

مهروماه

هومان

مرکز تخصصی علوم انسانی

دوازدهم انسانی

امتحان‌نیوم

بسته شبیه‌ساز امتحانات نهایی

برگه‌های امتحانی

۳۳ امتحان شبیه‌ساز

۲۲ امتحان برگزار شده

۱۱ امتحان آنلاین

دین و زندگی

فارسی

عربی

انگلیسی

سلامت و بهداشت

ریاضی و آمار

تاریخ

جغرافیا

علوم و فنون ادبی

جامعه‌شناسی

فلسفه

۶۶ امتحان شامل امتحان‌های شبیه‌سازی شده و نهایی‌های خرداد ماه دارای خط برش (پرفراژدار)

پاسخ‌برگ‌های خام ویژه هر امتحان به صورت مجزا و دارای خط برش (پرفراژدار)

خلاصه‌های کپسولی جمع‌بندی به سبک امتحان نهایی به صورت هر درس در یک برگه

دفترچه استراتژی شامل تحلیل انواع تیپ‌های سؤالات نهایی و برنامه مطالعاتی

پاسخنامه تشریحی غنی‌شده با کادرهای آموزشی همراه با ریزبارم و آدرس هر سؤال

به نام خداوند مهربان

دوازدهم انسانی

امتحانات یوم

بسته شبیه ساز امتحانات نهایی

برگه های امتحانی

هومان

مهروماه

فهرست

تعلیمات دینی (۳)

۱	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۳
۲	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۵
۳	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۷
۴	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۹
۵	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۱
۶	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

فارسی (۳)

۱۳	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۳
۱۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۹
۲۳	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۲۳
۲۷	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۲۷
۳۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۳۳
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

عربی، زبان قرآن (۳)

۳۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۳۷
۴۱	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۴۱
۴۵	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۴۵
۴۹	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۴۹
۵۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۵۳
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

زبان انگلیسی (۳)

۵۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۵۷
۶۳	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۶۳
۶۹	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۶۹
۷۵	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۷۵
۸۱	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۸۱
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

سلامت و بهداشت

۸۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۸۷
۹۱	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۹۱
۹۵	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۹۵
۹۹	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۹۹
۱۰۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۰۳
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

ریاضی و آمار (۳)

۱۰۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۰۷
۱۰۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۰۹
۱۱۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۱۱
۱۱۳	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۱۳
۱۱۵	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۱۵
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

تاریخ (۳)

۱۱۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۱۷
۱۱۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۱۹
۱۲۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۲۱
۱۲۳	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۲۳
۱۲۵	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۲۵
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

جغرافیا (۳)

۱۲۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۲۷
۱۲۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۲۹
۱۳۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۳۱
۱۳۵	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۳۵
۱۳۹	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۳۹
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۴۳	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۴۳
۱۴۷	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۴۷
۱۵۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۵۱
۱۵۷	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۵۷
۱۶۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۶۳
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

جامعه‌شناسی (۳)

۱۶۹	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۶۹
۱۷۱	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۷۱
۱۷۵	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۷۵
۱۷۹	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۷۹
۱۸۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۸۳
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

فلسفه (۲)

۱۸۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار	۱۸۷
۱۸۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده	۱۸۹
۱۹۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی	۱۹۱
۱۹۳	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳	۱۹۳
۱۹۵	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴	۱۹۵
آنلاین	امتحان ۶	خردادماه ۱۴۰۲	آنلاین

برای مشاهده امتحان، پاسخ‌برگ خام و پاسخ‌نامه تشریحی خرداد ۱۴۰۲ این رمزینه را اسکن کنید.

امتحان‌نیوم

باسمه تعالی

تعلیمات دینی

امتحان شبیه‌ساز

مهروماه

رشته: ادبیات و علوم انسانی

سؤالات شبیه‌ساز امتحان نهایی:

تعلیمات دینی (۳)

تاریخ امتحان:

پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

تعداد صفحه: ۲

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

ردیف	سؤالات	صفحه ۱ از ۲	نمره
	الف) با توجه به آیات قرآن و حدیث به سؤالات پاسخ دهید.		
۱	آیه شریفه مقابل را ترجمه کنید: «إِسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ»		۱
۲	طبق آیه شریفه «قُلْ أَفَأَتَّخِذُكُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» چرا نباید سرپرستانی غیر از خداوند گرفت؟		۰/۵
۳	بازتاب آیه «لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ»، کدام مرتبه توحید است؟		۰/۵
۴	آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» مؤید کدام موضوع درباره توبه است؟		۰/۵
۵	الف) حقیقت توبه ب) شرایط توبه ج) تکرار توبه حدیث «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ» با کدام آیه ارتباط مفهومی دارد؟ الف) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ نَبَلُوكُمْ بِالْأَسْرِ وَالْخَيْرِ...» ب) «أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَبْتَزُّوكَ أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا...»		۰/۵
۶	ب) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. رابطه خدا با انسان مانند رابطه ساعت با سازنده آن است که قطع نمی‌شود.	☒ ☐	۰/۵
۷	امروزه به علت پیشرفت در صنعت و فناوری، کمتر کسی گرفتار شرک است و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت است.	☒ ☐	۰/۵
۸	عادت و تکرار گناهان صغیره، زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است.	☒ ☐	۰/۵
۹	ج) متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. همان‌طور که می‌دانیم در قرآن کریم بیش از ۷۷۰ بار از علم و دانش نام برده شده و حتی درباره توجیه کردن، عقل، فکر کردن و تبیین و دلیل و نیز ده‌ها کلمه دیگر سخن گفته و آیات متعددی در قرآن درباره نکوهش جهل، غفلت و تعقل نکردن است. الف) این موضوع به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟ ب) این موضوع به کدام یک از عوامل شکسته‌شدن سد جاهلیت مربوط است؟		۰/۵ ۰/۵
۱۰	د) گزینه درست را انتخاب کنید. بیت زیبای سعدی شیرازی: «رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند / بنگر که تاجه خداست مکان آدمیت» مؤید کدام موضوع است؟ الف) ارزشمندی تفکر و تعقل در انسان ب) نقش عمل انسان در سرنوشت او ج) ارزشمندی قدرت اختیار انسان		۰/۵
۱۱	چند مورد از مسائل شرعی زیر، حکم «حرام بودن» را دارد؟ - موسیقی غیرسنتی و مدرن - استفاده از ابزار آلات موسیقی برای اجرای سرود - شرط بندی در بازی‌های معمولی الف) سه ب) دو ج) یک		۰/۵
۱۲	ه) ارتباط موارد سمت راست و چپ را تعیین کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافه است). توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت الف) زمینه‌های پیدایش تمدن جدید		۰/۲۵
۱۳	کلیسا و تعالیم تحریف‌شده ب) آثار منفی حوزه عدل و قسط		۰/۲۵
۱۴	تخریب ساختار طبیعی محیط زیست ج) آثار مثبت تمدن دوره قرون وسطایی		۰/۲۵
۱۵	حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا د) آثار مثبت حوزه علم ه) آثار منفی حوزه علم		۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم			

امتحان

باسمه تعالی

تعلیمات دینی امتحان شبیه ساز ۱	مهر و ماه	رشته: ادبیات و علوم انسانی پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه مدت امتحان: ۸۰ دقیقه تعداد صفحه: ۲	سوالات شبیه ساز امتحان نهایی: تعلیمات دینی (۳) نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان:		

ردیف	سوالات	صفحه ۲ از ۲	نمره
	(و) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۶	بیت «دوست نزدیک تر از من به من است / وین عجب تر که من از وی دورم» به کدام نوع دیدن خداوند اشاره دارد؟	۰/۵	
۱۷	بزرگ ترین ضربه جریان تکفیری بر پیکره اسلام چه بوده است؟	۰/۵	
۱۸	شناخت ریشه های هر سبک زندگی چه تأثیری در زندگی ما دارد؟	۰/۵	
۱۹	نزول بلا و عدم استجابت دعا طبق تعلیم دینی نتیجه چیست؟	۰/۵	
۲۰	دو مورد از آثار گناه را نام ببرید.	۰/۵	
۲۱	دعوت مکرر قرآن به خردورزی و دانش چه نتیجه ای را به دنبال داشت؟	۰/۵	
۲۲	بهترین زنان جهان در کلام پیامبر اسلام (ص) چه کسانی هستند؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۰/۵	
	(ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۳	انقلاب علیه خود:	۰/۵	
۲۴	فرهنگ:	۰/۵	
	(ح) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۲۵	پیامدهای پندار کسانی که خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (رب) جهان می دانند، چیست؟	۱	
۲۶	بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقار را بلند است آشیانه» به کدامیک از میوه های درخت اخلاص اشاره دارد؟ آن را توضیح دهید.	۱	
۲۷	چرا نه در نقشه جهان نقصی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن؟ توضیح دهید.	۱	
۲۸	شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها چه فوایدی را به دنبال دارد؟	۱	
۲۹	با ذکر یک مثال توضیح دهید چگونه شیطان گام به گام انسان را به گناه می کشاند و مانع توبه او می گردد؟	۱	
۳۰	جدی ترین آسیبی که مصرف گرایی بر رشد و تعالی انسان دارد کدام است و علت آن چیست؟	۱	
۳۱	قرآن کریم نمازگزاران و تکذیب کنندگان دین را با چه ویژگی هایی توصیف می کند؟	۱	
۳۲	علت تحریم قمار و آثار آن را بنویسید.	۱	
۲۰	جمع نمرات		
	«موفق باشید»		

امتحان نهم

باسمه تعالی

فارسی

امتحان شبیه ساز

۲

رشته: کلیه رشته ها	سؤالات شبیه ساز امتحان نهایی:
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	فارسی (۳)
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان:

ردیف	سؤالات	صفحه ۱ از ۴	نمره
۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد. ب) دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می کند.	قلمرو زبانی (۷ نمره)	۰/۵
۲	کدام واژه از نظر معنایی از سایر واژگان دور است؟ (۱) هیون (۲) کهر (۳) باره (۴) کردند		۰/۲۵
۳	با توجه به مفهوم عبارت زیر، کدام واژه، مناسب جای خالی است؟ «در یک چشم به هم زدن، گوشت و استخوان غاز مادر مرده، در کمرکش دوازده حلقوم و کتل و گردنه یک دو جین شکم وروده مراحل و بلع و هضم و تحلیل را پیمود.» (۱) وجنه (۲) غرس (۳) زوال (۴) مضغ		۰/۲۵
۴	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ مناسب دهید. «سال ها پیش، مردی فیلسوف و فقیه که در حوضه درس مرحوم حاجی ملاهادی اصرار - آخرین فیلسوف از سلسله حکمای بزرگ اسلام - مقامی بلند و نمایان داشت، به این ده آمد تا عمر را به تنهایی بگذارد.» الف) در عبارت فوق، چند غلط املائی به کار رفته است؟ ب) کدام واژه از میان واژگان «فیلسوف، هادی، بلند و مقام»، ارزش املائی ندارد؟		۰/۵
۵	در متن زیر، املائی کدام واژه نادرست است؟ صورت درست آن را بنویسید. «از بوستان و پالیز بیاموز که به هر بهار سراپا شکوفه باشی و پای تا سر گل، و با هر تابستان از میوه های شیرین و سایه دلپذیر، خستگان راه را میزبانی کریم باشی و پای فرسوده گان آفتاب زده را نوازشگری در مان بخش در دها.»		۰/۵
۶	در میان گروه واژه های زیر، سه واژه بیابید که غلط املائی دارند؛ درست آن ها را بنویسید. «گزاردن و به جا آوردن - بت و مرغابی - شاه هاماوران - کربت و غم - صورت و حدت - چاه غدر - گل و خار - اعراض از گناه - قلیان درونی - محظوظ و بهره ور»		۰/۷۵
۷	با توجه به مفهوم عبارت، صورت درست املائی را از داخل کمانک انتخاب کنید. «وقتی، قومی به اسارت دشمن درآید و (مقلوب / مغلوب) و مقهور بیگانه گردد، تا وقتی که زبان خویش را همچنان حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»		۰/۲۵
۸	نقش دستوری واژه های مشخص شده در سروده زیر، به ترتیب در کدام گزینه کاملاً درست آمده است؟ «هر روز باید ذکر <u>واحد</u> را <u>مکثر</u> بخوانم / و آنچه را قدیمی است، <u>قدیمی</u> ندانم: که تو از آن منی، و من از آن تو.» (۱) صفت - قید - تکرار - مسند (۲) مفعول - قید - تکرار - متمم (۳) صفت - قید - مسند - مسند (۴) صفت - صفت - مسند - متمم		۰/۵
۹	الگوی مناسب هر جمله را از ستون دوم انتخاب کنید. (یک الگو اضافی است.) الف) مردم به او دهقان فداکار می گفتند. ب) خداوند آن را سرحد دنیای خلقت قرار داده است. ج) کار دائم درد و حسرت آیدت	۱ - نهاد + مفعول + فعل ۲ - نهاد + مسند + فعل ۳ - نهاد + متمم + مسند + فعل ۴ - نهاد + مفعول + مسند + فعل	۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم			

امتحان سوم

باسمه تعالی

فارسی

امتحان شبیه ساز

۲

رشته: کلیه رشته ها	سؤالات شبیه ساز امتحان نهایی:
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	فارسی (۳)
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان:

ردیف	سؤالات	صفحه ۲ از ۴	نمره
۱۰	با توجه به متن زیر، درستی یا نادرستی گزاردهای داده شده را مشخص کنید. «ریگ آموی پرنیان شد، بوی جوی مولیان مدهوشم کرد. فردای همان روز، ترقی را رها کردم. پا به رکاب گذاشتم و به سوی زندگی روان شدم.» (الف) این عبارت، فاقد «جمله مرکب» است. (ب) «ان» در واژه مشخص شده، نشانه «صفت فاعلی» است. (ج) نقش دستوری تنها «ضمیر متصل» در این عبارت، متمم است.	☒ ☐ ☐ ☒ ☐ ☒	۰/۷۵
۱۱	«ردیف» در کدام مصراع «وابسته وابسته» است؟ نوع آن را مشخص کنید. (الف) غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟ (ب) امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو		۰/۵
۱۲	با توجه به بیت «غلام عشق شو، کاندیشه این است / همه صاحب دلان را پیشه این است»: (الف) کدام جمله، «پایه (هسته)» است؟ (ب) مصراع دوم را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید.		۰/۵
۱۳	با توجه به سروده «قصه است این، قصه: آری قصه درد است / شعر نیست / این عیار مهر و کین مرد و نامرد است»، به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) چند نقش «تبعی» در این سروده به کار رفته است؟ (ب) در جمله پایانی، چند «ترکیب اضافی» به کار رفته است؟		۰/۵
۱۴	در متن زیر، کدام واژه، «پیوند هم پایه ساز» و کدام واژه، «ممیز» است؟ «تمام این کارها شدنی است؛ اما به من نگو که با این پانزده تا مینی که برایمان مانده، دشت را مین گذاری کنم.»		۰/۵
۱۵	از غزل «صبح ستاره باران» بیتی بنویسید که در آن، شفیعی کدکنی یکی از ابیات سعدی را تضمین کرده است.		۰/۲۵
۱۶	واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. «یک کربلا شکوه (در / به) چشمت نهفته است ای روضه مجسم گودال قتلگاه»		۰/۲۵
۱۷	مصراع دوم «در مکتب حقایق پیش ادیب عشق» را از میان مصراع های زیر انتخاب کنید. (۱) تاراهرو نباشی، کی راهبر شوی (۲) هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی (۳) آن که رسی به خویش که بی خواب و خور شوی (۴) بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی		۰/۲۵
۱۸	بیت زیر را با مصراع مناسب کامل کنید. به هر حالت که بودم باتو بودم؛ میهن ای میهن!		۰/۲۵
۱۹	در میان آثار زیر، دو اثر، منشور هستند؛ مؤلف آن ها را بنویسید. «منطق الطیر - دری به خانه خورشید - سندیادنامه - در حیات کوچک پاییز در زندان - مثل درخت، در شب باران - تیرانا»		۰/۵
۲۰	توضیحات کدام گزینه، کاملاً درست است؟ (الف) ملک الشعرا بهار، قصیده «دماوندیه» را در سال ۱۳۱۰ سرود. در این سال به تحریک بیگانگان، هرج و مرج قلمی بروز کرده بود. (ب) هر دو کتاب «غزلواره ها» و «هوا را از من بگیر، خندهات را نه!» از آثار منظوم و مربوط به ادبیات جهان هستند.		۰/۲۵
۲۱	کدام یک از آثار زیر، «ترجمه» نیست؟ (الف) کلیله و دمنه (ب) قصه های دوشنبه (ج) تمهیدات		۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم			

امتحان نهم

باسمه تعالی

فارسی

امتحان شبیه ساز

۲

رشته: کلیه رشته ها	سؤالات شبیه ساز امتحان نهایی:
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	فارسی (۳)
تاریخ امتحان:	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	صفحه ۳ از ۴	نمره
۲۲	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دلا خموشی چرا؟ جو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ (مجاز / جناس تام / اسلوب معادله) ب) در کف ها کاسه زیبایی، / بر لب ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر با پای دگر. (تلمیح / حسن آمیزی / حسن تعلیل)	۰/۵	
۲۳	چرا بیت زیر، «اسلوب معادله» ندارد؟ یک دلیل بنویسید. «کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت»	۰/۵	
۲۴	کدام واژه مشخص شده، «مشبّه به» نیست؟ «درختان را به خلعت نروزی قبا ی سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.»	۰/۲۵	
۲۵	کدام واژه در بیت زیر، «ایهام» دارد؟ معانی آن را بنویسید. «چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»	۰/۵	
۲۶	هر کدام از آرایه های «ایهام تناسب، مجاز، اسلوب معادله و حسن تعلیل» متعلق به کدام گزینه است؟ (یک آرایه، اضافی است). الف) جز گودالی که از کنجکاو ی گلوله توپ در خاک فراهم آمده بود، کجا می توانست مخفیگاه من باشد؟ ب) سراسر همه دشت بریان شدند / بر آن چهر خندان ش گریان شدند ج) دلم را داغ عشقی بر جبین نه / زبانم را بیانی آتشین ده	۰/۷۵	
۲۷	واژه مشخص شده در کدام گزینه، «استعاره» نیست؟ الف) برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند ب) بگرای چو اژدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند ج) برگن ز بن این بنا که باید / از ریشه، بنای ظلم برکنند	۰/۲۵	
۲۸	عبارت مشخص شده، چه آرایه ای پدید آورده است؟ «بگو ببینم حال و احوالت چطور است؟ چه کارها می کنی؟»	۰/۲۵	
۲۹	قلمرو فکری (۸ نمره) با توجه به عبارت زیر، دو علت اینکه مردم یک کشور به سایر کشورها مهاجرت می کنند، چیست؟ «یکی را از ملوک عجم حکایت کنند که دست تناول به مال رعیت دراز کرده بود و جور و اذیت آغاز کرده تا به جایی که خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند.»	۰/۵	
۳۰	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. الف) اگر عز و جاه است و گر ذل و قید / من از حق شناسم نه از عمرو و زید ب) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو پیوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی	۰/۵	
۳۱	با توجه به بیت «ز نیرنگ هوا و از فریب آ ز خاقانی / دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطان ش»، شاعر توصیه می کند، دل خود را از چه اموری باید پاک کنیم؟	۰/۵	
۳۲	در متن زیر، منظور از «گل های الماس» چیست؟ «آن شب نیز ماه با تالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد.»	۰/۲۵	
ادامه سؤالات در صفحه چهارم			

امتحان نهم

باسمه تعالی

فارسی

امتحان شبیه ساز

۲

رشته: کلیه رشته ها	سؤالات شبیه ساز امتحان نهایی:
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	فارسی (۳)
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
تاریخ امتحان:	
تعداد صفحه: ۴	

ردیف	سؤالات	صفحه ۴ از ۴	نمره
۳۳	در کدام گزینه، به «خورشید» اشاره شده است؟ الف) ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد ب) با شیر سپهر بسته پیمان ج) آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی که مشیت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران های غیبی سکوتش می گیرم.	۰/۲۵	
۳۴	هر کدام از مفاهیم «ارزش وجودی انسان، کارساز بودن خدا و سکوت عارفانه»، متعلق به کدام بیت است؟ (یک بیت، اضافی است). الف) هیچ نقاشی نمی بیند که نقشی برکشد ب) ای نسخه نامه الهی، که تویی ج) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست د) زیزدان دان، نه از ارکان، که کوتاه دیدگی باشد و ان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای وی آینه جمال شاهی، که تویی در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست که خطی کز خرد خیزد، تو آن را از بنان بینی	۰/۷۵	
۳۵	واژگان مشخص شده در بیت زیر، با کدام یک از شخصیت های داستان «گذر سیاوش از آتش» تطابق دارند؟ «آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی است، گو می ترس از آن»	۰/۵	
۳۶	بیت «دل چه بندی در این سرای مجاز؟ / همت پست کی رسد به فراز؟» بیانگر کدام وادی از وادی های منطق الطیر است؟	۰/۵	
۳۷	با توجه به عبارت «چون نعمتی پدید آید، بر مرکب شکر نشینم و پیش او بازشوم»، منظور از «او» چه چیزی است؟	۰/۲۵	
۳۸	مصراع ها، ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. الف) سریر ملک، عطا داد کردگار تو را ب) ما را فراغتی است که جمشید چم نداشت ج) نیامد ییش پرسیدن صوابش د) عشق من! / خنده تو در تاریک ترین لحظه ها می شکفت. ه) ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت. و) سیاوش سیه را به تنیدی بتاخت نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت ز) لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند فرض باشد به نزدیک طالبان. ح) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست ط) آری اکنون تهمتن بارخش غیرتمند! / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵	
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	

ردیف	سوالات	صفحه ۱ از ۴	نمره
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: الف) خِفْنَا مِنَ الْأُسُودِ عِنْدَ رُؤَيْتِهَا. ج) قَضَمُ قَشْرٍ هَذِهِ الْفَاكْهَةِ صَعْبٌ. ب) كُنْتُمْ تُوَاصِلُونَ الْمُحَاوَلَةَ جَدًّا. د) تَخْتَارُ الْعَجُوزُ أَحْسَنَ طَرِيقٍ.		۱
۲	عَيِّنِ الْمُتَرَادِفَ وَ الْمُتَضَادَّ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: «السُّور، الْمُخَرَّب، جَاء، الْجِدَار، أَعْطَى، الْإِعْمَار، آتَى، هَذَم» الف) _____ = _____ ب) _____ = _____ ج) _____ ≠ _____	۰/۷۵	
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ: الف) أَنْ ب) لَيْتَ ج) إِنَّمَا د) كَأَنَّ	۰/۲۵	
۴	أَكْتُبِ الْجَمْعَ أَوْ الْمُفْرَدَ: الف) الْفَتَى (الجمع): _____ ب) الْفِرَاحَ (المفرد): _____	۰/۵	
۵	تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: الف) «هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ» (۰/۵) ب) «مَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ» (۰/۵) ج) لَا تَجْتَمِعِ الْخَصْلَتَانِ فِي الْمُؤْمِنِ: الْبُخْلُ وَ الْكِبْدُ. (۰/۵) د) كَانَ الْإِنْسَانُ قَدْ اسْتَفَادَ مِنَ الدِّينَامِيتِ لِتَسْهِيلِ أَعْمَالِهِ الصَّعْبَةِ كَشَقِّ الْقَنَوَاتِ أَوْ إِنْشَاءِ الْأَنْفَاقِ. (۰/۷۵) هـ) شَجَعْنَا أَصْدِقَاءَنَا فَرَحِينَ وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ بِالتَّعَبِ. (۰/۵) و) لَوْ عَامَلْتُمُ الْخُرَّاسَ مُعَامَلَةً بَنِيكُمْ نَصْرُوكُمْ فِي الْإِحْتِفَالَاتِ. (۰/۷۵) ز) لِنُقَاتِلُ تَجَارَ الْمَوْتِ لِأَنَّهُمْ يُحْمَلُونَ الْعُمَالُ مَا لَا يَنْتَفِعُونَ بِهِ. (۰/۷۵) ح) عِنْدَمَا رَأَى الطَّائِرُ جَنَاحَهُ الْمَكْسُورَ تَأَكَّدَ أَنَّهُ لَا يُنْقَذُ إِلَّا بِالطَّيْرَانِ. (۰/۷۵) ط) الْإِنْشِرَاحُ يُؤَدِّي إِلَى السَّعَادَةِ فَقَرَّرُوا أَنْ تَكُونُوا مُبْتَسِمِينَ. (۰/۵) ي) إِنْ يَسْتَرْ أَحَدُكُمْ سِرًّا سَوْفَ يَخْرُجُ السِّرُّ مِنْ فَمِهِ خُرُوجًا. (۰/۷۵) ك) لَا تَقْتَرِبُوا مِنْ مَادِيَةٍ لَا عَائِلَ حَوْلَهَا فَانْكَفُوا مِنَ الدُّنْيَا بِأَطْمَارِكُمْ. (۰/۷۵)	۷	
«ادامه سوالات در صفحه دوم»			

ردیف	سوالات	صفحه ۲ از ۴	نمره
۶	إِتَّخِذِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (الف) إِنَّ الْإِنْسَانَ يَظْلُمُ الطَّبِيعَةَ فِي نَشَاطَاتِهِ. (۱) همانا انسان در فعالیت های خود به طبیعت ظلم می کند. (ب) لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةَ. (۱) فقط عطیه از همکلاسی هایم زبان فرانسوی می داند. (۲) انسان در فعالیت هایش قطعاً به طبیعت ستم می کند. (۲) همکارانم زبان فرانسوی نمی دانند، به جز عطیه.	۰/۵	
۷	كَمِّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ: (الف) إِنَّمَا التَّجَاحُ بِالسَّعْيِ وَلَكِنْ لَيْسَتْ لَكَ مُحَاوَلَةٌ: موفقیت با تلاش است ولی تو تلاشی (ب) رَأَيْنَا الْمُزَارِعِينَ وَهُمْ يَجْمَعُونَ الْمَحَاصِيلَ: کشاورزان را دیدیم آن ها محصولات را	۱	
۸	تَرْجِمِ الْأَفْعَالِ أَوْ الْعِبَارَاتِ الْمَعْنِيَّةَ: اسْتَغْفَرَ: آمرزش خواست (الف) اسْتَغْفِرُنَ لِلذَّنُوبِ. لَعِبَ: بازی کرد (ج) لَنْ يَلْعَبَ الْفَرِيقَانِ. قَفَزَ: پرید (هـ) لَمْ يَقْفُزُوا مِنَ الشَّجَرَةِ. اسْتَلَمَ: دریافت کرد (ز) كُنْتُ اسْتَلَمْتُ: (ب) هُمَا قَدْ تَسْتَغْفِرَانِ. (د) لَا تَلْعَبِ الطِّفْلَةُ هُنَاكَ. (و) كَانَ أَحَدُ اللَّاعِبِينَ يَقْفُزُ مِنْ جَبَلٍ. (ح) مَنْ يَسْتَلِمِ الْكِتَابَ يَقْرَأْهُ.	۲	
۹	(الف) اِبْحَثْ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ: (۱) اسم الفاعل (۳) اسم التفضيل الموجوداتُ البحريَّةُ مُتَعَدِّدَةٌ فَمِنْ أَشْهَرِهَا السَّمَكُ وَهُوَ سَيَّارٌ فِي اتِّجَاهَاتٍ كَثِيرَةٍ. (ب) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: مَنْ مُرْسِلُ هَذِهِ الرِّسَالَةِ؟ (۲) اسم المفعول (۴) اسم المبالغة	۱/۵	
«ادامه سوالات در صفحه سوم»			

ردیف	سؤالات	صفحه ۳ از ۴	نمره
۱۰	مَیْزِ فِی الْعِبَارَاتِ: الف) الحال ج) نوع المفعول المطلق ه) المُسْتَثْنِی لَمْ یُشَارِکْ أَصْدِقَائِی فِی الْحَفْلَةِ إِلَّا حَامِدًا. / حَضَرَ اللَّاعِبُونَ فِی الْمَلْعَبِ حُضُورًا مُشْتَاقِینَ. / خَلِیفَةُ النَّاسِ حَافِظٌ عَلَی أَمْنِهِمْ.	ب) المفعول المطلق د) المُسْتَثْنِی مِنْهُ و) الْمُنَادِی	۱/۵
۱۱	عَبِّرِ الصَّحِیحَ لِلْعِبَارَاتِ: (کَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) «الْفِظَّةُ / عَاصِمَةٌ / بِلَدٍ / الْفِضَّةُ» الف) فَلَزَّ أَبِیضٌ قِیَمٌ أَرْخَصَ مِنْ الذَّهَبِ قَدْ یُسْتَفَادُ مِنْهَا لِلتَّزْیِینِ. ب) مَدِینَةٌ تَکُونُ مَقَرًّا لِلْحُکُومَةِ تَقَعُ فِیْهَا أَهَمُّ مُؤَسَّسَاتِ الدَّوْلَةِ.		۰/۵
۱۲	عَبِّرِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِیَّ لِلْکَلِمَاتِ الَّتِی تَحْتَهَا خَطٌّ: الف) عُمَالُ اجْتَهِدُوا لِتَقْدُمَ مَصْنَعِ الرَّئِیسِ. ب) تُحْکِی مَوْضُوعَاتٌ جَدِیدَةٌ فِی جَامِعَتِنَا الْعَالَمِیَّةِ. ج) یَا أَیُّهَا الْعُلَمَاءُ فَقَّهُوا عِنْدَ الْحَاجَةِ الْجُھَالِ وَأَنْتُمْ صَابِرُونَ. د) دَافَعَ عَنِ الْإِسْلَامِ الْمُجَاهِدُونَ إِلَّا مَنْ كَانَ مَجْرُوحًا.		۲
۱۳	عَبِّرِ الصَّحِیحَ فِی التَّحْلِیلِ الصَّرْفِیِّ وَالْمَحَلِّ الْإِعْرَابِیِّ: الْمُؤْمِنُ الَّذِی یُقَاتِلُ الْکُفَّارَ فَائِزٌ عِنْدَ اللَّهِ. الف) یُقَاتِلُ: ۱) فَعْلٌ مُضَارِعٌ، مَعْلُومٌ، مَزِیدٌ ثَلَاثِی / فَعْلٌ مَعَ فَاعِلِهِ، خَبَرٌ ۲) مُضَارِعٌ، مِنْ مَصْدَرٍ «مُقَاتَلَةٌ»، مُتَعَدٍّ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِیَّةٌ ب) الْکُفَّارُ: ۱) اِسْمٌ، جَمْعُ التَّکْسِیرِ، مَذْکَرٌ، مَعْرَبٌ / مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ ۲) اِسْمُ الْمُبَالَغَةِ، مِنْ مَصْدَرٍ «کَفَرٌ»، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ / مَفْعُولٌ		۰/۵
«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»			

امتحان یوم

باسمه تعالی

عربی، زبان قرآن

امتحان شبیه ساز

۳

مهر و ماه

رشته: ادبیات و علوم انسانی

سوالات شبیه ساز امتحان نهایی:

عربی، زبان قرآن (۳)

تاریخ امتحان:

پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

تعداد صفحه: ۴

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

ردیف	سوالات	صفحه ۴ از ۴	نمره
۱۴	إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ: «فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ عَصَفَتْ رِيحٌ شَدِيدَةٌ وَ شَاهَدْتُ مَشْهَدَ سُقُوطِ عُشٍّ طَائِرٍ مَعَ فِرَاحِهِ عَلَى الْأَرْضِ وَ الطَّائِرُ كَانَ يَطِيرُ حَوْلَ فِرَاحِهِ وَ يُحَاوِلُ أَنْ يَأْخُذَهَا وَ لَكِنْ لَمْ يَقْدِرْ لِلْمَرَّةِ الْأُولَى ثُمَّ سَعَى مَرَّةً أُخْرَى وَ أَنْقَذَهَا وَاحِدًا وَاحِدًا.» الف) لِمَ سَقَطَ الْعُشُّ؟ ب) مَاذَا شَاهَدْتُ؟ ج) كَيْفَ أَنْقَذَ الْفِرَاحَ؟ د) عَيِّنِ الْخَطَأَ: ۱) الطَّائِرُ لَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَفْعَلَ عَمَلًا. ۲) قَدَّرَ الطَّائِرُ أَنْ يُنْقِذَ الْفِرَاحَ.		۱
	«نرجوا لكم التوفيق والنجاح»	جمع نمرات	۲۰

امتحان نهم

باسمه تعالی

زبان انگلیسی

امتحان نهایی

۴

مهر و ماه

رشته: کلیه رشته‌ها

تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۲۴

پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

تعداد صفحه: ۶

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه

سؤالات امتحان نهایی:

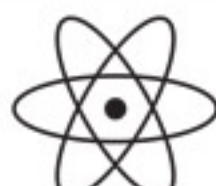
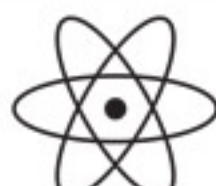
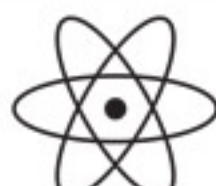
زبان انگلیسی (۳)

نام و نام خانوادگی:

ردیف	سؤالات	صفحه ۱ از ۶	نمره
A	Listening برای شنیدن فایل‌های صوتی رمزینۀ مقابل را اسکن کنید. دانش‌آموزان عزیز، در این بخش به فایل صوتی با دقت گوش دهید، سپس جملات صحیح را با (True) و جملات غلط را با (False) مشخص نمایید. 1. Emad saw a lot of small fans. a. True b. False 2. Emad read about using wind power in Yazd's buildings. a. True b. False 3. Wind towers are natural air cooling systems. a. True b. False 4. Emad recommended going to Yazd in summer. a. True b. False	۲	
	دانش‌آموزان عزیز، به مکالمۀ زیر با دقت گوش دهید و سپس گزینه صحیح را انتخاب نمایید. 5. She has read about the air pollution a. since last year b. recently c. for two days 6. She is worried about the a. environment b. education c. economy 7. Air is polluted because of so much gasses. a. harmful b. natural c. helpful 8. She wants to know how they can the problem. a. report b. realize c. overcome 9. She wants people to use fewer fuels. a. green b. fossil c. renewable	۲/۵	
C	دانش‌آموزان عزیز، به مکالمۀ زیر با دقت گوش دهید و جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. A: Do you have your own computer? B: Yes, I owned a (10) laptop when I was in university. A: Have you ever (11) any computer class? B: Yes, years ago. I learned about Microsoft Word and Excel. A: What are some advantages of using the computer? B: With a computer connected to the Internet, we can (12) pay bills online. A: Do you use other high-tech devices (13) computers? B: Yes, apart from a computer, I also use a (14)	۲/۵	
D	دانش‌آموزان عزیز، به متن زیر با دقت گوش دهید و جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. Dr. Asadi is answering this important question: "Why is it important to care for our elders?" I (15) first of all we need to remember that they are our mothers and fathers, and our first teachers. They teach us how to love, how to care, how to forgive and how to (16) Second, elders have more (17) and wisdom than any one of us. They've (18) so far and they've learned so much, we have a responsibility to learn from that wisdom.	۲	
«ادامۀ سؤالات در صفحه دوم»			

ردیف	سؤالات	صفحه ۲ از ۶	نمره									
E	Vocabulary با توجه به تصاویر، کلمات ناقص را کامل کنید. (هر خط تیره نشانگر یک حرف است). <table><tr><td></td><td>ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد دل رمیده ما را انیس و مونس شد نگار من که به مکتب رفت و خط نوشت به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد</td><td></td></tr><tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr></table> 19. My grandfather feeds his - - - - - in the yard every morning. 20. The distinguished student started learning - - - - - by heart at a young age. 21. They are going to build a new - - - - - power station.		ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد دل رمیده ما را انیس و مونس شد نگار من که به مکتب رفت و خط نوشت به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد		19	20	21	۱/۵				
	ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد دل رمیده ما را انیس و مونس شد نگار من که به مکتب رفت و خط نوشت به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد											
19	20	21										
F	برای هر کلمه از ستون A یک تعریف از ستون B پیدا کنید. (یک تعریف در ستون B اضافی است). <table><tr><th>A</th><th>B</th></tr><tr><td>22. It is <u>essential</u> to use less nonrenewable energy.</td><td>a. to start something such as an organization, or a company</td></tr><tr><td>23. Jabbar Baghcheban <u>founded</u> the first school for deaf students in Tabriz.</td><td>b. to advise someone to do something</td></tr><tr><td>24. The main <u>sources</u> of clean energy are wind, water and Sun.</td><td>c. a place or thing that you get something from</td></tr><tr><td></td><td>d. completely important in a particular situation or for a special activity</td></tr></table>	A	B	22. It is <u>essential</u> to use less nonrenewable energy.	a. to start something such as an organization, or a company	23. Jabbar Baghcheban <u>founded</u> the first school for deaf students in Tabriz.	b. to advise someone to do something	24. The main <u>sources</u> of clean energy are wind, water and Sun.	c. a place or thing that you get something from		d. completely important in a particular situation or for a special activity	۱/۵
A	B											
22. It is <u>essential</u> to use less nonrenewable energy.	a. to start something such as an organization, or a company											
23. Jabbar Baghcheban <u>founded</u> the first school for deaf students in Tabriz.	b. to advise someone to do something											
24. The main <u>sources</u> of clean energy are wind, water and Sun.	c. a place or thing that you get something from											
	d. completely important in a particular situation or for a special activity											
G	گزینه صحیح را انتخاب کنید. 25. While I was in the hospital, the nurse was my temperature. a. making b. taking c. doing d. giving 26. The doctor cured a number of patients with the new drugs. a. successfully b. successful c. success d. succeed 27. After my first accident, I'm quite careful in driving. As you know, a burnt child the fire. a. counts b. spoils c. dreads d. flocks	۱/۵										
H	با استفاده از کلمات داده شده، جملات زیر را کامل کنید. (یک کلمه اضافی است). deserve / entries / radiation / tides 28. Clouds prevent the of Earth's heat into space. 29. After all that hard work, you a holiday. 30. They updated a lot of in the most recent dictionaries.	۱/۵										
I	Grammar گزینه صحیح را انتخاب کنید. 31. That's another planet in the solar system, ? a. isn't it b. isn't that c. is it d. is that	۲/۵										

«ادامه سؤالات در صفحه سوم»

امتحان نهم

باسمه تعالی

زبان انگلیسی

امتحان نهایی

۴

مهر و ماه

رشته: کلیه رشته‌ها

سوالات امتحان نهایی:

زبان انگلیسی (۳)

تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۲۴

پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

تعداد صفحه: ۶

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

ردیف	سوالات	صفحه ۴ از ۶	نمره
------	--------	-------------	------

	43. Good notes can help you remember and review a text you have read. There is no magic formula to taking notes when reading. You have to find out what works best for you. a. Taking notes does not follow any fixed formula. b. Taking good notes requires knowing a magic formula. c. To remember things better, take notes in the same way. d. To find what works best for you, remember and review the notes. 44. You may or may not know of all the ups and downs our parents have faced in life but they have gained experience that is worth respecting and learning from. a. Life has been easy for our parents, so we should respect them. b. Our parents do not prefer to share their experiences with us. c. We know everything about our parents' experience. d. There are valuable things to learn from our parents.		
۴	متن زیر را بخوانید و به سوالات داده شده در هر قسمت پاسخ دهید. Energy has become a serious issue in the recent century and many solutions have been offered by some organizations. They may ask people to consider saving energy. To achieve this purpose, we need to make small changes in our lifestyles. We should do everything efficiently, with no waste of time or energy. It can be possible by turning off lights when they are not needed, or unplugging TVs and computers when not using them. Managing inside temperature can also help. Therefore, we should adjust the temperature in our buildings to use less energy for heating and cooling. Another important factor for householders is knowing the time when the energy is at its peak-when the energy consumption is generally high. For example, in summer, when all cooling systems are in use, adding a washing machine to the cycle results in system failure or an unexpected high electricity bill. Another way to save energy is replacing devices and windows with energy efficient ones. To keep the heat inside during cold seasons, it's advisable to check our homes for any openings, and add insulation or protection materials. These simple things can protect the environment and save money on our bills. True / False 45. It is not easy to change our daily lives to save energy. a. True b. False 46. Saving energy meets the economic and environmental needs. a. True b. False Choose the best answer. 47. The above passage provides answer to all the following questions <u>Except</u> a. What does "efficiently" mean? b. When should we turn off lights? c. Why is it necessary to check our home temperature? d. How can we measure the inside temperature?	N	
«ادامه سوالات در صفحه پنجم»			

امتحان نهم

زبان انگلیسی

امتحان نهایی

۴

باسمه تعالی

مهرماه

رشته: کلیه رشته‌ها

تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۲۴

پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه

تعداد صفحه: ۶

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه

سوالات امتحان نهایی:

زبان انگلیسی (۳)

نام و نام خانوادگی:

ردیف	سوالات	صفحه ۶ از ۶	نمره
P	Writing متن ناقص زیر را با کلمات ربط (but / and / or / so) کامل کنید. (یک کلمه ربط اضافی است.) Trees are very valuable. They take carbon dioxide from the atmosphere, (57)fill it with oxygen. Carbon dioxide is harmful to nature, (58) oxygen keeps it alive. In addition, they supply us with many necessary things of everyday life, (59) trees are the best friends of man.	۱/۵	
Q	برای پاراگراف داده شده، یک جمله موضوعی (Topic Sentence) و یک جمله نتیجه‌گیری (Concluding Sentence) بنویسید. Technology (60) It has offered important changes in education. For instance, the number of students taking courses online has increased. These courses provide a structured educational experience for both teachers and students. It also allows them to learn a subject effectively. At the same time, it gives them 24-hour access to learning materials anywhere at any time. Therefore, (61)	۱/۵	
R	در پاراگراف زیر، جملات بدنه (Supporting Sentences) را با توجه به جمله موضوعی (Topic Sentence) و جمله نتیجه‌گیری (Concluding Sentence)، مرتب کنید. Speaking a foreign language is what most people want. (62) (63) (64) (65) In short, nothing can be as effective as a good teacher. a. A good teacher is a great help whether the language is learnt at home or by travelling. b. Others travel to the country where the language is spoken to learn it. c. Some people try to learn a new language at home with books and tapes. d. However, most people don't have enough money to go to foreign countries.	۲	
S	با استفاده از تمام عبارات داده شده زیر، یک پاراگراف با موضوع (Charity) در پاسخ برگ بنویسید. پاراگراف باید شامل جملات (Topic Sentence)، (Supporting Sentences) و (Concluding Sentence) باشد. - the act of giving help to those in need - a kind of voluntary work - giving a sense of happiness - helping the poor to have a better living 66. Charity	۳	
۴۰	جمع نمره	«Good Luck»	

مهروماه

هومان

مرکز تخصصی علوم انسانی

دوازدهم انسانی

امتحان‌نیوم

بسته شبیه‌ساز امتحانات نهایی

پاسخنامه تشریحی

کلید تصحیح، ریزبارم و آدرس دقیق
+ کادرهای آموزشی و مشاوره‌ای

دین و زندگی

فارسی

عربی

انگلیسی

سلامت و بهداشت

ریاضی و آمار

تاریخ

جغرافیا

علوم و فنون ادبی

جامعه‌شناسی

فلسفه

۵۵ امتحان شامل امتحان‌های شبیه‌سازی شده و نهایی‌های خرداد ماه دارای خط برش (پرفراژدار)

پاسخ‌برگ‌های خام ویژه هر امتحان به صورت مجزا و دارای خط برش (پرفراژدار)

خلاصه‌های کیسولی جمع‌بندی به سبک امتحان نهایی به صورت هر درس در یک برگه

دفترچه استراتژی شامل تحلیل انواع تیپ‌های سؤالات نهایی و برنامه مطالعاتی

پاسخنامه تشریحی غنی‌شده با کادرهای آموزشی همراه با ریزبارم و آدرس هر سؤال

به نام خداوند مهربان

دوازدهم انسانی

امتحانات یوم

بسته شبیه ساز امتحانات نهایی

کلید مصحح + ریز بارم بندی
به همراه کادرهای آموزشی

پاسخنامه تشریحی

فهرست

ریاضی و آمار (۳)

۶۶	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۶۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۷۲	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۷۴	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۷۶	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

تاریخ (۳)

۷۹	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۸۰	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۸۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۸۲	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۸۳	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

جغرافیا (۳)

۸۵	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۸۶	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۸۷	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۸۸	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۸۹	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

علوم و فنون ادبی (۳)

۹۲	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۹۴	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۹۶	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۹۸	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۱۰۰	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

جامعه‌شناسی (۳)

۱۰۳	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۱۰۴	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۱۰۶	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۱۰۷	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۱۰۸	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

فلسفه (۲)

۱۱۰	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۱۱۲	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۱۱۴	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۱۱۵	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۱۱۶	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

تعلیمات دینی (۳)

۷	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۸	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۱۰	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۱۱	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۱۲	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

فارسی (۳)

۱۴	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۱۷	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۱۹	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۲۱	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۲۲	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

عربی، زبان قرآن (۳)

۲۵	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۲۶	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۲۸	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۲۹	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۳۰	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

زبان انگلیسی (۳)

۳۲	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۳۸	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۴۳	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۴۸	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۵۲	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

سلامت و بهداشت

۵۸	امتحان ۱	مهم و پرتکرار
۵۹	امتحان ۲	پنهان و جامانده
۶۱	امتحان ۳	پیش‌بینی و احتمالی
۶۲	امتحان ۴	خردادماه ۱۴۰۳
۶۴	امتحان ۵	خردادماه ۱۴۰۴

تعلیمات دینی (۳)

۵ گزینه «ب»: أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا... (۵/۵)
(درس ۶ - ص ۶۷ و ۷۰)

درست: موضوع اصلی حدیث صورت سؤال، سنت ابتلاء و امتحان است که با آیات زیر ارتباط دارد:

- ۱ «آیه كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالْأَشْرِّ وَ الْخَيْرِ فَتَنَةً إِيْنَا تُرْجَعُونَ»
 - ۲ «أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يَفْتَنُونَ» (ویژه مؤمنان)
- ولی باید دقت کنیم که با توجه به واژه «آمنّا» در آیه و واژه «المؤمن» در حدیث، این دو با هم مرتبط هستند، زیرا هر دو ابتلاء و امتحان ویژه مؤمنان را توضیح می‌دهند.

۶ نادرست (۵/۵): رابطه خدا با انسان (یا جهان) تا حدی شبیه رابطه مولّد برق با جریان برق است که این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود. (درس ۱ - ص ۹)

۷ نادرست (۵/۵): در ابتدا به نظر می‌رسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت می‌باشد، اما این طور نیست و شرک پیچیده‌تر از شرک قدیم وجود دارد. (درس ۳ - ص ۳۶)

توجه: چون عبارت «در ابتدا به نظر می‌رسد» در سؤال نیامده، بنابراین جمله نادرست است.

۸ درست (۵/۵) (درس ۷ - ص ۸۹)

۹ الف) علم آموزی، عقل‌گرایی و خردورزی (۵/۵)

ب) دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی و دانش (۵/۵) (درس ۱۰ ص ۱۲۷ و ۱۲۸)

۱۰ گزینه «ج» (۵/۵): این شعر درباره ارزشمندی قدرت اختیار است. انسان به کمک همین ویژگی می‌تواند مراحل کمال را یکی پس از دیگری بپیماید. (درس ۷ - ص ۸۳)

۱۱ گزینه «ج» (۵/۵): یک مورد (درس ۹ - ص ۱۱۶)

خوادمستون باشد: موسیقی غیرسنتی و مدرن و استفاده از ابزار آلات موسیقی برای اجرای سرودها حرام نیست، ولی شرط‌بندی در هر حالتی حرام است، حتی در ورزش‌ها و بازی‌های معمولی

۱۲ د) آثار مثبت حوزه علم (۵/۲۵) (درس ۱۲ - ص ۱۵۰)

درست: مک:

- آثار مثبت • رشد سریع علم
- حوزه علم • توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت

۱۳ الف) زمینه‌های پیدایش تمدن جدید (۵/۲۵) (درس ۱۲ - ص ۱۴۷)

۱۴ ه) آثار منفی حوزه علم (۵/۲۵) (درس ۱۲ - ص ۱۵۰)

۱۵ ج) آثار مثبت تمدن دوره قرون وسطایی (۵/۲۵) (درس ۱۲ - ص ۱۴۷)

۱۶ دیدن به وسیله «قلب» و ملاقات با خدا (۵/۵) (درس ۱ - ص ۱۴)

۱۷ سبب تنفر برخی از مردم جهان از دین اسلام شد. (۵/۵) (درس ۲ - ص ۲۴)

۱۸ کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست انسان خواهد کرد. (۵/۵) (درس ۳ - ص ۳۰)

مشاوره: دقت کنید این سؤال از مقدمه درس ۳ طرح شده که کمتر به آن توجه می‌شود.

تعلیمات دینی ۳ - امتحان ۱

۱ از خدا یاری جویید و صبر کنید که زمین متعلق به خداست. (۵/۵) و آن را به هر کس از بندگانش بخواهد می‌دهد و سرانجام از آن تقوایندگان است. (۵/۵) (درس ۱۳ - ص ۱۵۸ و ۱۵۹)

درست: مک:

- حوزه اول: تقویت توانایی‌های فردی
- تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت
- تقویت ایمان و اراده

آیه مرتبط: «إِسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ»

پیام: ۱ عاقبت نیک و پیروزی از آن متقین و بندگان خداست.

۲ عاقبت نیکو در صورتی به آنان می‌رسد که از خداوند طلب کمک کنند و در راه او صبر پیشه کرده و با استقامت باشند.

- حوزه دوم: تحکیم بنیان خانواده

- حوزه سوم: تحکیم پایه‌های جامعه خود

- حوزه چهارم: حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی

۲ زیرا اختیار سود و زیان خود را ندارند. (۵/۵) (درس ۲ - ص ۲۲)

خوادمستون باشد: براساس آیه «أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا»، دلیل و حکمت نگرفتن سرپرستانی جز خداوند این است که آنان اختیار سود و زیان خود را ندارند و این امر بیانگر نفی شرک در ولایت می‌باشد.

۳ توحید در ولایت (۵/۵) (درس ۲ - ص ۱۹)

قطی کنید:

- آیه «لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ: آنچه در آسمان‌ها و زمین است از آن خداست.» بیانگر توحید در مالکیت (علت توحید در ولایت)

- آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ: آن‌ها هیچ ولی سرپرستی جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش کسی را شریک نمی‌سازد.» بیانگر توحید در ولایت (معلول و نتیجه توحید در مالکیت)

دقت کنید: وقتی بازتاب آیه «لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» را می‌خواهد، یعنی نتیجه این آیه کدام است. که می‌شود توحید در ولایت، زیرا مالکیت علت برای ولایت است.

۴ گزینه «ج»: تکرار توبه (۵/۵) (درس ۸ - ص ۹۷)

ترجمه کامل آیه: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ: خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.»

توجه: به واژه «تَوَّاب» که اسم مبالغه است توجه کنید، زیرا تکرار توبه از آن برداشت می‌شود.

۸ گزینه ۳ (۰/۵) (صفحات ۵۴ و ۱۵۵)

نکته: هر واژه‌ای که «را»ی مفعولی در جلوی آن بیاید، لزوماً مفعول نیست. به خاطر داشته باشید که «را» در مقابل «گروه» مفعولی می‌آید؛ بنابراین مانند سایر نقش‌های دستوری، نقش را یا باید به «گروه» دهیم یا به «هسته گروه». «واحد» در «ذکر واحد» نه کل گروه است نه هسته گروه؛ بنابراین «واحد» هر چه باشد مفعول نیست!

دست‌نما: گاهی اوقات، مسند به همراه حرف اضافه می‌آید. در این حالت، حرف اضافه به همراه گروه بعد از آن، مسند است نه متمم؛ مثلاً در جمله «این حلقه از جنس نقره است»، گروه «از جنس نقره» مسند است؛ زیرا «است» فعل اسنادی و نیازمند مسند است. در جمله «من از آن تو هستم» نیز با چنین موقعیتی روبه‌رو هستیم؛ زیرا فعل «هستم» نیازمند مسند است؛ بنابراین «از آن تو» مسند است.

۹ الف نهاد + متمم + مسند + فعل (صفحات ۵۴ و ۵۵) /
ب نهاد + مفعول + مسند + فعل (صفحه ۱۵۴) / ج نهاد + مسند + فعل (صفحه ۱۲۳)

نکته: ۱ فعل «قرار دادن» گاهی اوقات علاوه بر مفعول، نیازمند مسند نیز هست. این فعل در این کاربرد معادل «گرداندن» است:
خداوند آن را سرحد دنیای خلقت قرار داده است. (گردانده است).
نهاد مفعول مسند فعل اسنادی

۲ «آمدن» در گذشته، گاهی به معنی اسنادی «شدن» به کار می‌رفته است: کارت، دائم، درد و حسرت آید (شود).

۱۰ الف درست (صفحات ۸۱ و ۱۴۱، ۱۴۲) / ب درست (صفحات ۸۱ و ۱۵۲) / ج نادرست (صفحه ۸۱)

بررسی تک‌تک موارد الف) در این عبارت، «حروف ربط وابسته‌ساز» مانند «اگر، که، تا، زیرا» به کار نرفته؛ بنابراین این عبارت فاقد جمله مرکب است.

ب) واژه «روان» به معنی «رونده» از بن مضارع «رفتن» + ان، ساخته شده است؛ بنابراین این واژه در این معنی، صفت فاعلی است.

ج) تنها ضمیر متصل این عبارت، «م» در واژه «مدهوشم» است که نقش آن، مفعول است؛ بوی جوی مولیان، من را مدهوش کرد.

۱۱ گزینه «ب» (صفحات ۶۶ و ۸۴)

نکته: «من و تو» ردیف شعر است. در مصراع «ب» واژگان ردیف بعد از دو اسم (بوی بهار) آمده‌اند و «وابسته وابسته» از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» هستند؛ اما در مصراع «الف»، در عبارت «چشمان تار من و تو»، «من و تو»، مضاف‌الیه «چشمان» است؛ زیرا «تار» صفت است و «من و تو» نمی‌توانند به صفت بازگردند.

۱۲ الف غلام عشق شو (صفحات ۱۴۱، ۱۴۲ و ۱۰۵) / ب این، پیشه همه صاحب‌دلان است. (صفحه ۱۰۵)

تذکر: برای تعیین جمله پایه، کافی است ابتدا جمله «پیرو» را شناسایی کنیم و آن را کنار بگذاریم. جمله «پیرو (وابسته)» نیز با «حرف ربط وابسته‌ساز» شروع می‌شود:

غلام عشق شو کاندیشه این است
جمله پایه (هسته) حرف ربط جمله پیرو (وابسته)
وابسته‌ساز

فارسی ۳ - امتحان ۲

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱ الف) ناچار، ناگزیر (۰/۲۵) (صفحه ۵۳) / ب) دیوار قلعه، حصار (۰/۲۵) (صفحه ۶۲)

مشاوره: برخی واژه‌ها - همانند همین دو واژه که در این سؤال مطرح شده‌اند - در واژه‌نامه کتاب درسی نیامده‌اند؛ اما واژه‌های مهمی هستند و استعداد طرح سؤال را در امتحان نهایی دارند؛ پس نیم‌نگاهی هم به این واژگان داشته باشید.

۲ گزینه ۱ (۰/۲۵) (صفحات ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۷۱ و ۱۷۳)

قلمرو زبانی: «هیون» به معنی «شتر» است؛ اما سایر واژه‌ها به معنی «اسب» هستند: «بار» اسب، «کهر» اسب سرخ‌رنگ و «کرنده» اسب زرد و بور

۳ گزینه ۴ (۰/۲۵) (صفحات ۱۳۶، ۱۳۹، ۱۶۱، ۱۷۶ و ۱۷۷)

نکته: از قرینه‌هایی همچون «بلع و هضم» می‌توانیم متوجه شویم که به «مضغ (جویدن)» نیازمندیم نه به «وجنه» به معنی «رخسار»، «غرس» به معنی «کاشتن» و «زوال» به معنی «نیستی».

۴ الف) دو غلط املایی دارد. / ب) واژه «بلند» ارزش املایی ندارد؛ زیرا هیچ کدام از حروف آن استعداد دو یا چندگانه نویسی ندارد؛ اما سایر واژگان حداقل یک حرف دارند که مستعد خطای املایی است.
(هر مورد ۰/۲۵) (صفحه ۷۰)

قلمرو زبانی: املای واژه «حوضه» در این عبارت، نادرست است و با توجه به معنی جمله، به «حوزه» یعنی «مدرسه علوم دینی» نیازمندیم. غلط دوم متن، کلمه «آسار» است که به خطا، به صورت «إصرار» نوشته شده است.

۵ پای فرسوده گان (۰/۲۵) ← پای فرسودگان (صفحه ۸۷)

نکته: انتهای برخی واژه‌ها حرف «ه» دارد؛ ولی به صورت «-» تلفظ می‌شود؛ مثل «فرسوده، خانه، آشفته و...» (که به ترتیب، به صورت «فرسود، خان و آشفِت» تلفظ می‌شوند). هرگاه پسوندی به انتهای این واژه‌ها اضافه شود که آن پسوند با مصوت (آ، و، ی) شروع شود، «ه» حذف می‌شود: فرسوده + ان ← فرسودگان / آشفته + ی ← آشفنگی / خانه + ی ← خانگی

نوشتن این واژه‌ها به صورت «فرسوده گان، خانه گی و آشفته گی»، از نظر املایی غلط است.

۶ بَـت و مرغابی ← بَـط و مرغابی (صفحه ۱۸) / صورت و حدّت ← سورت و حدّت (صفحه ۱۰۹) / قلیان درونی ← غلیان درونی (۰/۲۵) (صفحه ۱۴۰)

قلمرو زبانی: «بَـط» به معنی «اردک و مرغابی»، املای آن به همین شکل است و نباید آن را با «بُـت» به معنی «خدایی که از سنگ و چوب می‌ساختند و می‌پرستیدند» اشتباه گرفت. «غلیان» به معنی «جوشش عواطف و هیجانات» است و املای آن را نباید با «قلیان» که «وسيله‌ای برای تدخين» است، اشتباه کرد.

۷ مغلوب (۰/۲۵) (صفحات ۱۵۹ و ۱۶۱)

قلمرو زبانی: «مغلوب» به معنی «جابه‌جاشده» است و در عباراتی همچون «ترکیب اضافی مغلوب» یا «ترکیب وصفی مغلوب» به کار می‌رود؛ اما «مغلوب»، نقطه مقابل غالب است و به معنی «شکست خورده» به کار می‌رود.

۱۳ الف) سه نقش تبعی «قصه» دوم، نقش تبعی تکرار دارد و «کین» و «نامرد» معطوف هستند. (صفحات ۱۱۰ و ۱۲۶) / ب) چهار ترکیب اضافی (صفحه ۱۱۰)

نکته: در جمله «این، عیار مهر و کین مرد و نامرد است»، ترکیب‌هایی همچون «مهر نامرد» و «کین مرد» را نباید در شمار ترکیب‌ها بیاوریم؛ زیرا از نظر معنایی، ترکیب‌های درستی نیستند. مرد، کینه ندارد و نامرد هم مهر ندارد! بنابراین ترکیب‌های اضافی این جمله عبارت‌اند از: عیار مهر، عیار کین، مهر مرد، کین نامرد

۱۴ پیوند هم‌پایه‌ساز: اما (صفحات ۳۸ و ۴۱ و ۱۴۲) / ممیز: تا (صفحات ۳۸ و ۶۵)

نکته: واژه «تا» در عباراتی همچون «دو تا سیب، پانزده تا مین، چهار تا آدم، سه تا فیلم و...»، «وابسته وابسته» از نوع «ممیز» است.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۵ گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» / بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران (صفحه ۵۷)

۱۶ به (صفحه ۹۷)

۱۷ گزینه ۲ (صفحه ۲۲)

۱۸ به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم (صفحه ۱۱۷)
۱۹ سندبادنامه: ظهیری سمرقندی (صفحه ۱۲۸) / تیرانا: محمدرضا رحمانی (مهرداد اوستا) (صفحه ۸۷)

۲۰ گزینه «ب» («دماوندیه» در سال ۱۳۰۱ سروده شده است.) (صفحات ۳۷، ۱۵۱ و ۱۵۵)

۲۱ گزینه «ج» (صفحات ۱۸، ۵۳ و ۱۶۲)

نکته: کتاب «کلیله و دمنه» در اصل به زبان هندی نوشته شده و پس از ترجمه به زبان پهلوی و عربی، نهایتاً، نصرالله منشی آن را از عربی به فارسی دری ترجمه کرد. کتاب «قصه‌های دوشنبه» اثری فرانسوی از آلفونس دوده است که استاد عبدالحسین زرین کوب آن را ترجمه کرده است.

۲۲ الف) مجاز: «خُم» مجاز از شراب است. (صفحه ۳۷) / ب) حسن آمیزی: تلخی دانایی (صفحه ۷۶)

۲۳ هیچ کدام از مصراع‌ها، مثال و مصداقی برای دیگری نیست. مصراع دوم، ادامه معنایی مصراع اول است. (ذکر یک مورد کافی است.) (صفحات ۴۸، ۴۹ و ۹۵)

۲۴ قدوم (صفحه ۱۲)

نکته: «قبای ورق»، «اطفال شاخ» و «کلاه شکوفه»، همگی اضافه تشبیهی هستند و می‌دانیم که در اغلب اضافه‌های تشبیهی، ابتدا مشبّه به و سپس مشبّه می‌آید. «قدوم موسم ربیع» تشبیه نیست بلکه اضافه استعاری است.

۲۵ «قرار» در مصراع دوم ایهام دارد (۱) دیدار (۲) آرامش (صفحه ۸۵)

۲۶ الف) حسن تعلیل: علت پدید آمدن گودال، کنجکاوای گلوله‌توپ است. (صفحات ۳۶ و ۹۰) / ب) مجاز: «دشت» مجاز از «مردم» است. (صفحه ۱۰۳) / ج) ایهام تناسب: «داغ» به معنی «نشان» است؛ اما در معنی «گرم» با «آتشین» ایهام تناسب می‌سازد. (صفحه ۱۶۳)

۲۷ گزینه «ب» (در این گزینه «شیر» مشبّه به است برای «تو»؛ بنابراین تشبیه دارد، نه استعاره.) (صفحه ۳۵)

بررسی معایر موار: الف) «معجز» استعاره از «برف» / ج) واژه «بنا» استعاره از «ظلم و ستم» است.

۲۸ حسن آمیزی (۰/۲۵) (صفحه ۱۳۶)

نکته: «بگو»، به حسن شنوایی و «بینم»، به حسن بینایی تعلق دارد؛ بنابراین «بگو بینم» ترکیب دو حسن «شنوایی» و «بینایی» است.

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۹ تجاوز به اموال مردم / آزار رساندن به مردم / کارهای فریبکارانه حاکم (ذکر دو مورد، کافی است.) (صفحه ۱۰۸)

۳۰ عزّت و ذلّت به دست خداوند است. (یا هر مفهوم مشابه) (صفحه ۱۰)

۳۱ هوا و هوس / حرص و طمع (هر مورد ۰/۲۵) (صفحه ۱۲۷)

۳۲ ستارگان (۰/۲۵) (صفحه ۷۳)

۳۳ گزینه «ب» (صفحات ۳۴، ۷۳ و ۱۰۷)

نکته: «شیر سپهر» استعاره از خورشید است؛ زیرا در نجوم قدیم، خورشید در برج «اسد» قرار داشت و می‌دانیم که «اسد» به معنی «شیر» است.

۳۴ ارزش وجودی انسان ← گزینه «ب» (صفحه ۱۲۷)

کارساز بودن خدا ← گزینه «د» (صفحه ۱۴۷)

سکوت عارفانه ← گزینه «الف» (صفحه ۱۷)

۳۵ ابراهیم ← سیاوش / نمرود ← سودابه (هر مورد ۰/۲۵) (صفحه ۱۰۶)

۳۶ وادی طلب (۰/۵) (صفحه ۱۲۷)

نکته: ابیاتی که به ترک تعلقات مادی و دنیوی اشاره دارند، مربوط به وادی «طلب» هستند.

۳۷ نعمت (۰/۲۵) (صفحه ۶۹)

نکته: «پیش او بازشوم»، یعنی «به استقبال او می‌روم» و منظور از «او» در این عبارت، «نعمت» است؛ چون نعمتی پدید آید با شکرگزاری به استقبال «آن نعمت» می‌روم.

۳۸ الف) خداوند تخت پادشاهی را به تو بخشید. (صفحه ۳۶)

مشاوره: به هنگام معنی کردن، حتماً حواستان باشد که جمله را با نهاد شروع و با فعل تمام کنید: خداوند تخت پادشاهی را به تو عطا کرد.

ب) ما چنان آرامشی داریم که جمشید هم نداشت. (صفحه ۲۷) / ج) بیشتر سؤال پرسیدن (یا سؤال بیشتر پرسیدن) برای او مصحلت نبود (یا کار درستی نبود). (صفحه ۲۱) / د) ای عشق من، تو در سخت‌ترین و مصیبت‌بارترین لحظات نیز لبخند بر لب داری. (صفحه ۱۵۰) / ه) نور اندکی از امید (۰/۲۵)، در درون تیره من، شروع به درخشیدن کرد. (صفحات ۱۳۴ و ۱۳۶) / و) سیاوش اسب سیاهش را به سرعت، تازاند (۰/۲۵) و غمگین نشد و آماده نبرد با آتش شد. (صفحه ۱۰۴)

مشاوره: در بخش نثر روان، حتماً کنایه‌ها را معنی کنید؛ مثلاً در همین بیت «تنگ دل شدن» کنایه است و در معنی، حتماً باید به صورت «غمگین شدن» بیاید.

ز) ناچار هر چیزی که به وسیله آن، به خداوند برسند (۰/۲۵)، در نظر سالکان و خواهندگان، واجب است. (صفحه ۵۳) / ح) اگر روزگار، عمر مرا به باد دهد و نابود کند (۰/۲۵)، بگوئید که بسوزاند (۰/۲۵)؛ زیرا برای من هیچ ارزشی ندارد. (صفحه ۵۰) / ط) بله، اکنون، رستم با رخسار غیورش (۰/۲۵)، در قعر چاهی افتاده بود که به جای آب (۰/۲۵)، زهرهای شمشیر و سرنیزه در انتهای آن جمع شده بود. (صفحه ۱۱۲)

توجه: فعل ماضی «قد استفاد» به‌خاطر وجود «کان» در قبل از خود، طبق ساختار [کان + (قد) + ماضی: ماضی بعید] ترجمه شده. (اگر «کان» را نبینید و «قد استفاد» را به‌شکل ماضی نقلی «استفاده کرده است» ترجمه کنید، غلط است!)

ه) دوستانمان را با خوشحالی تشویق کردیم در حالی که آن‌ها احساس خستگی نمی‌کردند. (۰/۵) (درس ۲ - ص ۲۶)

توجه: «هم لا يشعرون» جمله حالیه است و فعل مضارع «لا يشعرون» به‌خاطر وجود فعل ماضی «شجعنا» در قبل از خود، طبق ساختار «ماضی + مضارع: ماضی استمراری» ترجمه شده است.

و) اگر با نگرهبانان مانند فرزندان خود رفتار می‌کردید، در جشن‌ها به شما یاری می‌دادند. (۰/۷۵) (درس ۲ - ص ۲۳ و ۲۴)

توجه: فعل‌های «ماضی» بعد از «لَوْ» به‌صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شوند. مانند فعل‌های ماضی «عاملتم» رفتار می‌کردید و «نصروا: یاری می‌دادند»

نکته: ساختار [مفعول مطلق + مضاف‌الیه] با استفاده از «مثل، مانند» ترجمه می‌شود. مثال: «مُعَامَلَةٌ» (مفعول مطلق نوعی) + «بَنَى» (مضاف‌الیه)

ز) باید با تاجران مرگ بجنگیم زیرا آنان به کارگران آنچه را که از آن سود نمی‌برند تحمیل می‌کنند. (۰/۷۵) (درس ۲ - ص ۲۲/ح) هنگامی که پرنده بال شکسته خود را دید مطمئن شد که نجات نمی‌یابد مگر با پرواز کردن. (فقط با پرواز کردن نجات می‌یابد.) (۰/۷۵) (درس ۴ - ص ۶۸/ط) شادمانی منجر به خوشبختی می‌شود پس تصمیم بگیرید که خندان باشید. (۰/۵) (درس ۴ - ص ۵۵/درس ۵ - ص ۷۲/ی) اگر یکی از شما رازی را پنهان کند، آن راز از دهانش قطعاً خارج خواهد شد. (۰/۷۵) (درس ۴ - ص ۱۹)

توجه: چون «سر» در ابتدا بدون «ال» (نکره) آمده و در ادامه جمله با «ال» تکرار شده، در ترجمه «السر» می‌توان از «این» یا «آن» استفاده کرد.

نکته: در ترجمه مفعول مطلق تأکیدی از قیدهای «تأکیدی» (قطعاً، حتماً و...) قبل از فعل استفاده می‌کنیم. «خروجاً» مصدر فعل «يخرج» است و چون پس از آن «صفت» یا «مضاف‌الیه» نیامده و تنهاست، مفعول مطلق تأکیدی محسوب می‌شود.

ک) به سفره مهمانی‌ای که هیچ فقری اطراف آن نیست نزدیک نشوید و از دنیا به لباس‌های کهنه خود بسنده کنید. (۰/۷۵) (درس ۴ - ص ۶۴)

۶ الف) گزینه ۱ (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۵۴)

توجه: در ترجمه «إِنَّ» از قیدهای «تأکیدی» (همانا، بی‌گمان، قطعاً و...) در «ابتدای عبارت استفاده می‌شود نه جای دیگری!

ب) گزینه ۲ (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۴)

توجه: در این عبارت، ساختار «استثناء» داریم «(زميلات مُستثنی منه است) پس نمی‌توانیم آن را به‌شکل «مثبت» و با قید «فقط، تنها» ترجمه کنیم؛ چون این نوع ترجمه مخصوص ساختار «حصر» (مُستثنی منه محذوف) در جملات «منفی» است.

پس پدر او را بوسید و او را نزد خود نشاند. رسول خدا از کارش خوشحال شد. پس از اندکی دخترش آمد و به پیامبر سلام کرد، سپس به سوی پدرش رفت، اما پدر او را نبوسید و او را نزد خود نشاند. رسول خدا ناراحت شد و فرمود: چرا بین فرزندانم فرق می‌گذاری؟! آن مرد پشیمان شد و دست دخترش را گرفت و او را بوسید و او را نزد خود نشاند.

الف) لِمَ تَفَرِّقُ بَيْنَ أَطْفَالِكَ؟ (۰/۲۵) (رسول خدا به مرد چه گفت؟ برای چه بین کودکانم فرق می‌گذاری؟)

ب) لَأَنَّ الرَّجُلَ فَرَّقَ بَيْنَ أَطْفَالِهِ وَ مَا قَبْلَ بَنْتِهِ. (۰/۲۵) (رسول خدا چرا ناراحت شد؟ زیرا مرد بین کودکانش فرق گذاشت و دخترش را نبوسید.) ج) «این» یا «آن» (۰/۲۵) (ترجمه «ال» در «الرَّجُل» در متن چیست؟ این یا آن)

نکته: اگر یک اسم در جمله، بار اول بدون «ال» و «نکره» بیاید و همان اسم دوباره در ادامه جمله با «ال» و به‌شکل «معرفه» تکرار شود، حرف «ال» را می‌توان به‌شکل «این» یا «آن» ترجمه کرد. مثلاً در این عبارت، در ابتدا «رجل» بدون «ال» و نکره آمده که در ادامه جمله، با «ال» و به‌شکل «الرَّجُل» تکرار شده است.

د) هم: مفعول (۰/۲۵) - الأَب: فاعل (۰/۲۵) - يَد: مفعول (۰/۲۵)؛ ترجمه سؤال: نقش کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده بنویس. (درس ۳ - ص ۳۸)

عربی، زبان قرآن ۳ - امتحان ۳

۱ الف) شیرها (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۹/ب) ادامه می‌دادید (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۰)

توجه: فعل مضارع «تواصلون» به‌خاطر وجود «کنتم» در قبل از خود، طبق ساختار «کان + مضارع: ماضی استمراری» ترجمه شده است. (اگر «مضارع اخباری» ترجمه کنید، غلط هست! حتماً حواستان به «کان» و مشتقاتش باشد!)

ج) جویدن (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۸/د) برمی‌گزیند (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۳۹)

۲ الف) السور = الجدار: دیوار (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۳۰)

ب) «أعطى = آتی: داد» (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۷)

ج) «الإعمار: آباد کردن ≠ هدم: ویران کردن» (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۱)

۳ گزینه «ج» (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۵) (سایر کلمات حروف مشبّهه بالفعل محسوب می‌شوند.)

توجه: «إنما» برخلاف «إِنَّ» حرف مشبّهه نیست؛ پس آن را با «إِنَّ» اشتباه نگیرد.

۴ الف) «الْفِتْيَةُ: جوانان» (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۵/ب) «الْفَرْخُ: جوجه» (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۵۷)

۵ الف) این آفرینش خداست. پس به من نشان دهید کسانی که غیر از اویند، چه آفریده‌اند؟ (۰/۵) (درس ۴ - ص ۵۳/ب) نفسم را بی‌گناه نمی‌شمارم؛ زیرا نفس، بسیار دستوردهنده به بدی است. (۰/۵) (درس ۱ - ص ۱۵/ج) دو خصلت در مؤمن جمع نمی‌شود: خساست و دروغ. (۰/۵) (درس ۱ - ص ۱۳/د) انسان از دینامیت برای آسان کردن کارهای سخت خود مانند شکافتن کانال‌ها یا ایجاد تونل‌ها استفاده کرده بود. (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۱)

۷ الف فقط (تنها) (۰/۲۵) - نداری (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵)

نکته: ساختار «ل» + «اسم ضمیر» در ابتدای جمله بیانگر مفهوم «مالکیت = داشتن» است.
مثال: لی صديق حنون: دوست مهربانی دارم. / ليس لنا علم: دانشی نداریم.

ب) در حالی که (۰/۲۵) - جمع می کردند (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۷)

۸ الف) آمرزش بخواهید (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۷): فعل امر / ب) گاهی آمرزش می خواهند (شاید آمرزش بخواهند) (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۵۹): قَدْ + مضارع: گاهی + مضارع اخباری، شاید + مضارع التزامی / ج) بازی نخواهند کرد (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۵۰): لَنْ + مضارع: آینده منفی / د) نباید بازی کند (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۹) / ه) چرا می پرید؟ (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۳۴)

توجه: اگر فعل به شکل «لم تفعلوا» بود (حرف «نون» حذف می شد)، در آن صورت طبق ساختار اَلَمْ + مضارع: ماضی ساده (نقلی) منفی / به شکل «نپریدید (نپریده اید)» ترجمه می شد.

و) می پرید (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۹): کان + مضارع: ماضی استمراری / ز) دریافت کرده بودی (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۳۴) / ح) دریافت کند (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۷): يَسْتَلِمُ فعل شرط است.

نکته: فعل «شرط» به شکل «مضارع التزامی» ترجمه می شود.

۹ الف) ۱ «مُتَعَدِّدَة» (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵): «مُد ... بِ»
۲ «الْمَوْجُودَات» (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵): مفرد «الْمَوْجُود» بر وزن «مَوْعُول»
۳ «أشهر» (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵): بر وزن «أفعل» /
۴ «سَيَّار» (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵) / ب) فرستنده (۰/۲۵) / نامه (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۶)

۱۰ الف) «مُشْتَاقِينَ» (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۵) / ب) «حضوراً» (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۵۹): مصدر فعل قبل از خود (حَضَرَ است. / ج) «تأکیدی» (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۰): چون پس از آن «صفت» یا «مضاف الیه» نیامده است.

نکته: حواستان باشد در ساختار مفعول مطلق + حال، «حال» را با «صفت» اشتباه نگیرید، در واقع در این حالت مفعول مطلق «تأکیدی» داریم نه «نوعی».

مثال: رجع اللاعب من الملعب رجوعاً تعباً. ← بازیکن خسته است یا برگشتنش؟ بازیکن! پس «تعباً» حال است و حالت اسم (اللاعب) را بیان می کند نه فعل؛ پس «رجوعاً» مفعول مطلق تأکیدی است.

د) أصدقاء (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۳) / ه) حامد (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۳) / و) «خليفة» با توجه به فعل امر مخاطب «حافظ» مناداست. (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۴ و ۷۵)

نکته: اگر پس از اسم «مشکوک به منادا» فعل «مخاطب» (ماضی، مضارع، امر و نهی) آمد؛ آن اسم «منادا» است.

۱۱ الف) الفضة: نقره (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۸): ترجمه عبارت: فلزی سفید و ارزشمند است که ارزان تر از طلا می باشد و گاهی از آن برای تزیین (زینت دادن) استفاده می شود. / ب) عاصمة: پایتخت (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۳۱): ترجمه عبارت: شهری است که مقری برای حکومت می باشد و مهم ترین مؤسسه های دولت در آن واقع می شوند.

۱۲ الف) منادا (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۴ و ۷۵) - مضاف الیه (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۹)

ب) نائب فاعل (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۳) - صفت (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۵)
ج) مفعول (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۸) - خبر (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۷)
د) فاعل (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۳۹) - خبر «کان» (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۷)
۱۳ الف) گزینه ۲ (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۵۰): «يُقَاتِلُ» پس از اسم موصول «الذي» آمده و «جمله صله» محسوب می شود و نقش نیست: خبر «فائز» است.
ب) گزینه ۱ (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۹): «الْكُفَّار» بر وزن «فَعَال» جمع مکسر «الكافِر» و اسم فاعل است نه اسم مبالغه. (درس ۲ - ص ۳۲)

۱۴

ترجمه متن: «در روزی از روزها باد شدیدی وزید و صحنه سقوط لانه پرنده ای به همراه جوجه هایش روی زمین را دیدم. و آن پرنده اطراف جوجه هایش پرواز می کرد و تلاش می کرد تا آن ها را بگیرد اما در مرتبه (دفعه) اول نتوانست، سپس باری دیگر تلاش کرد و یکی یکی آن ها را نجات داد.»

الف) لَانْ رِيحاً شديداً عَصَفَتْ. (۰/۲۵) (چرا لانه افتاد؟ زیرا باد شدیدی وزید).
ب) شاهدتُ مشهدً سقوط عَش الطائر مع فراخه. (۰/۲۵) (چه چیزی دیدی؟ صحنه سقوط لانه پرنده با جوجه هایش را دیدم).
ج) واحداً واحداً. (۰/۲۵) (چگونه جوجه ها را نجات داد؟ یکی یکی).
د) گزینه ۱ (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۸)

عربی، زبان قرآن ۳ - امتحان ۴ (خرداد ۱۴۰۳)

۱ الف) دهان ها (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۱۵) / ب) فناوری (تکنولوژی) (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۲) / ج) ثبات (آرامش) (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۵۴) / د) بیدار ماند (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۴)

۲ الف) كَسَبَ (به دست آورد) (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۱)
ب) جالس (نشسته) (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۷)
ج) عودة (برگشتن) (۰/۲۵) (درس ۳ - ص ۴۱)

نکته: رابطه ترادف و تضاد فقط بین دو اسم یا دو فعل یا دو حرف برقرار است، پس یک اسم و یک فعل مترادف یا متضاد یکدیگر نیستند.

۳ الذاء (بیماری) (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۷)
۴ الف) القدم (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۸۰)
ب) الأظمار (۰/۲۵) (درس ۴ - ص ۶۴)

تذکره: وقتی در امتحان نهایی از شما جمع یک اسم را می خواهند، حتماً جمع مکسر آن را بنویسید نه جمع سالم.

۵ الف) هیچ دانشی (علمی) نداریم (۰/۲۵) غیر از آنچه (تو) به ما آموختی (آموخته ای، یاد دادی، یاد داده ای). (۰/۲۵) (درس ۱ - ص ۹)
ب) خدایا همانا ما شنیدیم ندادندهای را (۰/۲۵) که به ایمان ندا می داد (صدا می کرد). (۰/۲۵) (درس ۵ - ص ۷۶)
ج) جوانان موفق در حضور معلم (۰/۲۵) با ادب ایستادند. (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۸)
د) رئیسان شرکت های ساختمانی برای به کار بردن (۰/۲۵) دینامیت علاقه مند (مشتاق) شدند. (۰/۲۵) (درس ۲ - ص ۲۰)

نوشتاری

ترجمه درختان بسیار ارزشمند هستند. آن‌ها دی‌اکسیدکربن را از جو می‌گیرند و آن را با اکسیژن پر می‌کنند. دی‌اکسیدکربن برای طبیعت مضر است، اما اکسیژن آن را زنده نگه می‌دارد. علاوه بر این، آن‌ها بسیاری از چیزهای ضروری زندگی روزمره را به ما عرضه می‌کنند، بنابراین درختان بهترین دوستان انسان هستند. (درس ۱، صفحه ۳۴ تا ۳۸)

57 and (۰/۵) 58 but (۰/۵) 59 so (۰/۵)

ترجمه فناوری به آموزش کمک زیادی کرده است. آن تغییرات مهمی را در آموزش ارائه کرده است. به عنوان مثال، تعداد دانشجویانی که دوره‌های آنلاین را می‌گذرانند، افزایش یافته است. این دوره‌ها یک تجربه آموزشی ساختاریافته را هم برای معلمان و هم برای دانش‌آموزان فراهم می‌کند. آن همچنین به آن‌ها اجازه می‌دهد تا یک موضوع را به طور مؤثر یاد بگیرند. در عین حال، به آن‌ها دسترسی ۲۴ ساعته به مطالب آموزشی را در هر کجا و در هر زمان می‌دهد. بنابراین، فناوری برای معلمان و فراگیران مفید است.

60 (درس ۲، صفحه ۶۰) (۰/۷۵) has helped education a lot.

61 (درس ۳، صفحه ۹۱) technology is helpful for teachers and learners. (۰/۷۵)

(درس ۳، صفحه ۹۱)

(دربارهٔ سؤالات ۶۰ و ۶۱ با رعایت اصول نگارش و با در نظر گرفتن سایر جملات در قسمت جملات پشتیبان، جواب‌های دیگر هم قابل پذیرش است.)

ترجمه صحبت کردن به یک زبان خارجی چیزی است که بیشتر مردم می‌خواهند. برخی از افراد با کتاب و نوار سعی می‌کنند در خانه زبان جدیدی را یاد بگیرند. برخی دیگر برای یادگیری آن به کشوری سفر می‌کنند که آن زبان در آنجا صحبت می‌شود. با این حال، اکثر مردم پول کافی برای رفتن به کشورهای خارجی را ندارند. یک معلم خوب کمک بزرگی است؛ چه زبان را در خانه یاد بگیرید یا با سفر کردن. به طور خلاصه، هیچ چیز نمی‌تواند به اندازهٔ یک معلم خوب مؤثر باشد.

(درس ۳، صفحه ۹۱)

62 c (۰/۵) 63 b (۰/۵) 64 d (۰/۵) 65 a (۰/۵)

66

Charity is a very good thing to do. First, it is the act of giving help to those in need. It can be donating blood, money or any kind of help. Second, it is a kind of voluntary work. For example, to help people who are in trouble such as flood, car accidents or in earthquakes. Also, it gives us a sense of happiness. Helping others can make us happy and gives us positive energy. Finally, it helps the poor to have a better living condition. In short, charity helps us to share our happiness, humanity and friendship to others. (۳)

ترجمه نیکوکاری کار بسیار خوبی است. اول، این عمل کمک به افراد نیازمند است. این می‌تواند اهدای خون، پول یا هر نوع کمکی باشد. دوم اینکه آن نوعی کار داوطلبانه است؛ به عنوان مثال برای کمک به افرادی که در مشکلاتی مانند سیل، تصادفات رانندگی یا زلزله هستند. آن همچنین به ما احساس شادی می‌دهد. کمک به دیگران می‌تواند ما را خوشحال کند و به ما انرژی مثبت می‌دهد. در نهایت آن باعث می‌شود که فقرا شرایط زندگی بهتری داشته باشند. به طور خلاصه، نیکوکاری (کار خیر) به ما کمک می‌کند تا شادی، انسانیت و دوستی خود را با دیگران به اشتراک بگذاریم. (درس ۳، صفحه ۹۱)

مثال: دانش‌آموزان عزیز، برای اینکه حداکثر نمره را در نوشتن یک پاراگراف به دست بیاورید، رعایت نکات زیر در پاراگراف‌نویسی خیلی مهم است:

۱ در نوشتن جملهٔ موضوعی از کلمات ساده و صحیح استفاده کنید. حتماً کلمه‌ای را که داده می‌شود، تعریف کنید.

۲ در نوشتن بدنه (Supporting Sentences) یعنی جملات پشتیبان برای ارائهٔ دلایل از اعداد ترتیبی (first, second, ...) استفاده کنید. سعی کنید برای هر جمله با اعداد ترتیبی یک جملهٔ دیگر مربوط به همان موضوع را بنویسید.

۳ در نوشتن جملهٔ پایانی (Concluding Sentence) از کلیدواژه‌ها و عبارت‌های زیر استفاده کنید.

In short	In summary	Therefore	Thus	In general
به طور کلی	به طور خلاصه	بنابراین	از این رو	به طور کلی
راستی یادتان نرود که جملهٔ پایانی همان چکیدهٔ جملهٔ موضوعی است یعنی کلمات مشترک و مفهوم مشترک دارد.				

زبان انگلیسی ۳ - امتحان ۵ (خرداد ۱۴۰۴)

شنیداری

متن و ترجمهٔ فایل شنیداری شمارهٔ ۱:

Majid is going to choose a suitable dictionary for his English class. He is talking to his English teacher during the break.

Majid: Excuse me Mr. Iranmehr? I wonder if you could help me.

Mr. Iranmehr: Sure. How can I help you?

Majid: I'd like some information about a good English dictionary.

Mr. Iranmehr: Oh, well. Have you ever used a dictionary?

Majid: Actually, I haven't. But I've heard that using a good dictionary can really help me learn English better.

Mr. Iranmehr: That's right. First, I recommend a learner's dictionary.

Majid: What is a learner's dictionary?

Mr. Iranmehr: It is designed for foreign students. It also helps them learn English better.

Majid: Is there only one type of it?

Mr. Iranmehr: No, in fact dictionaries have different types, levels, and sizes.

Majid: What type do you suggest?

Mr. Iranmehr: I suppose a monolingual dictionary is more suitable for you, because you can find word information in English.

Majid: And what about levels?

Mr. Iranmehr: Well, there are usually three levels: elementary, intermediate and advanced. For you as a high school student, an elementary one is OK.

- 1 False (۰/۵) - مجید می داند چگونه از یک فرهنگ لغت استفاده کند.
 - 2 True (۰/۵) - یک فرهنگ لغت ابتدایی برای دانش آموزان دبیرستانی مناسب است.
 - 3 False (۰/۵) - مجید فرهنگ لغت های آنلاین را به فرهنگ لغت جیبی ترجیح می دهد.
 - 4 b (۰/۵) - آقای ایران مهر پیشنهاد می کند از یک فرهنگ لغت آنلاین رایگان استفاده کنید.
 - a) یک دیکشنری دوزبانه / b) یک دیکشنری آنلاین رایگان / c) یک دیکشنری در سطح پیشرفته / d) یک دیکشنری طراحی شده برای دانش آموزان بومی
 - 5 c (۰/۵) - براساس آنچه شنیدید، عوامل زیادی برای در نظر گرفتن هنگام خرید یک فرهنگ لغت وجود دارد.
 - a) فرهنگ لغت های جیبی معمولاً گران هستند.
 - b) دانش آموزان خارجی نیاز به استفاده از فرهنگ لغت های پیشرفته دارند.
 - c) عوامل زیادی برای در نظر گرفتن هنگام خرید یک فرهنگ لغت وجود دارد.
 - d) فرهنگ لغت های تک زبانه اطلاعات کلمات را به دو زبان ارائه می دهند.
- مشاوره:** دانش آموزان عزیز، گوش دادن به قسمت های رمزینهار کتاب را به شما توصیه می کنیم. طبق جدیدترین آزمون (خرداد ۱۴۰۴) ۵ نمره از سوالات به این بخش اختصاص دارد.
- متن و ترجمه فایل شنیداری شماره ۲:**
- Amir:** Why didn't you go to the new restaurant last night?
Rasoul: We didn't want to. We had already tried the food there the weekend before.
Amir: Really? Did you like the food?
Rasoul: That was OK. We all ordered chicken with rice. I had never tasted their special sauce anywhere else.
Amir: Was it pomegranate sauce?
Rasoul: No, it wasn't. I had already tasted pomegranate sauce at home.
Amir: Was it expensive?
Rasoul: I think it was cheaper than the food we had tried in other restaurants.
- ترجمه:** امیر: چرا دیشب به رستوران جدید نرفتید؟
 رسول: نمی خواستیم. آخر هفته قبل از آن، غذاهای آنجا را امتحان کرده بودیم.
 امیر: واقعاً؟ آیا از غذا خوشتان آمد؟
 رسول: خوب بود. همه ما مرغ با برنج سفارش دادیم. من هرگز سس مخصوص آن ها را در جای دیگری نچشیده بودم.
 امیر: آیا سس انار بود؟
 رسول: نه، نبود. من قبلاً سس انار را در خانه چشیده بودم.
 امیر: آیا گران بود؟
 رسول: فکر می کنم از غذایی که در رستوران های دیگر امتحان کرده بودیم، ارزان تر بود. (درس ۳، صفحه ۹۰)
- 6 False (۰/۵) - دو دوست می خواستند در رستوران جدید غذا بخورند.
 - 7 False (۰/۵) - رسول و خانواده اش به جای برنج، سوپ سفارش دادند.
 - 8 True (۰/۵) - رستوران نوع خاصی سس داشت.
 - 9 True (۰/۵) - رسول قبلاً سس انار را امتحان کرده بود.
 - 10 True (۰/۵) - غذای رستوران جدید گران نبود.

Majid: Do I need a small size one?

Mr. Iranmehr: Yes, a pocket dictionary. You can carry it wherever you go.

Majid: Oh, it's very good. And hmm..., is it expensive?

Mr. Iranmehr: No, such dictionaries are not expensive. By the way, you can use a free online dictionary, too. And also there are some free dictionaries for PCs and apps for smart phones.

Majid: Thanks, that's a good idea, but I'd like to use a pocket dictionary!

ترجمه: مجید می خواهد یک فرهنگ لغت مناسب برای کلاس انگلیسی اش انتخاب کند. او در طی استراحت با معلم انگلیسی اش صحبت می کند.

مجید: ببخشید آقای ایران مهر، می خواستم ببینم آیا می توانید به من کمک کنید؟

آقای ایران مهر: حتماً چطور می توانم به شما کمک کنم؟
مجید: می خواهم اطلاعاتی درباره یک دیکشنری خوب انگلیسی داشته باشم.
آقای ایران مهر: اوه، خوب. آیا تا به حال از فرهنگ لغت استفاده کرده اید؟
مجید: در واقع، نه. اما شنیده ام که استفاده از یک فرهنگ لغت خوب می تواند واقعاً به من کمک کند تا انگلیسی را بهتر یاد بگیرم.

آقای ایران مهر: درست است. اول، من یک فرهنگ لغت مخصوص زبان آموزان را پیشنهاد می کنم.

مجید: فرهنگ لغت مخصوص زبان آموزان چیست؟
آقای ایران مهر: این فرهنگ لغت برای دانشجویان خارجی طراحی شده است. همچنین به آن ها کمک می کند تا انگلیسی را بهتر یاد بگیرند.

مجید: آیا فقط یک نوع از آن وجود دارد؟
آقای ایران مهر: نه، در واقع فرهنگ لغت ها انواع، سطوح و اندازه های مختلفی دارند.

مجید: چه نوعی را پیشنهاد می کنید؟
آقای ایران مهر: فکر می کنم یک فرهنگ لغت تک زبانه برای شما مناسب تر باشد، زیرا می توانید اطلاعات کلمات را به زبان انگلیسی پیدا کنید.

مجید: و درباره سطوح چطور؟
آقای ایران مهر: خوب، معمولاً سه سطح وجود دارد: ابتدایی، متوسط و پیشرفته. برای شما که یک دانش آموز دبیرستانی هستید، یک دیکشنری ابتدایی مناسب است.

مجید: آیا به یک فرهنگ لغت کوچک نیاز دارم؟
آقای ایران مهر: بله، یک فرهنگ لغت جیبی. می توانید آن را هر جا که می روید با خود ببرید.

مجید: اوه، خیلی خوب است. و هممم ... آیا گران است؟
آقای ایران مهر: نه، چنین فرهنگ لغت هایی گران نیستند. راستی، شما می توانید از یک دیکشنری آنلاین رایگان هم استفاده کنید. همچنین چند فرهنگ لغت رایگان برای کامپیوترها و اپلیکیشن هایی برای تلفن های هوشمند وجود دارد.

مجید: ممنون، این ایده خوبی است، اما من دوست دارم از یک فرهنگ لغت جیبی استفاده کنم! (درس ۲، صفحه ۴۷)

متن و ترجمه فایل شنیداری شماره ۳:

Sara's friend: Hey Sarah. I heard you helped an old lady cross the road yesterday.

Sara: It was nothing really.

Sara's friend: Well, not everyone would do that. People are too busy these days and very few care about old people and strangers.

Sara: Why do you think kindness to strangers is important?

Sara's friend: Kindness to strangers is important because it can make them happy and make them less alone.

Sara: Small acts of kindness can have a big impact.

Sara's friend: I completely agree. One time when I was lost in the city, a stranger noticed my confusion and helped me to find my way back home. It made me really happy and gave me hope in people.

Sara: That's a great example. When we are kind to others, they might want to be kind to someone else, making a positive chain.

Sara's friend: Absolutely it doesn't have to be something big, even a smile act can make a difference.

Sara: That's right. You never know what someone is experiencing and your kind act must be just what they need.

Sara's friend: So true. It's about being kind and nice to others even if we don't know them personally.

Sara: Absolutely. Let's continue to be kind and make the world a better place.

ترجمه دوست سارا: سلام سارا. شنیدم دیروز به یک خانم پیر کمک کردی تا از خیابان عبور کند.

سارا: واقعاً هیچ چیز خاصی نبود.

دوست سارا: خوب، نه هرکسی این کار را می‌کند. مردم این روزها خیلی مشغول هستند و خیلی کم به پیرها و غریبه‌ها اهمیت می‌دهند.

سارا: چرا فکر می‌کنی مهربانی به غریبه‌ها مهم است؟

دوست سارا: مهربانی به غریبه‌ها مهم است چون می‌تواند آن‌ها را خوشحال کند و احساس تنهایی‌شان را کاهش می‌دهد.

سارا: کارهای کوچک مهربانی می‌تواند تأثیر بزرگی داشته باشد.

دوست سارا: کاملاً موافقم. یک بار که در شهر گم شده بودم، یک غریبه سردرگمی من را متوجه شد و به من کمک کرد تا راه برگشت به خانه‌ام را پیدا کنم. این کار واقعاً مرا خوشحال کرد و به مردم امیدوار کرد.

سارا: این یک مثال عالی است. وقتی ما با دیگران مهربان هستیم، آن‌ها ممکن است بخواهند با کسی دیگر هم مهربان باشند و زنجیره‌ای مثبت ایجاد کنند.

دوست سارا: کاملاً درست است، نیازی نیست که چیزی بزرگ باشد، حتی یک لبخند هم می‌تواند تفاوت ایجاد کند.

سارا: درست است. هرگز نمی‌دانی که هر کسی چه تجربه‌ای دارد و عمل مهربانانه تو ممکن است دقیقاً همان چیزی باشد که آن‌ها نیاز دارند.

دوست سارا: واقعاً درست است. این درباره‌ی مهربان بودن و خوب بودن به دیگران است حتی اگر آن‌ها را شخصاً نشناسیم.

سارا: کاملاً درست است. بیایید به مهربان بودن ادامه دهیم و دنیا را جای بهتری بسازیم. (درس ۱، خارج از کتاب درسی)

11 b (۵/۰) - موضوع گفت‌وگو چیست؟

a) گم شدن در شهر / b) مهربانی کردن به غریبه‌ها / c) راه‌های دوستیابی

12 c (۵/۰) - چرا مهربانی به غریبه‌ها مهم است؟

a) به مردم کمک می‌کند تا با یک فرهنگ جدید آشنا شوند. / b) باعث می‌شود غریبه‌ها احساس افسردگی کنند. / c) می‌تواند کسی را خوشحال کند و احساس تنهایی‌اش را کاهش دهد.

13 a (۵/۰) - یک عمل کوچک مهربانی می‌تواند زنجیره‌ای مثبت ایجاد کند. a) زنجیره‌ای مثبت ایجاد کند. / b) کسی را مشهور کند. / c) مشکلات کسی را به‌طور کامل حل کند.

14 b (۵/۰) - وقتی که یک عمل کوچک مهربانی به مردم انجام می‌دهیم، باید به نیازهای آن‌ها فکر کنیم. / a) آن‌ها را شخصاً بشناسیم. / b) به نیازهای آن‌ها فکر کنیم. / c) درک کنیم که آن‌ها چه تجربیاتی دارند.

واژگان

15 e (۵/۰) - حالا او روی مبل نشسته و فروشگاه‌های آنلاین را چک می‌کند. (درس ۱، صفحه ۲۱)

نکته: یک مبل در تصویر نشان داده شده است ولی هیچ‌کس روی آن ننشسته است.

این سؤال اشکال طراحی داشت چون تصویر یک مبل را نشان می‌دهد که کسی روی آن ننشسته تا فروشگاه‌های آنلاین را چک کند. از طرفی گزینه «d» می‌گوید: او تصمیم گرفته است مبل جدیدی را جایگزین این مبل کند. اشتباه در پاسخگویی بخش زیادی از دانش‌آموزان بیانگر این مطلب است.

16 b (۵/۰) - برخی از برنامه‌های آن، امروز به درستی کار نمی‌کنند. (درس ۲، صفحه ۴۸)

17 c (۵/۰) - هر وقت او نمی‌تواند مشکل را حل کند، گوشی‌اش را کنار می‌گذارد. (درس ۱، صفحه ۳۱)

18 a (۵/۰) - گوشی علی مصرف برق زیادی دارد. (درس ۳، صفحه ۷۸)

ترجمه آ: سلام، تینا. آیا می‌دانستی که دکتر قریب اولین مرکز پزشکی کودکان را در تهران تأسیس کرد؟
ب: البته. فکر می‌کنم سریال تلویزیونی درباره‌ی زندگی‌اش، خدمات او به کودکان بیمار را معرفی کرد.
آ: بله، او همچنین پزشک متعهدی بود.

ب: آره، واقعاً همین‌طور بود. تعجبی ندارد که مردم او را برای همیشه به یاد خواهند داشت.

19 founded (۵/۰) (درس ۱، صفحه ۱۹)

20 Physician (۵/۰) (درس ۱، صفحه ۱۹)

21 Forever (۵/۰) (درس ۳، صفحه ۷۹)

22 c (۵/۰) - زمانی که داشتم سفر می‌کردم، هر روز در یک دفترچه خاطرات ثبت می‌کردم. ← کتابی که در آن اتفاقات هر روز را ثبت می‌کنید. (درس ۱، صفحه ۲۳)

23 e (۵/۰) - او بدون درک راهنمای تلفظ، ناگهان شروع به استفاده از فرهنگ لغت کرد. ← به‌طور ناگهانی تصمیم به انجام کاری گرفتن. (درس ۲، صفحه ۵۱)

24 a (۵/۰) - تقاضا برای انرژی خورشیدی در حال افزایش است. ← مقدار محصول یا فراورده‌ای که مردم می‌خواهند. (درس ۳، صفحه ۷۹)

32 d (۰/۵) - دیوان حافظ از قرن هشتم به بسیاری از زبان‌های بی‌شمار ترجمه شده است. (درس ۱، صفحه ۲۹)

نکته: با توجه به **since** که از علائم حال کامل است و با توجه به ساختار مجهول جمله (شروع جمله با مفعول) از **have / has + been + pp** استفاده می‌کنیم.

33 c (۰/۵) - آ: من شغل خوبی دارم اما نمی‌توانم پول کافی به دست آورم. ب: اگر جای تو بودم، پول بیشتری پس‌انداز می‌کردم. (درس ۲، صفحه ۸۶ کتاب کار)

نکته: هر موقعیت حال ساده در جملات شرطی به نوع دوم یعنی زمان گذشته (were) در قسمت **if** و آینده در گذشته (**would / could / might + verb**) در پاسخ شرط می‌شود.

34 a (۰/۵) - مینا و همکلاسی‌هایش چند کتاب خریدند که معلمشان پیشنهاد داده بود. (درس ۲، صفحه ۳۵ کتاب کار)

نکته: کلمه موصول **which** بعد از اشیا و غیرانسان استفاده می‌شود و در این جمله به جای ضمیر تکراری **it** در جمله دوم آمده است.
Mina and her classmates bought some books which their teacher suggested them.

35 had (already) fallen (۰/۵) - وقتی به خانه رسیدم، پسر من قبلاً خوابش برده بود. (درس ۳، صفحه ۵۸)

نکته: اگر کاری در گذشته قبل از کار دیگری اتفاق افتاده بود، از گذشته بعید (گذشته کامل) استفاده می‌کنیم.
Past Perfect Tense: Subject + had + (already) + p.p

36 got (۰/۵) - اگر در یک کشور خارجی گم شوید، چه کار می‌کنید؟ (درس ۲، صفحه ۶۰)

نکته: در شرطی نوع دوم قسمت شرط گذشته (**got**) و پاسخ شرط آینده در گذشته ساده (**would / do**) می‌آید.

توجه: در حل تمرینات مربوط به گذشته کامل، جایگاه گذشته ساده و گذشته کامل (**had + pp**) مهم است. سه حالت زیر را به خاطر بسپارید:

Before	گذشته ساده + before + گذشته کامل
because	گذشته کامل + because + گذشته ساده
After	گذشته کامل + after + گذشته ساده

37 must be obeyed (۰/۵) - در شهرهای بزرگ، قوانین ترافیکی باید توسط همه رعایت شود. (درس ۳، صفحه ۸۶)

نکته: با توجه به ساختار مجهول جمله (شروع جمله با مفعول) یعنی (**the traffic rules**) از ساختار مجهول **must be pp** استفاده می‌شود.

38 has (۰/۵) - پدرشان معمولاً در روزهای آخر هفته دو تکه پیتزا برای ناهار می‌خورد، مگر نه؟ (درس ۱، صفحه ۳۱)

نکته: با توجه به ساختار منفی انتهای جمله (**doesn't he**) در مبحث (**Tag Question**) بعد از فاعل از زمان حال ساده برای فاعل مفرد **their father** یعنی **he** استفاده می‌کنیم.

25 d (۰/۵) - شما می‌توانید انواع مختلفی از غذاهای دریایی را در این رستوران سفارش دهید. انواع مختلفی از چیزها یا افراد. (درس ۳، صفحه ۷۹)

مشاوره: درس ۳ بسیار مهم است و بیشترین سؤالات آزمون‌های نهایی به این درس اختصاص دارد. توزیع سؤالات در خرداد ۱۴۰۴ از ۴۰ نمره به شرح زیر بود:

درس ۱	درس ۲	درس ۳
۱۴/۵ نمره	۷ نمره	۱۸/۵ نمره

26 a (۰/۵) - آ: آیا دیشب بازی را در تلویزیون تماشا کردی؟
ب: بله فوق‌العاده بود. با وجود این که این بار بد بازی کردند، تیم شایسته قهرمانی لیگ بود.

(a) سزاوار بودن (b) دریافت کردن (c) ایجاد کردن (d) کشف کردن
(درس ۱، صفحه ۱۰ کتاب کار)

27 b (۰/۵) - من در هنگام نقاشی کردن به نور خورشید بیشتری نیاز داشتم. به همین دلیل بالکن را به یک دفتر کوچک تبدیل کرده‌ام.
(a) به کار بستن (b) تبدیل کردن (c) انتقال دادن (d) پیشنهاد دادن
(درس ۳، صفحه ۷۹)

28 d (۰/۵) - آ: مامان، من دارم با دوستانم بیرون می‌روم.
ب: چرا زاکت خودت را نمی‌پوشی؟ بهار است و هوا بسیار متغیر است.
(a) نامرئی (b) راحت (c) ارزشمند (d) متغیر (درس ۲، صفحه ۶۶)

29 b (۰/۵) - پدرم یک‌بار (این را) گفت: «همه مردم ممکن است شکست را تجربه کنند اما اولین قدم به سوی موفقیت این است که آن را بپذیریم.»

(a) تشعشع (b) شکست (c) ارتعاش (d) میراث (درس ۱، صفحه ۱۰ کتاب کار)
30 absorb (۰/۵) - پس از حدود یک ساعت در باشگاه، بدن شما شروع به جذب کردن پروتئین می‌کند. (درس ۳، صفحه ۷۹)

مشاوره: یکی از بخش‌های مهم کتاب پرسؤال قسمت هماندهاست که برای هر بخشی مجزا نوشته شده است. این بخش به جز کمک به یادگیری بهتر لغات در آزمون‌هایی مثل آیلتس، در متن‌نویسی و همچنین در پاراگراف‌نویسی بسیار مهم است.

دستور زبان

31 c (۰/۵) - آن‌ها می‌دانند که شما حق دارید، اما این ایده هرگز به آن‌ها کمک نخواهد کرد، مگر نه (کمک خواهد کرد)؟ (درس ۱، صفحه ۳۲)

نکته: قسمت **They know that you're right** توضیح اضافی درباره سؤال است. یعنی بخش اصلی جمله نیست.
بنابراین با توجه به **but this idea will never help them** سؤال کوتاه می‌سازیم. بنابراین به خاطر **will / never** در قسمت انتهایی از **will** و به جای **this idea** از **it** استفاده می‌کنیم.

توجه: در سؤال‌های کوتاه، ضمائر اشاره به دور و نزدیک به شرح زیر تغییر می‌کنند.

This is ...	That is ...	These are ...	Those are ...
Isn't it?	Isn't it?	Aren't they?	Aren't they?

39 Should garbage be taken to landfill by workers?

(۰/۲۵) (۰/۵) (۰/۲۵)

آیا زباله‌ها باید توسط کارگران به محل دفن زباله منتقل شوند؟ (درس ۳، صفحه ۸۶)

40 The patient talked to the doctor whom Vahid met before.

(۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۵)

بیمار با دکتری صحبت کرد که وحید قبلاً او را ملاقات کرده بود.

OR: The patient whom Vahid met before talked to the doctor.

(۰/۵) (۰/۵)

بیماری که وحید قبلاً او را ملاقات کرده بود، با دکتر صحبت کرد.

OR: The patient whom Vahid met , talked to doctor before.

(۰/۵) (۰/۵)

بیماری که با وحید ملاقات کرد، قبلاً با دکتر صحبت کرده بود. (درس ۲، صفحه ۳۵ کتاب کار)

ترجمه سینا: اخیراً رئیس برای کار سخت چه چیزی به تو داده است؟ بهزاد: سه روز مرخصی به ما داده شده است.

سینا: اگر به مدت دو هفته آزاد بودی، چه کار می‌کردی؟

بهزاد: اگر به مدت دو هفته آزاد بودیم، سفر می‌کردیم.

41 have been given OR have gotten/got OR have taken

(۰/۲۵) (۰/۵) (۰/۲۵) (۰/۵) (۰/۲۵) (۰/۵)

OR have had OR got (درس ۱، صفحه ۲۹ و ۳۰)

(۰/۲۵) (۰/۵) (۰/۲۵)

42 We (would / could / might) travel to Persian Gulf

(۰/۲۵) (۰/۵) (۰/۲۵)

(درس ۲، صفحه ۶۰)

درک مطلب

43 b (۰/۵) - یک شاعر برجسته ایرانی به نام اسدی طوسی، اولین فرهنگ لغت فارسی را تألیف کرد و آن را «لغت‌نامهٔ فرس» نامید. او فهرست واژه‌ها را براساس حروف پایانی کلمات تنظیم کرده است. این فرهنگ لغت دارای مترادف‌ها و توضیحاتی است که شاعران جوان بعد از اسدی طوسی به‌طور گسترده از آن استفاده کرده‌اند. آن‌ها همچنین واژه‌های زیادی به فرهنگ لغت اولیه اضافه کرده‌اند.

a لغت‌نامهٔ فرس هیچ ترتیب خاصی برای واژه‌ها ندارد. / b شاعران جوان از مترادف‌ها و توضیحات در لغت‌نامهٔ فرس استفاده می‌کنند. / c شاعران بعد از اسدی طوسی نمی‌دانستند چگونه از فرهنگ لغت او استفاده کنند. / d لغت‌نامهٔ فرس فقط شامل واژه‌هایی است که شاعران جوان ابتدا نوشته‌اند. (درس ۲، صفحه ۵۷)

44 a (۰/۵) - وقتی که پول را به‌سرعت به‌دست می‌آوردید، مانند برنده شدن در قرعه‌کشی، آسان است که آن را سریع خرج کنید یا از دست بدهید. در این مورد، مردم معمولاً می‌گویند: ...

a آسان به‌دست می‌آید، آسان از دست می‌رود. (باد آورده را باد می‌برد).

b دو سر بهتر از یک سر است. (یک دست صدا ندارد).

c پول روی درخت نمی‌روید. (پول که علف خرس نیست).

d ندیدن (غیبت) دل را شیفته‌تر می‌کند. (دوری و دوستی) (درس ۳، صفحه ۸۴)

45 d (۰/۵) - اقیانوس‌ها و دریاچه‌ها شباهت‌های زیادی دارند، اما همچنین تفاوت‌های قابل توجهی نیز دارند. هر دو، توده‌های (بسترهای) آبی هستند، اما اقیانوس‌ها توده‌های (بسترهای) بسیار بزرگی از آب شور هستند، در حالی که دریاچه‌ها توده‌های کوچک‌تری از آب شیرین هستند. دریاچه‌ها معمولاً توسط زمین احاطه شده‌اند، در حالی که اقیانوس‌ها آن چیزی هستند که قاره‌ها را احاطه می‌کنند.

a دریاچه‌ها زمین‌ها را احاطه می‌کنند. / b اقیانوس‌ها و دریاچه‌ها کاملاً متفاوت هستند. / c دریاچه‌ها آب شور دارند. / d اقیانوس‌ها توده‌های بزرگی از آب هستند که دور قاره‌ها را احاطه کرده‌اند. (درس ۲، صفحه ۶۴)

ترجمه افراد سالخورده باید با مشکلات پیری، به ویژه مشکلات مربوط به سلامت و درآمد کنار بیایند. مسائل مربوط به سلامت معمولاً شامل کاهش طبیعی شنوایی، بینایی و حافظه می‌شود. علاوه بر این، افراد سالخورده در معرض خطر بالای ابتلا به برخی بیماری‌های جدی مانند مشکلات کلیوی، سرطان معده، دیابت و بیماری‌های قلبی قرار دارند. در حالی که برخی از افراد تا سنین بالا این مسائل را تجربه نمی‌کنند، بسیاری از آن‌ها یاد می‌گیرند که راهی برای زندگی با محدودیت‌های ناشی از مشکلات سلامتی پیدا کنند. امروزه، افراد سالخورده در طول زندگی خود مراقبت‌های پزشکی بهتری دریافت می‌کنند زیرا اکثر دولت‌ها برنامه‌های بهداشت ملی برای آن‌ها دارند.

درآمد، به عنوان یک مشکل مهم دیگر، همچنین بر نحوه زندگی افراد سالخورده تأثیر گذاشته است. بیشتر این افراد بازنشسته هستند و دیگر کار نمی‌کنند. آن‌ها معمولاً حدود نیمی از درآمد افرادی که کار می‌کنند را کسب می‌کنند. در نتیجه، ممکن است با مسائل اقتصادی مختلفی روبه‌رو شوند. این وضعیت برای کسانی که خانه‌های مناسبی ندارند، به وسایل حمل و نقل دسترسی ندارند و خدمات اجتماعی دریافت نمی‌کنند، حتی دشوارتر می‌شود. باید اقداماتی انجام شود تا شرایط آن‌ها بهبود یابد تا احساس امید بیشتری نسبت به آینده داشته باشند. آن‌ها در حفظ روابط اجتماعی خود با مشکل مواجه خواهند شد. فراهم کردن مراقبت‌های پزشکی بهتر و تأمین نیازهای مالی آن‌ها به آن‌ها کمک خواهد کرد تا زندگی شادتری داشته باشند. (درس ۱، خارج از کتاب درسی)

46 True (۰/۵) - برنامه‌های بهداشت ملی به افراد سالخورده مراقبت‌های پزشکی بهتری ارائه می‌دهند.

47 True (۰/۵) - حفظ روابط اجتماعی در سنین بالا دشوار است.

48 b (۰/۵) - دو مشکل اصلی پیر شدن چیست؟

a تجربه و خدمات اجتماعی / b سلامت و درآمد / c سرطان و بیماری / d محدودیت‌ها و بازنشستگی

49 d (۰/۵) - بسیاری از افراد سالخورده با مشکلات مربوط به سلامت خود با ... کنار می‌آیند.

a کمتر فعال بودن از نظر اجتماعی / b دیگر کار نکردن / c داشتن چندین مشکل اقتصادی / d دریافت کمک از دولت خود

50 افراد سالخورده با چه مشکلات جدی مربوط به سلامت مواجه هستند؟

The elderly / They face some serious illnesses such as kidney problem, stomach cancer, diabetes, and heart disease.

(۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)

افراد سالخورده / آن‌ها با برخی بیماری‌های جدی مانند مشکلات کلیوی، سرطان معده، دیابت و بیماری‌های قلبی مواجه هستند.

نوشتاری

ترجمه مورچه‌ها در همه جای دنیا یافت می‌شوند. آن‌ها خانه‌های خود را در ساختمان‌ها، باغ‌ها و غیره می‌سازند. هر زمان که آن‌ها یک شیرینی را روی زمین پیدا کنند، به شیرینی می‌چسبند و آن را به خانه خود می‌برند. مورچه‌ها حشرات بسیار سخت‌کوشی هستند. آن‌ها دو چشم و شش پا دارند. معمولاً بدون بال هستند، اما هنگام تولیدمثل بال‌هایی پیدا می‌کنند. آن‌ها در گروه‌ها یا کلونی‌ها زندگی می‌کنند، در نتیجه حشراتی اجتماعی هستند. (درس ۲، صفحه ۶۶)

59 and (۰/۵) But 60 (۰/۵)

61 So (۰/۵) (درس ۱، صفحه ۳۵ تا ۳۸)

or drive their cars to work.

(۰/۲۵) (۰/۲۵)

در شهر ما، مردم معمولاً دوچرخه خود را می‌رانند، یا با اتومبیل خود به محل کار می‌روند. (درس ۱، صفحه ۳۵ تا ۳۸)

ترجمه صرفه‌جویی در برق این روزها بسیار ضروری به نظر می‌رسد. هزینه تولید برق افزایش یافته و خانواده‌ها باید صورتحساب‌های بالایی پرداخت کنند. در فرایند تولید برق، مقدار زیادی از منابع زمین مصرف می‌شود و آلودگی زیادی تولید می‌شود. مردم در شب‌ها ساعت‌های طولانی بدون برق را تجربه می‌کنند. بیمارستان‌ها، مدارس و بسیاری از مکان‌های مهم دیگر نمی‌توانند به‌طور عادی فعالیت‌های خود را انجام دهند. این‌ها تنها برخی از اثرات منفی بی‌توجهی به صرفه‌جویی در برق هستند. بنابراین، ———.

(درس ۳، صفحه ۹۲)

Topic Sentence: Saving electricity seems very essential these days. (درس ۲، صفحه ۵۶) (۰/۵)

جمله موضوعی پاراگراف: صرفه‌جویی در مصرف برق این روزها بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

64 b (۰/۵)

Supporting Sentence: explain the idea in the topic sentence (درس ۳، صفحه ۹۱)

جملات پشتیبان پاراگراف: ایده در جمله موضوعی را توضیح می‌دهد.

65 برای پاراگراف فوق یک جمله پایانی بنویسید. (درس ۳، صفحه ۹۲)

Thus, saving electricity is important to everyone. (۱)

بنابراین، صرفه‌جویی در مصرف برق برای همه مهم است.

(این پاسخ پیشنهادی است.)

66

Pollution is very harmful for our health. First, it includes air and water pollution. Second, it can cause dangerous diseases in people and animals. Also, pollution is destroying nature which can endanger wildlife. In short, pollution is a major threat that affects our health and the environment. (۳)

ترجمه آلودگی برای سلامتی ما بسیار مضر است. اول، شامل آلودگی هوا و آب است. دوم اینکه می‌تواند باعث ایجاد بیماری‌های خطرناک در افراد و حیوانات شود. همچنین آلودگی، طبیعت را از بین می‌برد که می‌تواند حیات وحش را به خطر بیندازد. به‌طور خلاصه، آلودگی یک تهدید بزرگ است که سلامت ما و محیط زیست را تحت تأثیر قرار می‌دهد. (درس ۳، صفحه ۹۳ تا ۹۹)

(دانش‌آموزان عزیز: این پاسخ پیشنهادی است و هرگونه پاسخ که در آن اصول پاراگراف‌نویسی رعایت شده باشد دارای نمره کامل می‌باشد.)

51 افراد بازنشسته چقدر درآمد دارند؟

They/retired people (usually) earn about half the money

(۰/۲۵)

(۰/۵)

that working people make.

(۰/۲۵)

آن‌ها / افراد بازنشسته (معمولاً) حدود نیمی از درآمد افرادی که کار می‌کنند را کسب می‌کنند.

ترجمه ماشین‌های برقی در آینده باعث کاهش محبوبیت ماشین‌های بنزینی خواهند شد. ماشین‌های برقی از الکتریسیته‌ای استفاده می‌کنند که در باتری‌های خودرو ذخیره شده و هیچ نوع سوخت فسیلی را مصرف نمی‌کنند. بنابراین، این خودروها دوستدار محیط زیست هستند. این خودروها دارای ۱۲ یا ۲۴ باتری هستند که ممکن است شبیه باتری‌هایی باشند که در چراغ‌قوه‌ها یا ماشین‌های بنزینی معمولی پیدا می‌کنید، اما کاملاً با باتری‌های تلفن همراه متفاوت هستند. برای آماده‌سازی این باتری‌ها برای استفاده، باید آن‌ها را به همان روشی که دستگاه‌های قابل حملی که هر روز مانند تلفن همراه، دوربین دیجیتال یا لپ‌تاپ خود را شارژ می‌کنید، شارژ کنید. می‌توانید این باتری‌ها را هم در خانه‌ها و هم در پمپ بنزین‌ها شارژ کنید. مهندسان خودرو در تلاش هستند تا باتری‌هایی بسازند که انرژی بیشتری را ذخیره کرده و مدت زمان بیشتری دوام بیاورند. تا زمانی که چنین باتری‌هایی در بازار موجود نباشند، خودروهای هیبریدی می‌توانند بسیار مفید باشند. خودروهای هیبریدی بخشی از راه را با بنزین و بخشی دیگر را با الکتریسیته می‌رانند. بسیاری از مردم معتقدند که خودروهای هیبریدی می‌توانند به کاهش آلودگی هوا کمک کنند زیرا مزایای موتورهای بنزینی و موتورهای برقی را ارائه می‌دهند. بنابراین، آن‌ها می‌توانند اهداف مختلفی مانند صرفه‌جویی بهتر در سوخت یا قدرت بیشتر را برآورده کنند.

(درس ۳، صفحه ۴۷ کتاب کار)

52 False (۰/۵) - ماشین‌های برقی باتری‌هایی دارند که شبیه باتری‌های تلفن همراه هستند.

53 False (۰/۵) - شما فقط باید ماشین برقی خود را در پمپ بنزین‌ها شارژ کنید.

54 a (۰/۵) - «آن‌ها» در خط سوم به چه چیزی اشاره دارد؟

(a) ماشین‌های برقی / (b) باتری‌ها / (c) سوخت‌های فسیلی

55 c (۰/۵) - کلمه «قابل حمل» در خط ۶ از نظر معنی مشابه است با ———

(a) قابل شارژ / (b) مناسب / (c) قابل جابه‌جایی

56 b (۰/۵) - ماشین‌های برقی دوستدار محیط زیست هستند زیرا ———

(a) از بنزین زیادی استفاده می‌کنند. / (b) هوا را آلوده نمی‌کنند. / (c) در بازار موجود هستند.

57 ماشین‌های هیبریدی از چه نوع سوخت‌هایی می‌توانند استفاده کنند؟ Hybrid cars run partly on gasoline and partly on electricity.

(۰/۵)

(۰/۵)

بخشی از خودروهای هیبریدی با بنزین و بخش دیگر آن با برق کار می‌کند.

58 مهندسان خودرو در تلاش هستند چه کاری انجام دهند؟

Car engineers are trying to use batteries that hold more

(۰/۲۵)

(۰/۲۵)

energy and last longer.

(۰/۵)

مهندسان خودرو در تلاش هستند تا باتری‌هایی را استفاده کنند که انرژی بیشتری را ذخیره کرده و مدت زمان بیشتری دوام بیاورند.

خلاصه کپسولی

تعلیمات دینی (۳)

درس ۱: هستی‌بخش

– هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم (شناخت اولیه).

– قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر دربارهٔ خداوند دعوت می‌کند.

• تفکر در نیازمند بودن جهان در پیدایش

– مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست. (تعریف پدیده)

– مقدمه دوم: پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد.

ارتباطات: شعر: ذات نایافته از هستی، بخش ...

– نتیجه: یک موجود در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست، که خودش ذاتاً موجود باشد در این صورت چنین چیزی دیگر پدیده نیست.

– تسلسل علل: یعنی اینکه سلسله علت و معلول‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد و به علتی نخستین ختم نشود و این مطلب از نظر عقلی محال است. – نیازمندی در بقا در واقع مانند رابطه بنا با مسجد یا ساعت و ساعت‌ساز نیست، بلکه تا حدی شبیه مولد برق با جریان برق است. (نیاز دائمی) **ارتباطات:** ابیات: ما چو نایبیم و نوا در ما ز توست... / آیات: یا أَهْلَ الْاِنْسَانِ اَنَّا نُمِيتُ الْفُقَرَاءَ اِلَى اللّٰهِ وَ اللّٰهُ هُوَ الْفَنی الْحَمِیدُ، وَ یَسْأَلُہٗ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ کُلَّ یَوْمٍ هُوَ فِی شَأْنٍ

• آگاهی، سرچشمهٔ بندگی

افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیازمندی ← افزایش بندگی – پیامبر گرامی اسلام با آن مقام و منزلت خود، در پیشگاه الهی عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند.

ارتباطات: حدیث نبوی: «اللّٰهُمَّ لَا تَجْلِئِ لِیْ نَفْسِی طَرَفَۃَ عَیْنٍ اَنْہَا...» خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و یا به عرصهٔ هستی می‌گذارند. – ناتوانی انسان در شناخت ذات ماهیت و چیستی خدا؛ لازمهٔ شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی است.

– چگونگی دیدن خداوند: رؤیت قلبی، دیدن به وسیلهٔ «قلب» و ملاقات با خداست.

درس ۲: یگانه بی‌همتا

– امام علی (ع): خدای من! مرا این عزت بس که بندهٔ تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی...

– توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه، یعنی خدا بی‌همتاست و شریکی ندارد. (اصل و حقیقت توحید)

ارتباطات: آیات: «قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ... وَ لَمْ یَکُنْ لَہٗ کُفُوًا اَحَدٌ... وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

– توحید در خالقیت: تنها مبدأ و خالق، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.

ارتباطات: آیه: «اللّٰهُ خَالِقُ کُلِّ شَیْءٍ»

– توحید در مالکیت: علت مالکیت خدا، خالقیت اوست.

ارتباطات: آیه: «لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِی الْاَرْضِ»

– توحید در ولایت: یعنی خداوند حق تصرف و تغییر و ولایت و سرپرستی دارد. در واقع علت ولایت خداوند، مالکیت اوست.

ارتباطات: آیه: «مَا لَہُمْ مِنْ دُوْنِہٖ مِنْ وَلِیٍّ وَ لَا یُشْرِکُ فِی حُکْمِہٖ اَحَدًا» – توحید در ربوبیت: واژهٔ رب بیش از ۹۰۰ بار و عبارت «رب العالمین» بیش از چهل بار در قرآن کریم آمده است. تدبیر و پرورش مخلوق به‌دمت اوست، زیرا خالق و مالک و ولی جهان است و اوست که جهان را اداره می‌کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می‌نماید و به پیش می‌برد.

ارتباطات: آیه: «... وَ هُوَ زَبُّ کُلِّ شَیْءٍ»

– شرک در خالقیت: یعنی اگر چند خدا وجود داشته باشد، هر کدام از آن‌ها محدود و ناقص هستند، زیرا هر یک از آن‌ها کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد.

– شرک در مالکیت: تصور اینکه در کنار خداوند، دیگرانی نیز مالک بخشی از جهان باشند. در واقع اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود.

۳ مسئولیت‌پذیری

ارتباطات: شعر: هیچ‌گویی سنگ را فردا بیا... / آیه: «ذَلِکَ بِمَا قَدَّمْتِ اِیْدِیْکُمْ...»

– قانونمندی جهان، زمینه‌ساز شکوفایی اختیار است.

– «قَدَر» و «قَدْر» به معنای «اندازه» و «تقدیر به معنای «اندازه گرفتن» است. – اقصا، به معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است.

– وقتی می‌گوییم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است به این معناست که نقشهٔ جهان با همهٔ موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به ارادهٔ خداست. به همین دلیل، نه در نقشهٔ جهان نقصی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن. – اعتقاد به قضا و قدر نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز است.

– اختیار انسان یک تقدیر الهی است.

– علل عرضی: در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به‌صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند (مستقیم – مستقل – بی‌واسطه) مانند رویش گیاه – جابه‌جایی گلدان

– علل طولی: چند عامل در پیدایش یک پدیده به‌طور با واسطه و غیرمستقیم این‌گونه که یک عامل در عامل دوم اثر می‌گذارد و عامل دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند، مانند نگارش با قلم

– رابطهٔ ارادهٔ انسان با ارادهٔ الهی یک رابطهٔ طولی است.

– اگر قضا و قدر، جبری و حتمی بود، پاداش و مجازات، بیهوده و باطل می‌شد. – علم خداوند منحصر به نتیجهٔ پایانی فرایند نیست، بلکه به سلسلهٔ تصمیم‌ها و عوامل دیگر مؤثر در آن فرایند نیز متعلق است.

درس ۶: سنت‌های خداوند در زندگی

– قانونمندی حاکم بر جهان خلقت تجلی تقدیر الهی است و زمینه‌ساز حرکت و پویایی انسان و به کارگیری اراده و اختیار است.

– شناخت قوانین جهان سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و نیز بهره گرفتن از طبیعت می‌شود.

– شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها، موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها، شکست‌ها و موفقیت‌ها... می‌شود و دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران متمایز می‌سازد و بالاخره این شناخت در روابط ما با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد.

– سنت ابتلاء: یکی از عام‌ترین و فراگیرترین قانون‌های خداوند است.

ارتباطات: آیات: «کُلْ نَفْسٍ ذٰلِقَةً الْمَوْتَ وَ یَبْلُوْکُمْ بِالْشَّرِّ وَ الْخَیْرِ فِتْنَةً...» / «اَحْسِبِ الْاِنْسَانَ اَنْ یُّزَکَّوْا اَنْ یَّقُوْلُوْا اٰمَنًا...» (ویژهٔ مؤمنان) / حدیث: «اِنَّمَا الْوُفُوْیْنَ بِفَنَزِلَةِ کَفَّةِ الْمِیزَانِ...»

– سنت امداد عام: **ارتباطات:** آیه: «کُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَ هُوَآءٍ مِنْ غَظٍّ رَّزَکٌ...» هر کس هر کدام از دو راه حق و باطل را می‌تواند انتخاب کند تا بتواند از امکاناتی که خدا در اختیار آن‌ها قرار داده استفاده کند. (برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها فراهم است.)

– سنت امداد خاص (توفیق الهی): **ارتباطات:** آیه: «وَ الَّذِیْنَ جَاهَدُوْا فِیْنَا لَنَهْدِیْهُمْ سُبُلًا...» کسانی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند و برای آن سعی و تلاش می‌کنند،

– سنت سبقت رحمت بر غضب: **ارتباطات:** آیه: «مَنْ جَاءَ بِالْخَسَنَةِ فَهَلَّةٌ عَشْرَ اَمْثَالِهَا...» از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد با همهٔ آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند. (دریچهٔ لطف و رحمت)

– سنت املاء و استدراج: **ارتباطات:** آیه: «وَ الَّذِیْنَ کَذَبُوْا بِآیٰتِنَا مَنَسْتَرِجْهُمْ مِنْ حَیْثُ لَا یَعْلَمُوْنَ وَ اُمَلِیْ لَہُمْ...» کسانی که با حق دشمنی و لجابت دارند، مهلت و امکانات داده شده به آن‌ها در حقیقت با اختیار و ارادهٔ خودشان به‌صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود.

– سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او: **ارتباطات:** آیه: «وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرْیِ اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَیْہِمْ بَرَکٰتٍ: اگر مردم شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند، قطعاً برایشان می‌گشودیم برکاتی از آسمان و زمین...» / حدیث: «مَنْ یَمُوْتُ بِالْذُّنُوْبِ اَکْثَرُ یَمُوْتُ بِالْاَجَالِ...»

امتحان‌یوم دوازدهم

رشته انسانی

مهروماه

– اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد، مستحب و دارای پاداش اخروی است.

– علت حرام بودن قمار: علاوه‌بر اینکه یک کار بیهوده است پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد و میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به‌وجود می‌آورد. – علت حرام بودن زنا: موقعیت خانواده را متزلزل می‌کند و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها را به خطر می‌اندازد. (ساء سیلا)

– عرصهٔ فرهنگ و ارتباطات: تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها و... به‌منظور مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است. – ایجاد پایگاه اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعهٔ فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی مستحب است و در مواردی واجب کفایی است.

– استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن جایز و حلال است و استفاده از ابزارها و آلات آن برای برنامه‌های فرهنگی مفید نیز حلال و جایز است.

– آن نوع موسیقی که بی‌بندوباری و شهوت را تقویت و تحریک می‌کند و مناسب مجالس لهو و لعب است، حرام است.

– شرکت در مجالس شادی، مانند جشن عروسی، جشن‌های مذهبی و ملی جایز است و حتی اگر موجب تقویت صله رحم یا تبلیغ دین شود مستحب است.

– عرصهٔ ورزش و بازی

– شرط‌بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام می‌باشد.

– اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

– عرصهٔ اقتصاد: هر نوع تجارتی که به نفع رژیم صهیونیستی باشد، حرام است.

– قاعدهٔ نفی سبیل: اینکه لازم است مانع سلطهٔ بیگانگان بر کشور شویم. (اقتصادی – رسانه‌ای)

درس ۱۰: پایه‌های استوار

– معیار اول: توحید و یکتاپرستی: **ارتباطات:** آیه: «مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ...»

– معیار دوم: معاد و آخرت **ارتباطات:** آیه: «الْیَوْمَ الْاٰخِر...»

– معیار سوم: پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت

ارتباطات: آیه: «يَا اَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اطِيعُوا اللّٰهَ وَ اطِيعُوا الرَّسُوْلَ...»

– معیار چهارم: عدالت‌محوری: **ارتباطات:** آیه: «لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا بِالْبَیِّنٰتِ وَ اَنْزَلْنَا... بِالْقِسْطِ»

– معیار پنجم: ارتقای جایگاه خانواده و زن: **ارتباطات:** آیه: «وَ مِنْ اٰیٰتِہٖ اَنْ خَلَقَ لَکُمْ مِنْ اَنْفُسِکُمْ اَزْوَاجًا... یَتَفَكَّرُوْنَ»

– معیار ششم: جبههٔ حق و باطل: **ارتباطات:** آیه: «مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ وَ الَّذِیْنَ مَعَهٗ اَشِدَّاءُ عَلٰی الْکُفَّارِ رُحَمَآءُ بَیْنَهُمْ»

– معیار هفتم: دیدگاه متعادل نسبت به نعمت‌های دنیوی و اخروی: **ارتباطات:** آیه: «وَ مِنْہُمْ مَنْ یَّقُوْلُ رَبَّنَا اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا خَسَنَةً...»

– معیار هشتم: دانش و آموختن: **ارتباطات:** آیه: «قُلْ هَلْ یَسْتَوِی الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ وَ الَّذِیْنَ لَا یَعْمَلُوْنَ...»

درس ۱۱: عصر شکوفایی

– «فَاسْتَقِمْ کَمَا اُمِرْتُ وَ مَنْ تَابَ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا اِنَّہٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرٌ» همان‌طور که فرمان یافته‌ای پایداری کن و آنان که با توبه به خداوند روی آورده‌اند (پایداری کنند) و سرکشی و طغیان نکنید که او بدانچه انجام می‌دهید، بیناست.

پیام: آیه خطاب به پیامبر اکرم (ص) است؛ اما وظیفه‌ای را در مورد شخص ایشان و تمامی مسلمانان بیان می‌کند.

• تلاش مسلمانان صدر اسلام برای تحقق برخی معیارها

الف) تحکیم بنیان خانواده

– رفتار پیامبر (ص) با دخترشان، حضرت فاطمه (س) برای جامعهٔ آن روز و نیز امروز بسیار آموزنده است.

ب) رشد و بالندگی علم و فرهنگ

– رسول مکرم اسلام (ص): کسی که دوست دارد نگاهش به چهرهٔ کسانی افتد که از آتش دوزخ در امانند، به جویندگان علم بنگرد...

خلاصه کپسولی

فارسی (۳)

الف) تاریخ ادبیات

- ۱ گلستان: سعدی / نثر
- ۲ کلیله و دمنه: ترجمه نصرالله منشی / نثر
- ۳ روایت سنگسازان ۲: عیسی سلمانی لطف آبادی / نثر
- ۴ قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو / نثر
- ۵ مثنوی معنوی: مولانا / نظم
- ۶ فیهمافیه: مولانا / نثر
- ۷ فی حقیقة العشق: مهروردی / نثر
- ۸ تمهیدات: عینالقضات همدانی / نثر
- ۹ مثل درخت: در شب باران: شفيعی کدکنی (م. سرشک) / نظم
- ۱۰ از پاریز تا پاریس: محمدابراهیم باستانی پاریزی / نثر
- ۱۱ بینوایان: ویکتور هوگو / نثر
- ۱۲ ساتماریا: سیدمهدی شجاعی / نثر
- ۱۳ در حیات کوچک پاییز در زندان: مهدی اخوان ثالث / نظم
- ۱۴ منطق الطیر: عطار نیشابوری / نظم
- ۱۵ تذکرةالاولیا: عطار نیشابوری / نثر
- ۱۶ کباب غاز: محمدعلی جمالزاده / نثر
- ۱۷ سندبادنامه: ظهیری سمرقندی / نثر
- ۱۸ ارمیا: رضا امیرخانی / نثر
- ۱۹ کویر: علی شریعتی / نثر
- ۲۰ بخارای من، ایل من: محمد بهمن بیگی / نثر
- ۲۱ دری به خانه خورشید: سلمان هراتی / نظم
- ۲۲ تیرانا: محمدرضا رحمانی (مهرداد اوستا) / نثر
- ۲۳ هوا را از من بگیر، خندها را نه: پابلو نرودا / نظم
- ۲۴ قصه‌های دوشنبه: آلفونس دوده / مترجم: عبدالحسین زرین کوب / نثر
- ۲۵ غزلوارهها: ویلیام شکسپیر / نظم
- ۲۶ دماوندیه: ملک الشعرای بهار / قالب: قصیده / سال سروده شدن: ۱۳۰۱
- ۲۷ «قصص الانبیاء» کتابی است به نثر پیرامون زندگی انبیای الهی.
- ۲۸ خواجه نظام الملک توسی، کتابی به نثر دارد.

ب) دانش‌های ادبی

- ۱ غزل اجتماعی: غزلی که به مسائل سیاسی و اجتماعی می‌پردازد. / دوره رواج: از زمان مشروطه / شاعرانی که غزل اجتماعی دارند: ملک‌الشعرای بهار، فرخی یزدی، عارف قزوینی
- ۲ مناظره: به اشعاری که در آن گفت‌وگو یا سؤال و جواب باشد «مناظره می‌گویند. مانند قطعه «مست و هشیار» پروین اعتصامی.
- ۳ بیت «آن کسی را که در این مُلک، سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» درباره «محمدعلی شاه قاجار» سروده شده است.
- ۴ برخی از ابیاتی که به یکی از «زمینه‌های حماسه» اشاره دارند:
 - بدان گاه سوگند پرمایه شاه / چنین بود آیین و این بود راه (زمینه ملی)
 - پراکنده کافور بر خویشتن / چنان چون بؤر رسم و ساز کفن (زمینه ملی)
 - چنین است سوگند چرخ بلند / که بر بی‌گناهان نباید گزند (زمینه ملی)
 - چو او را بدیدند برخاست غو / که آمد ز آتش برون شاه تو (خرق عادت)
 - چنان آمد اسب و قبابی سوار / که گفتی سمن داشت اندر کنار (خرق عادت)
 - یکی تازی‌های برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (طبق نظر امتحان نهایی: خرق عادت)
- ۵ سیاوش چنین گفت: کای شهریار / که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار (قهرمانی)
- اگر کوه آتش بود بسپر من / از این تنگ خوار است اگر بگذرم (قهرمانی)
- همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروراید / پای تا سر گوش (طبق نظر امتحان نهایی: داستانی)
- ۵ برخی از مواردی که «طنز» دارند، یا شیوه بیان آن‌ها طنز است:
 - تمام ابیات قطعه «مست و هشیار» پروین اعتصامی.
 - با محتسبم عیب‌مگویند که اونیز / بی‌مسته چوما در طلب عیش مدام است
 - دار و ندار ما هم اشتیاه‌ها به دست حضرات دولتی و ملتی به یغما رفت.
 - باید عزیزان و کسانت را ترک گویی و... در دفتری یا ادارهای محبوس و مدفون شوی تا ترقی کنی.
 - بیش از دو سال در بانک ماندم و مشغول ترقی شدم!
 - فردای همان روز، ترقی را رها کردم و پا به رکاب گذاشتم.

ج) آرایه‌های ادبی مهم

- ۱ ابیاتی که آرایه «اسلوب معادله» دارند:
 - چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان
 - محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست

- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند (سخن، راهنمایی)
- روزگاری از فراز همین برج‌ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می‌شد (کشورها و حکومت‌ها)
- متوجه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است. (نویسنده‌گی)
- با راه‌آهن به بروکسل پایتخت بلژیک رفتیم. (قطار)
- شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن... (مردم آتن)
- چشمه آبی سرد که در تموز سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می‌آید (گرم، ماه گرم)
- دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو (به‌ترتیب: پیش از انقلاب، پس از انقلاب)
- دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو (به‌ترتیب: پیش از انقلاب، پس از انقلاب)
- می‌بایست همانند با درختان بارور، بخشندگی و ایثار را سراپا دست باشی. (بخشش)
- نمی‌خواستم خدای ناکرده حرف شما را زیر پا گذاشته باشم. (سخن)
- سراسر همه دشت بریان شدند. (به‌ترتیب: مردم ناراحت)
- چنین گفت موبد به شاه جهان / که درد سپهد نمائد نهان (مشاور)
- نهادند بر دشت هیزم دو کوه / جهانی نظاره شده هم‌گروه (مردم)
- سر پر ز شرم و بهایی مراسم / اگر بی‌گناه هم‌راهی مراسم (کل وجود)
- چو از کوه آتش به هامون گذشت / خروشیدن آمد ز شهر و ز دشت (مردم)
- مرد نقال، آن صدایش گرم، نایش گرم / و دَمش چونان حدیث آشنایش گرم... (سخن)
- آه / دیگر اکنون آن عماد تکیه و افید ایرانشهر... (مردم ایران)
- هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش (مقام و ارزش)
- گل اگر چه هست بس صاحب‌جمال / خُسن او در هفته‌ای گیرد زوال (زمان اندک)
- چون زمانی برفتند و رنج راه در ایشان اثر کرد بر لب آبی نشستند. (چشمه، رودخانه)
- مهمان‌ها سخت در محظوظ گیر کرده بودند. (گرفتاری، مشکل)
- دیدم حرف حسابی است و بد غفلتی شده. (سخن)
- چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است؟ (سخن)
- نان را از من بگیر، اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر (به‌ترتیب: خوراک، نفس کشیدن)
- یک قصه نیست غم عشق وین عجب / کر هر زبان که می‌شنوم نام‌کر است (انسان)
- ۶ برخی از ابیات و عباراتی که «استعاره» دارند:
 - فرارش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترند (سبزه و چمن)
 - از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟ (عوالم عرفانی)
 - به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم دامن پُر کنم هدیه اصحاب را. (خدا)
 - بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت! (تجلی خدا)
 - هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی (به‌ترتیب: مرید و شاگرد، مرشد و استاد)
 - یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر... (عشق)
 - خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است (وطن)
 - هفتم بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم (پیر و مرشد عرفانی)
 - ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی ای دماوند (دماوند)
 - از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمریند (به‌ترتیب: برقه، سنگ‌های تیره)
 - با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند (خورشید)
 - ای شُست زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند (دماوند)
 - ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیامبخت فرزند (دماوند)
 - برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکنند (ظلم و ستم)
 - گر آتش دل نهفته داری / سوزد جاننت، به جانت سوگند (خشم)
 - برکش ز سر این سپید معجر (برف)
 - تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضماد کردند (برف)
 - بشنو این نی چون شکایت می‌کند / از جدایی‌ها حکایت می‌کند (مولانا یا انسان کامل)
 - کز نیستان تا مرا ببریدند / در تغیرم مرد و زن نالیده‌اند (عالم معنویت)
 - سَر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست (توانایی، بصیرت)
 - محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست (عشق)
 - هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد (به‌ترتیب: عاشق، عشق)

امتحان‌یوم دوازدهم

رشته انسانی

مهرماه

- چاه غدر ناجوانمردان / چاه پستان، چاه بی‌دردان....
- ستاره ضعیفی در شیستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.
- در کمرکش دوازده حلقوم و کتل و گردنه یک دو جین شکم و روده مراحل مضغ و بلع و هضم و تحلیل را پیمود.
- در گورستان شکم آقایان ناپدید گردید.
- و تو ای کشتی تندرو خیال من، همین جا لنگر انداز
- نه تو خهی به گرد و غبار پیری دارد و نه اهمیتی به چین و شکن‌های سالخوردگی می‌دهد....
- ندارد راه فکر، روشنایی
- ۸ برخی از ابیات و عباراتی که «اضافه استعاری» دارند:
 - یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود
 - ای گنبد گیتی ای دماوند
 - آتش عشق است کاندز نی فتاد / جوشش عشق است کاندز می فتاد
 - شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم....
 - من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف می‌خوانم / پی قدقامت موج.
 - تا باز کند به روی عالم / دیباچه خاطرات شیرین
 - اما خندها که رها می‌شود.... تمامی درهای زندگی را / به رویم می‌گشاید
 - دلیم می‌خواهد بر بال‌های باد بنشینم.
 - همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش بدهند.
 - هنگامی که من از این احوال غرق حیرت بودم، معلم را دیدم.

د) نکات مهم دستوری

- ۱ ضمیر متصل: ضمیرهای متصل معمولاً در یکی از سه نقش زیر ظاهر می‌شوند:
 - الف) مفعول: بوی گلم چنان مست کرد ← بوی گل من را چنان مست کرد
 - ب) متمم: گفتمت چون در حدیثی ← چون در حدیثی به تو گفتم.
 - ج) مضاف‌الیه: از عهده شکرش به درآید ← از عهده شکر او به درآید
- ۲ حذف فعل: فعل به یکی از دو قرینه زیر حذف می‌شود:
 - الف) لفظی: معادل فعل محذوف با چشم دیده می‌شود: نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی [کرد].
 - ب) معنایی: معادل فعل محذوف با چشم دیده نمی‌شود: همان په [است] کزین زشت کردار، دل بشویم....
- ۳ حذف ارکان دستوری: به‌جز فعل، گاهی سایر ارکان دستوری جمله، مانند مفعول و نهاد نیز حذف می‌شود:
 - الف) حذف مفعول: فکری ای هموطنان در ره آزادی خویش بنمایید / که هر کس [فکری را] نکند، مثل من است
 - ب) حذف نهاد: آن کسی را که در این مُلک، سلیمان کردیم ← آن کسی را که در این مُلک [ما] سلیمان کردیم
- ۴ غیراسنادی‌های اسنادی‌نما: گاهی فعل‌های «است، نیست» بود، نبود، باشد، شد و... در معنی غیراسنادی به کار می‌روند و طبیعتاً در این حالت، مسند نمی‌گیرند:
 - الف) است / نیست: به معنی «وجود دارد / ندارد»: والی از کجا در خانه خفاز نیست ← والی در خانه خفاز وجود ندارد ← غیراسنادی
 - ب) شد: به معنی «رفت»: چو پیش پدر شد سیاووش پاک ← چو پیش پدر رفت سیاووش پاک ← غیراسنادی
 - ج) نباشد: به معنی «وجود ندارد»: وزین خوش‌تر نباشد در جهان پند ← وزین خوش‌تر در جهان پند وجود ندارد ← غیراسنادی
- ۵ انواع ترکیب‌های دستوری: دو نوع ترکیب داریم:
 - الف) ترکیب اضافی: مضاف + مضاف‌الیه: گنبد گیتی، جور گردون
 - ب) ترکیب وصفی: ترکیب وصفی، دو نوع است:
 ۱. صفت + اسم: یکی کله‌خود، این نژاد، آن آتش، این پند
 ۲. اسم + صفت: شیر ارغند، بی‌خردان سفله، مردم خردمند
 - ۶ یافتن نهاد: برای یافتن نهاد باید به فعل جمله توجه کنیم:
 - الف) نهاد فعل اول شخص مفرد همیشه «من» است: من بیم آن داشتم که مورد عتاب معلم قرار بگیرم.
 - ب) نهاد فعل دوم شخص مفرد همیشه «تو» است: تنها تو در این کار مقصر نیستی.
 - ج) نهاد فعل اول شخص جمع، اغلب اوقات «ما» است: ما دوباره سبز می‌شویم.
 - د) نهاد فعل دوم شخص جمع، اغلب اوقات «شما» است: چون شما معلم بودید.
 - ه) برای یافتن نهاد سوم شخص مفرد و نهاد سوم شخص جمع، از فعل سؤال «چه کسی، چه چیزی، چه کسانی، چه چیزهایی» را می‌پرسیم. جواب سؤال، نهاد است:
 - بر بی‌گناهان نباید گزند ← چه چیزی نباید؟ ← گزند

درس ۱: معانی الحروف المشبهة ولا النافية للجنس

- به حروف زیر، حروف مشبّهة بالفعل می‌گویند:
«إِنْ، أَنْ، كَأَنَّ، لَكِنَّ، لَيْتَ، لَعَلَّ»
- اسم حروف مشبّهة بالفعل به صورت منصوب (تَ، يَ، يَنْ) و خبر حروف مشبّهة بالفعل به صورت مرفوع (تُ، انْ، وَنْ) می‌آید.
- حروف مشبّهة بالفعل:
 ۱. إِنْ (قطعه، همانا، بی‌شک) ← در ابتدای جمله می‌آید و روی تمام جمله بعد از خود تأکید می‌کند.
 ۲. أَنْ (که) ← بین دو جمله می‌آید و آن‌ها را به هم وصل می‌کند.
 ۳. كَأَنَّ (گویی، انگار، مانند) ← برای «حدس، گمان و تشبیه» به کار می‌رود.
 ۴. لَكِنَّ (ولی، اما) ← برای «رفع ابهام» از جمله قبل از خود به کار می‌رود.
 ۵. لَيْتَ (کاش) ← برای بیان «آرزو» به کار می‌رود.
 ۶. لَعَلَّ (شاید، امید است) ← برای بیان «امید و گمان» به کار می‌رود.
- فن ترجمه

لَعَلَّ یا لَيْتَ + مضارع = مضارع التزامی

- لای نفی جنس: اسم «لای نفی جنس منصوب (تَ) و خبرش مرفوع (تُ، انْ، وَنْ) است.
- اسم لای نفی جنس، اسمی است بدون «ال»، بدون تتوین و تنها که به صورت نکره ترجمه می‌شود.
- ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» و «ندارد» می‌باشد.

درس ۲: الحال

- حال: همان قید حالت فارسی است که در عربی دو نوع دارد:
 ۱. حال مفرد: یک اسم منصوب بدون «ال» وزن دار است که معنای قید حالت دارد و معمولاً در اواخر جمله می‌آید.
 ۲. حال از نوع جمله (جمله حالیه): با فرمول ضمیر (مبتدا) + خبر می‌آید.
- اسمی که حال، حالت آن را بیان می‌کند، «مرجع حال» یا «صاحب حال» نام دارد که اسمی معرفه است و محلی از اعراب ندارد.
- حواستان باشد که خبر افعال ناقصه و یا مفعول دوم و یا صفت را با حال اشتباه نگیرید.

درس ۳: الاستثناء

- ساختار استثناء: «مُسْتَثْنَى مِنْهُ» + «أداة استثناء» + «مستثنى»
 اسمی یا گروهی مستثنی است از آن جدا شده و محلی از اعراب ندارد
 «إلا» جدا شده از «مستثنى منه» و «منصوب» است.
- اگر در جمله‌ای، مستثنی منه حذف شده باشد و جمله قبل از «إلا» هم منفی یا سؤالی باشد، ساختار حصر داریم و ترجمه‌اش به دو صورت منفی به همراه «به جز، مگر» و مثبت تأکیدی به همراه «فقط، تنها» درست است.

درس ۴: المفعول المطلق

- مفعول مطلق: مصدری است منصوب از جنس فعل جمله که پس از آن می‌آید و بدون «ال» است.
- مصدرهای مجزء: حفظ کردنی و بی‌قاعده هستند.

ماضی	مضارع	مصدر
صَبَرَ	يَصْبِرُ	صَبْرٌ
ذَكَرَ	يَذْكُرُ	ذِكْرٌ
هَجَمَ	يَهْجُمُ	هَجُومٌ
فَتَحَ	يَفْتَحُ	فَتْحٌ
خَرَجَ	يَخْرُجُ	خُرُوجٌ
ماضی	مضارع	مصدر
ظَلَمَ	يَظْلِمُ	ظُلْمٌ
قَرَأَ	يَقْرَأُ	قِرَاءَةٌ
طَارَ	يَطِيرُ	طَيْرَانٌ
عَاشَ	يَعِيشُ	عَيْشٌ
نَامَ	يَنَامُ	نَوْمٌ

۸. مُنَادَا: اسمی است که پس از حرف «یا» آمده و مورد خطاب است.

- نقش‌های مجرور (بِ، يَنْ، يَنْ):
 ۱. مضاف‌الیه: در یک ترکیب اسمی، اسم قبلش را توصیف نمی‌کند و فقط به آن اضافه شده است.
 ۲. مجرور به حرف جز: اسم یا ضمیری است که پس از حروف جز می‌آید.
 - صفت اسمی است که اسم قبلش را توصیف می‌کند و در «جامع» با آن مطابقت دارد. دقت کنید که نقش صفت، چون تابع موصوف است، پس هر اعرابی (شَيْءٌ، اِنْ، وَنْ، يَنْ، يَنْ) را می‌گیرد.

• نکات تکمیلی:

۱. نون وقایه: فعل یا حروف مشبّهة بالفعل + نون وقایه + ضمیر (ي)
۲. ساختار شرطی:
 أداة شرط + فعل شرط + جواب شرط
 إِنْ، إِنْما، غَيْرَ، مَا
 ترجمه: به صورت مضارع التزامی / ترجمه: به صورت مضارع اخباری
۳. جمله وصفیه: فعل یا جمله اسمیه‌ای که پس از اسمی نکره بیاید و آن را توصیف کند و در ترجمه‌اش «که» دارد.

مرور کلمات پرسشی

۱. أ یا هَل (آیا)
۲. لِمَنْ (برای چه کسی؟)
۳. لِمَاذَا (برای چه چیزی، چرا؟) = لِمَ
۴. أَيْنَ (کجا؟)
۵. مِنْ أَيْنَ (اهل کجا؟)
۶. مَتَى (چه زمان، کی؟)
۷. أَيُّ (کدام؟)
۸. مِنْ مَا (از چه چیزی؟) = مِمَّا
۹. عَنْ مَا (از چه چیزی، درباره چی؟) = عَمَّا = عَنْ
۱۰. مَنْ (چه کسی، کیست؟)
۱۱. مَا (چه چیزی، چیست؟)
۱۲. كَيْفَ (چگونه، چطور؟)
۱۳. كَمْ (چه تعداد، چقدر؟)
۱۴. بِمَاذا (با چه وسیله‌ای؟) = بِمِ

مرور صورت سؤال‌های امتحانی

۱. تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ. ← کلماتی را که زیر آن‌ها خط است ترجمه کن.
۲. عَيْنِ الْمُتَرَادِفِ وَ الْمُتَضَادِّ. ← مترادف و متضاد را معین کن.
۳. كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ. ← دو کلمه اضافی است.
۴. عَيْنِ الْكَلِمَةِ الْغَرِيبَةِ فِي الْمَقْنَى. ← کلمه ناهماهنگ را از نظر معنا معین کن.
۵. أَكْتُبْ جَمْعَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ. ← جمع کلمه‌ای را که زیر آن خط است بنویس.
۶. تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَالْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ. ← آیه‌ها و عبارات را به فارسی ترجمه کن.
۷. عَيْنِ نَوْعِ الْكَلِمَاتِ. ← نوع کلمه‌ها را مشخص کن. (از نظر وزن‌شان)
۸. كَمَلِ الْفَرَاغَ. ← جای خالی را کامل کن.
۹. عَيْنِ الْمُخَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهُ حَظٌّ. ← نقش کلماتی را که زیرشان خط است معین کن.
۱۰. مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ. ← در عبارات مشخص کن (موارد خواسته شده را).
۱۱. اقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ. ← متن زیر را بخوان سپس به سؤالات جواب بده.

زمان فعل‌ها

۱. ما + ماضی ← ماضی منفی ← ما ذَهَبَ ← نرفت
۲. لا + مضارع ← مضارع منفی ← لا يَذْهَبُ ← نمی‌رود

۱۸. جمله منفی (حصر) + «إلا» ← هم ترجمه مثبت درست است هم منفی.

- مثال: ما ذهب إلا علي ← فقط علی رفت. (✓)
- (کسی) جز علی نرفت. (✗)
- فقط، تنها، دقیقاً به جای «إلا» می‌آید نه در جای دیگری از جمله.
- ۱۹. مفعول مطلق تأکیدی ← قید تأکید در نزدیکی فعل می‌آید.
- مثال: اعتمد على نفسي اعتماداً ← به خودم واقعاً اعتماد می‌کنم.
- مفعول مطلق نوعی با صفت ← از خود صفت استفاده می‌کنیم.
- مثال: اجتهدنا اجتهاداً جميلاً ← به زیبایی (زیبا) تلاش کردیم.
- مفعول مطلق نوعی با مضاف‌الیه ← مثل، مانند
- مثال: قرأت القرآن قراءة الأب ← مانند پدر، قرآن را خواندم.
- ۲۰. «هناك» اول جمله + اسم ← وجود دارد / است / هست
- مثال: هناك مسائل ← مسئله‌هایی وجود دارد.

باب‌های مزید

ماضی	مضارع	امر	مصدر
أَفْعَلُ	يُفْعِلُ	أَفْعِلْ	إِفْعَالٌ
فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	فَعِّلْ	تَفْعِيلٌ
فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	فَاعِلْ	مُفَاعَلَةٌ
اِفْتَعَلَ	يَفْتَعِلُ	اِفْتَعِلْ	اِِفْتِعَالٌ
اِنْفَعَلَ	يَنْفَعِلُ	اِنْفَعِلْ	اِنْفِعَالٌ
اِسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	اِسْتَفْعِلْ	اِسْتِفْعَالٌ
تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلْ	تَفَعُّلٌ
تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلْ	تَفَاعُلٌ

- حرکت وسط (عين الفعل) در ماضی‌ها فتحه (تَ) دارد. ← اُخْرَجَ، اِحْتَرَمُوا
- حرکت وسط (عين الفعل) در مضارع و امرها کسره (يَ) دارد. ← يُخْرِجُ، اُخْرِجْ
- دو باب «تَفَعَّلَ» و «تَفَاعَلَ» در هر سه حالت فتحه (تَ) دارند، پس وزن‌های «تَفَعَّلَا، تَفَعَّلُوا، تَفَعَّلْنَ» و «تَفَاعَلَا، تَفَاعَلُوا، تَفَاعَلْنَ» هم می‌توانند ماضی باشند و هم امر.
- مثال: هُمْ تَكَلَّمُوا ← ماضی / أَنْتُمْ تَكَلَّمُوا ← امر

اسم‌های فاعل و مفعول از ثلاثی مزید

اسم فاعل	اسم مفعول
مُفْعَلٌ	مُفْعَلٌ
مُفَعَّلٌ	مُفَعَّلٌ
مُفَاعِلٌ	مُفَاعِلٌ
مُفْتَعِلٌ	مُفْتَعِلٌ
مُتَفَعِّلٌ	-
مُسْتَفْعِلٌ	مُسْتَفْعِلٌ
مُتَفَعِّلٌ	مُتَفَعِّلٌ
مُتَفَاعِلٌ	مُتَفَاعِلٌ

• نکته: از آنجایی که باب انفعال لازم است، از آن اسم مفعول ساخته نمی‌شود.

انواع اسم

۱. اسم فاعل: اسمی که به معنای انجام‌دهنده کار یا دارنده حالت است و دو نوع دارد.
- الف) اسم فاعل از فعل ثلاثی مجزء: بر وزن «فاعل» (فَالٌ) می‌آید:
 - مثال: فاعِل ← حامِد / فَالٌ ← ضَالٌ

کلمه‌های پرتکرار درس اول

generous (adj): سخاوتمند	abroad (adv): خارج، به خارج
grandchild (n): نوه	accept (v): پذیرفتن
grateful (adj): سپاسگزار	actually (adv): در واقع
guess (v): حدس زدن	advice (n): نصیحت
guideline (n): خط مشی، دستورالعمل	a few years hence: بعد از چند سال
handle things: از عهده کارها برآمدن	aloud (adv): با صدای بلند
happen (v): اتفاق افتادن	appreciate (v): قدر دانستن
hard of hearing: کم‌شنوا	appreciation (n): قدردانی
hate (v): تنفر داشتن	appropriate (adj): مناسب
hear of (v): شنیدن درباره	attempt (v): تلاش کردن
helpful (adj): مفید	be angry with: از دست کسی عصبانی بودن
heritage (n): میراث	behavior (n): رفتار
hide much pain: پنهان کردن درد بسیار	blood pressure: فشار خون
homeland (n): وطن	boost (v): تقویت کردن
honestly (adv): صادقانه این‌که	brain function: وظیفه مغز
housewife (n): زن خانه‌دار	burst into tears: به یکباره گریستن
hug (v): بغل کردن	cage (n): قفس
hungry (adj): گرسنه	calmly (adv): به آرامی
importantly (adv): مهم این‌که	catch a/ the flu: آنفلوآنزا گرفتن
improve (v): بهبود یافتن، بهتر کردن	check (v): بررسی کردن
including (prep): شامل	close (adj): صمیمی
increase (v): افزایش یافتن	collocation (n): هم‌نشین
inform (v): اطلاع‌رسانی کردن	column (n): ستون
insight (n): بینش	combination (n): ترکیب
inspiration (n): الهام‌بخش	comfortable (adj): راحت
install (v): نصب کردن	common (adj): مشترک رایج
interestingly (adv): جالب این‌که	compound (adj): مرکب
invent (v): اختراع کردن	comprehension (n): درک، فهم
kindness (n): مهربانی	condition (n): شرایط
kiss (v): بوسیدن	confirm (v): تأیید کردن
known (adj): شناخته‌شده	contrast (v): متضاد بودن
lack (n): فقدان، کمبود	create (v): آفریدن، ایجاد کردن
lap (n): دامان، آغوش	culture (n): فرهنگ
later (adv): بعداً	cure (v): مداوا کردن
lazy (adj): تنبل	dedicated (adj): متعهد، فداکار
less active sports: ورزش‌های کم فعالیت‌تر	definitely (adv): قطعاً
light bulb: لامپ حبابی	depend on (v): بستگی داشتن
loving (adj): محبت‌آمیز، محبوب	description (n): توصیف
lovingly (adv): از روی محبت	deserve (v): سزاوار بودن
lower (v): کم کردن	develop (v): توسعه دادن
main (adj): اصلی	diary (n): دفترچه خاطرات
match (v): جور کردن	difference (n): تفاوت
medical center: مرکز پزشکی	discover (v): کشف کردن
medicine (n): دارو، پزشکی	disease (n): بیماری، مرض
member (n): عضو	dishwasher (n): ماشین ظرف‌شویی
memory (n): حافظه، خاطره	distinguished (adj): ممتاز
mention (v): ذکر کردن	donate (v): اهدا کردن
moral (n): اخلاقی	during (prep): حین
native (adj): بومی، محلی	duty (n): وظیفه
no matter: بدون در نظر گرفتن این‌که	education (n): آموزش، تعلیم
once (adv): یکبار، روزی	either ... or: یا ... یا
on their own: خودشان به تنهایی	elderly (adj): سالمند
on top of: بالای، مقدم بر	elicit (v): بیرون آوردن
به طور شفاهی	emotion (n): عاطفه
ordinary (adj): معمولی	end in (v): ختم شدن به
others (pron): دیگران	enjoyable (adj): لذت‌بخش
pancake (n): نان شیرین	ethic (n): اخلاق
parrot (n): طوطی	failure (n): شکست، عدم توفیق
pass (v): قبول شدن	feed (v): غذا دادن به
pause (v): مکث کردن	feel honored: احساس افتخار کردن
peaceful (adj): آرام‌بخش، صلح‌آمیز	feeling (n): احساس
physician (n): پزشک	fix (v): تعمیر کردن
pigeon (n): کبوتر	forget (v): فراموش کردن
pink (adj): صورتی	forgive (v): بخشودن، عفو کردن
poet (n): شاعر	found (v): تأسیس کردن
poetry (n): شعر، آثار شعری	fridge (n): یخچال
polite (adj): مؤدب	friendly (adj): دوستانه
practice (v): تمرین کردن	gain experience: تجربه کسب کردن
prefer (v): ترجیح دادن	gazelle (n): غزال
principle (n): اصل، قاعده	generate (n): تولید کردن
	generation (n): تولید، نسل

skim (v): نگاه اجمالی انداختن	snake (n): مار
specific (adj): مشخص، معین	stand (n): غرفه، سکو
suffer (v): رنج بردن، دچار شدن	stick (v): چسبیدن، چسباندن
suffix (n): پسوند	suffer (v): رنج بردن، دچار شدن
superhuman (n): ابرانسان	support (v): حمایت کردن
surround (v): احاطه کردن	suppose (v): فرض کردن، فکرکردن
sweet (n): شیرینی	surround (v): احاطه کردن
symbol (n): نماد، نشانه	sweet (n): شیرینی
take (v): گرفتن، بردن، طول کشیدن	symbol (n): نماد، نشانه
through (prep): از طریق	take (v): گرفتن، بردن، طول کشیدن
throughout (prep): در کل	through (prep): از طریق
tiny (adj): ریز	throughout (prep): در کل
tip (n): سرنخ، توصیه	tiny (adj): ریز
transmit (v): ارسال کردن	tip (n): سرنخ، توصیه
treasure (n): گنجینه	transmit (v): ارسال کردن
trouble (n): مشکل، گرفتاری	treasure (n): گنجینه
unchangeable (adj): غیرقابل تغییر	trouble (n): مشکل، گرفتاری
unexpectedly (adv): به‌نحوی غیرمنتظره	unchangeable (adj): غیرقابل تغییر
unknown (adj): ناشناس	unexpectedly (adv): به‌نحوی غیرمنتظره
unsystematically (adv): غیرنظاممند	unknown (adj): ناشناس
valuable (adj): ارزشمند	unsystematically (adv): غیرنظاممند
vibration (n): ارتعاش، لرزش	valuable (adj): ارزشمند
volume (n): جلد	vibration (n): ارتعاش، لرزش
watcher (n): ناظر	volume (n): جلد
whereas=while: در حالیکه	watcher (n): ناظر
widely (adv): به‌طور گسترده	whereas=while: در حالیکه
wingless (adj): بدون بال	widely (adv): به‌طور گسترده
word type: نوع کلمه	wingless (adj): بدون بال

کلمه‌های پرتکرار درس سوم

absence (n): غیاب	date (n): تاریخ
absorb (v): جذب کردن	delivery (n): رساندن، تحویل
achieve (v): دست یافتن به، رسیدن به	demand (n, v): تقاضا، تقاضا کردن
already (adv): قبلاً، تاکنون	description (n): توصیف
alternative (n): چاره، جایگزین	difference (n): تفاوت
anger (n): عصبانیت	digest (v): هضم کردن
apply (v): به کار بستن	directly (adv): مستقیماً
arrangement (n): ترتیب، نظم، چینش	distance (n): فاصله
as well (adv): نیز	document (n): سند، مدرک
at least (adv): حداقل	doer (n): انجام‌دهنده
atmosphere (n): جو	dread (v): ترسیدن
background (n): زمینه، سابقه	engine (n): موتور
balcony (n): بالکن	environment (n): محیط
barbeque (n, v): کباب، کباب کردن	equivalent (n): معادل
based on: براساس	event (n): حادثه، رخداد
basis (n): اساس	excellent (adj): عالی
benefit (n): منفعت، سود	experienced (=XP): باتجربه
blow (v): ضربه زدن	experiment (n): آزمایش
broth (n): آش، آبگوشت	fan (n): پنکه، طرفدار
burnt child: کودک سوخته	fantastic (adj): عالی
cause (n, v): علت، باعث شدن	favorite (adj): دلخواه، موردعلاقه
charity (n): خیریه	feather (n): پر
chemical (adj): شیمیایی	figure (n): شکل، عدد
china plate: بشقاب چینی	fill (v): پر کردن
client (n): مشتری	fitness (n): تناسب اندام
clue (n): سرنخ	flashlight (n): چراغ قوه
coal (n): زغال‌سنگ	flock together: گرد هم آمدن
collector (n): جمع‌آوری کننده	fond (adj): شیفته
community (n): جامعه، صنف	forever (adv): همیشه
component (n): بخش، جزء تشکیل‌دهنده	format (n): فرمت، شکل
consume (v): مصرف کردن	fossil fuel: سوخت فسیلی
continent (n): قاره	gadget (n): گجت، ابزار، وسیله
convert (v): تبدیل کردن	garbage (n): زباله
cook (n, v): آشپزی کردن	give off (v): منعکس کردن، باز تابیدن
cool (v): خنک کردن	global warming: گرمایش جهانی
cooperate (v): همکاری کردن	goods (n): کالاها
count (v): شمردن	gradually (adv): به‌تدریج
	grey=gray (adj): خاکستری

۴ کاربرد so (بنابراین): برای بیان نتیجه و علت و معلول استفاده می‌شود، یعنی جمله بعد از so نتیجه جمله قبلی به حساب می‌آید.
This dictionary is very expensive, so I can't buy it.
این فرهنگ لغت خیلی گران است، بنابراین من نمی‌توانم آن را بخرم.

درس دوم

الف) جملات وصفی:

۱ ضمیر موصولی who:

... + فعل + who/that + اسم انسان

ضمیر who برای توصیف اسم انسان در جایگاه فاعل به کار برده می‌شود. بنابراین بعد از آن بلافاصله فعل جمله آورده می‌شود.
به جای ضمیر who می‌توان از that نیز استفاده کرد.
The student who/that solved the problem was clever.
دانش‌آموزی که مسئله را حل کرد، باهوش بود.

۲ ضمیر موصولی whom:

... + فعل + whom/that + اسم انسان

ضمیر whom برای توصیف انسان در جایگاه مفعول جمله به کار برده می‌شود لذا به دنبال آن فاعل جمله (به شکل اسم یا ضمیر فاعلی) و سپس فعل جمله خواهد آمد. به جای ضمیر whom نیز می‌توانیم از that استفاده کنیم با این توضیح که حتماً بعد از ضمیر موصولی، فاعل جمله آورده می‌شود.

The man whom/ that I visited was Mr. Ahmadi.
مردی را که من ملاقات کردم، آقای احمدی بود.

۳ ضمیر موصولی which:

• الگوی ۱:

... + فعل + which/that + اسم غیرانسان

• الگوی ۲:

... + فعل + فعل + which/that + اسم غیرانسان

ضمیر موصولی which برای توصیف فاعل غیرانسان (طبق الگوی ۱) و یا برای توصیف مفعول غیرانسان (طبق الگوی ۲) به کار می‌رود و در هر دو حالت می‌توان از that به جای which استفاده کرد.
The animal which/ that is on the wall is a cat.
حیوانی که روی دیوار است، گربه است.

ب) عبارت شرطی نوع دوم (Conditional Type II):

وقتی از عبارات شرطی نوع دوم استفاده می‌کنیم که بخواهیم در مورد موقعیتی صحبت کنیم که الآن، امکان تحققش وجود ندارد یا بخواهیم درباره یک تصور صحبت کنیم.

گذشته استمراری / گذشته ساده If (جمله شرط)
... + ریشه فعل + would / could / might (فاعل جواب شرط)

If I had enough money, I would buy a new car.
اگر من پول کافی داشتم، یک اتومبیل جدید می‌خریدم.

نکته در عبارت شرطی نوع دوم، اگر فاعل جمله شرط ما مفرد باشد، به جای فعل was از were استفاده می‌کنیم.

I could pass it successfully if I were there.
اگر من آن‌جا بودم می‌توانستم آن را با موفقیت قبول شوم.

نکته اگر در جمله شرطی نوع دوم به اصطلاحاتی از قبیل they'd / he'd برخوردید، بدانید که آن‌ها به ترتیب مخفف they would / he would و ... هستند.

Mr. Ahmadi'd buy the overcoat if it weren't too expensive.
آقای احمدی آن اورکت را می‌خرید اگر آن بیش از حد گران نبود.

درس سوم

الف) ماضی بعید یا گذشته کامل (Past Perfect):

به عملی گفته می‌شود که در زمان گذشته، قبل از عمل دیگری انجام شده باشد.

• فرمول ساخت جمله ماضی بعید:

(قسمت سوم فعل) had + p.p + فاعل

مایک آن را خورده بود. Mike had eaten it.
سارا رفته بود. Sara had gone.

• الگوهای مختلف به‌کارگیری زمان ماضی بعید:

• الگوی ۱:

جمله ماضی بعید + جمله گذشته ساده Before / When +
یا
جمله گذشته ساده + before / when + جمله ماضی بعید

When/Before I slept, I had brushed my teeth.
یا
I had brushed my teeth before/when I slept.
قبل از این‌که من بخوابم، مسواک زده بودم.

دوازدهم انسانی

امتحان‌نیوم

بسته شبیه ساز امتحانات نهایی

استراتژی

هنر امتحان دادن

استراتژی درس به درس

برنامه مطالعاتی

مهر و ماه

هومان

مرکز تخصصی علوم انسانی

بخش ۲

استراتژی درس به درس

استراتژی مطالعاتی درس تعلیمات دینی (۳)

اهمیت درس

درس تعلیمات دینی در میان دروس عمومی پس از ادبیات، بالاترین ضریب را در امتحان نهایی دوازدهم دارد. ضریب این درس، در دوازدهم ۸/۴۷ است که با توجه به تأثیر قطعی ۶۰ درصدی امتحان نهایی در کنکور سال ۱۴۰۵، می‌توان گفت نمره نهایی تعلیمات دینی دوازدهم ۷/۰۹ درصد از سرنوشت دانش‌آموزان را به خود اختصاص می‌دهد. دقت کنید که این ضریب می‌تواند ضعف احتمالی دانش‌آموزان را نیز در برخی از دروس اختصاصی کنکور به میزان قابل توجهی جبران کند.

تغییرات نسبت به قبل

در سال‌های قبل از ۱۴۰۲ صرفاً با خواندن ده تا دوازده دوره امتحان نهایی، به راحتی می‌توانستید نمره بالای ۱۸ کسب کنید؛ اما سؤالات سال ۱۴۰۲، ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ بسیار مفهومی طرح شده و بهترین توصیف برای سؤالات دشوار آن این عبارت است: «تست‌های کنکور سراسری سال‌های قبل بدون گزینه!» درک محتوا و مفهوم هر درس در کنار حفظ تیتراها و زیرتیتراها و همچنین پیام آیات و روایات، سه عنصر برای موفقیت در امتحان نهایی تعلیمات دینی است. برای کسب نمره بیست در این درس مهم، چاره‌ای جز حفظ برخی متون و جملات و همچنین تکیه بر کلیدواژه‌ها به عنوان سؤال درست یا نادرست، پاسخ کوتاه، احکام و... نخواهید داشت.

بارم‌بندی

بارم‌بندی این درس نسبت به سال‌های گذشته تغییر خاصی نداشته و به صورت زیر است:

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم، شهریور و دی‌ماه
۱ و ۲	۵	۲/۵
۳ و ۴	۴	۳
۵ و ۶	۵	۳
۷	۲	۱/۵
۸ و ۹		۴
۱۰ و ۱۱		۳
۱۲ و ۱۳		۳
قرائت	۴	-
جمع	۲۰	۲۰

روش مطالعه

۱ از آن جایی که تعلیمات دینی دوازدهم پیش‌نیاز ندارد، نیازی نیست شما تعلیمات دینی سال‌های پیش را مطالعه کنید؛ اما برای موفقیت در این درس، توصیه می‌شود ابتدا تمام تیتراها و زیرتیتراها و سپس توضیحات هر تیترا را به طور مفهومی بخوانید. سپس همه جملات مهم و مخصوصاً دام‌های آموزشی کتاب را (که از آزمون‌های نهایی سال‌های قبل و همچنین کنکورهای نظام پیشین قابل استخراج است) حفظ کنید.

۲ آیات و احادیث، نقش غیرقابل انکاری در این درس دارند؛ لذا پیشنهاد می‌شود خود آیات و احادیث و ترجمه فارسی آن‌ها را یاد بگیرید و دقت کنید که یک سؤال یک‌نمره‌ای از ترجمه آیاتی که در کتاب ترجمه آن در جلوی آیات نوشته نشده می‌آید. هرچند هیچ سؤالی از حفظ کردن آیات نداریم؛ اما به دلیل این که طراح محترم! ممکن است بخشی از آیه را حذف کند و بخش دیگری از آیه را بیاورد و اتفاقاً بخواهد از همان بخش حذف‌شده، سؤالی را مطرح کند، بهتر است که متن عربی آیات را حفظ باشید؛ اما اگر حفظ کردن آیات برایتان مقدور نبود، حتماً دو سه کلمه‌ای را در آیات نشانه‌گذاری کنید که به عنوان کلیدواژه، مفهوم اصلی آیه را برایتان بازیابی کند.

۳ بدون شک مرور تمام امتحانات نهایی پیشین (از دی سال ۱۳۹۷ تاکنون) و تست‌های کنکور سراسری، مفید خواهد بود. در امتحان نهایی تعلیمات دینی، همه ساله سؤالات تکراری نیز به چشم می‌خورد.

توصیه‌های اورژانسی شب امتحان

۱ سؤالات پُر تکرار سال‌های گذشته و همچنین آیات و پیام‌ها را مرور کنید. (که انصافاً زیاد هم نیست.)

۲ از بخش احکام که بسیار راحت است یک نمره قطعی در امتحان نهایی می‌آید، متمرکز شوید. معمولاً تمام سؤالات احکام در سال‌های اخیر تکرار شده و با خواندن آن‌ها، به راحتی به سؤالات احکام امتحان نهایی امسال نیز پاسخ خواهید داد.

۳ حتماً خلاصه کپسولی امتحانیوم را برای بار آخر بخوانید و سعی کنید برای هر تیترا یک توضیح یا تعریف در ذهنتان داشته باشید.

۴ خلاصه آیات و پیام‌ها را نیز آخر شب یا صبح قبل از امتحان، مرور کنید.

۵ از آن جایی که شش درس آخر، بارمی معادل شش درس اول دارد، ابتدا شش درس آخر را مرور کنید؛ سپس به سراغ دروس ترم اول بروید. در میان آن‌ها نیز دروس «۵» و «۶» را که بارم بیشتری دارند، خیلی جدی بگیرید.

۶ دقت کنید که هیچ سؤالی را بی‌پاسخ نگذارید و حتی اگر جواب سؤالی را نمی‌دانید، هر آنچه را که به ذهن‌زیبایتان می‌رسد، به روی کاغذ بیاورید.

۷ از خوش‌خط نوشتن غافل نشوید و سعی کنید در پاسخ سؤالات تشریحی، زیر کلمات کلیدی خط بکشید.

توصیه برای ۲۰ گرفتن

- ۱ درک کامل و درست صورت سؤال؛ چراکه معمولاً یک کلمه یا نکته ریز در صورت برخی سؤالات از جمله پیام آیات یا سؤالات صحیح و غلط وجود دارد که باعث به اشتباه افتادن شما می‌شود.
- ۲ خواندن مجدد پاسختان و سعی در کامل کردن آن و بیان نکات مهم سؤال.
- ۳ خالی نگذاشتن پاسخ‌ها، به این معنا که سعی کنید هر آنچه می‌توانید بنویسید، حتی غلط!
- ۴ مطالعه تست‌های کنکور سراسری ۱۴۰۱ به قبل؛ چرا که سؤالات جدید و بعضاً مفهومی امتحان نهایی، به شدت رنگ و بوی تست‌های کنکور را دارد و از همان سبک برای ایجاد دام در سؤالات استفاده شده است.
- ۵ تمام مباحث کتاب تعلیمات دینی دوازدهم مهم است و نمی‌توان درس خاصی را جدا نمود؛ اما تمرکز بر تقسیمات و زیرتیرها و همچنین ارتباط هر تیر با آیه، روایت و شعر، می‌تواند برای مرور تان بسیار مفید باشد.
- ۶ تقسیمات مربوط به مراتب توحید و همچنین سنت‌های الهی، بسیار مهم است و مبحث احکام نیز همیشه یک سؤال مهم، اما بسیار راحت را به خود اختصاص می‌دهد. حفظ تعاریف مخصوصاً تعاریف سنت‌های الهی و همچنین توضیح پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید، بسیار مهم است.
- ۷ مطالعه کامل خلاصه کیسولی، شب قبل از امتحان

تیب شناسی

نکات مشاوره‌ای و راهنمای پاسخ‌دهی به آن‌ها

تیب‌های سؤالات تعلیمات دینی

۱	پیام آیات و روایات (حدوداً ۲/۵ تا ۳ نمره)	با توجه به اینکه از آیات و روایات و پیام آن‌ها سؤالات مفهومی و سختی می‌تواند طراحی شود، ترجیحاً برای اینکه آیات و روایات را به خاطر بسپارید، آن‌ها را رمزگذاری کنید و ترجمه‌های آن را حفظ کنید تا از پس هر سؤالی بر بیایید.
۲	سؤالات صحیح و غلط (حدوداً ۱/۵ نمره)	در این سؤالات به قیدها و فعل‌های داخل گزاره‌ها، توجه بیشتری داشته باشید.
۳	درک مطلب (۱ نمره)	در این سؤالات، متنی داده می‌شود که گاهی از خود کتاب انتخاب می‌شود یا خارج از کتاب، ولی مواردی که در کتاب وجود دارد را مورد سؤال قرار می‌دهد.
۴	سؤالات کشف ارتباط میان گزاره‌ها (حدوداً ۱ تا ۲ نمره)	در این سؤال ممکن است در سمت راست آیه، شعر یا حدیثی را به شما بدهند و ارتباط آن‌ها را با مطالب ستون دوم از شما بخواهند. قبل از کشف ارتباط اگر آیه یا حدیثی دارید، اول آن را ترجمه کنید تا به فهم آن برسید و ارتباطش را با جملات ستون دوم پیدا کنید.
۵	سؤالات پاسخ کوتاه (حدوداً ۳ تا ۴ نمره)	در پاسخ به این سؤالات، توضیح زیادی لازم نیست؛ در حد واژه‌ای که از شما خواسته‌اند؛ کافی است.
۶	سؤالات تعریف اصطلاحات (حدوداً ۱ تا ۲ نمره)	در برخی از درس‌ها، اصطلاحات مهمی وجود دارد که مشخص شده‌اند، حتماً آن‌ها را مطالعه کنید.
۷	سؤالات دو یا سه گزینه‌ای (حدوداً ۰/۵ تا ۱ نمره)	حتماً نزدیک‌ترین گزینه را انتخاب کنید و تمام گزینه‌ها را کامل بخوانید، دقت کنید که حتماً یک گزینه را انتخاب کنید و پاسخ را خالی نگذارید.
۸	سؤالات احکام (حدوداً ۰/۵ تا ۲ نمره)	سؤالات این بخش خیلی مشخص هستند و اگر به سراغ امتحانات برگزارشده بروید، به آن‌ها تسلط پیدا می‌کنید.
۹	سؤالات پاسخ کامل (تشریحی) (حدوداً ۵ تا ۶ نمره)	همان طور که مشاهده می‌کنید، بیشترین بارم در امتحان نهایی تعلیمات دینی، سؤال‌های پاسخ بلند و کامل است که معمولاً حدود ۵ تا ۶ نمره را به خود اختصاص می‌دهد. دقت کنید که برای موفقیت در این تیپ سؤال، باید به طور کامل جواب دهید و از نوشتن کم نگذارید.

چک‌لیست درس تعلیمات دینی (۳) امتحانیوم

موضوع	😊	😐	😞	مرور ۱	مرور ۲	مرور ۳	یادداشت و توضیحات
۱ مرور کلی کتاب درسی (تمرین‌ها، فعالیت و...)							
۲ حل نمونه سؤالات امتحانات نهایی سال‌های گذشته							
۳ فیلم جمع‌بندی							
۴ آزمون ۱ + تحلیل							
۵ آزمون ۲ + تحلیل							
۶ آزمون ۳ + تحلیل							
۷ آزمون ۴ + تحلیل							
۸ آزمون ۵ + تحلیل							
۹ خلاصه درس							

● اول از همه با توجه به شکلک‌ها مشخص کن وضعیت الانت چجوریه؛ پیشرفتت رو هم در مرورهای بعدی مشخص کن.

استراتژی مطالعاتی درس فارسی (۳)

اهمیت درس

درس فارسی از دروس پرمطلب، مهم و تأثیرگذار پایه دوازدهم است که بالاترین ضریب را در امتحان نهایی دارد و به لحاظ تأثیرگذاری، در دروس تشریحی، بدون رقیب و با فاصله زیاد در صدر جدول قرار دارد. سال به سال سؤالات آن جدی‌تر، مفهومی‌تر و ریزتر می‌شود و کم‌کم بیست گرفتن در این درس، کار مردافکنی شده است. در برخی آزمون‌ها سؤالات مناقشه‌برانگیز، دو جوابی و حتی سؤالاتی که نهایتاً حذف شده‌اند، وجود داشته است. اما نترسید! ما در کنار شما هستیم تا با یک برنامه مطالعاتی حرفه‌ای و قابل اجرا، سبک و سیاق مطالعه این درس را به شما یاد دهیم. پس با دقت، راهبرد پیشنهادی ما را بخوانید و به آن عمل کنید.

بارم‌بندی

ردیف	قلمرو	موضوع	نمره
۱	زبانی (۷ نمره)	معنی واژه	۱
		املاي واژه	۲
		دستور	۴
۲	ادبی (۵ نمره)	آرایه‌های ادبی	۳
		تاریخ ادبیات	۱
		حفظ شعر	۱
۳	فکری (۸ نمره)	درک مطلب	۴
		معنی و مفهوم نثر	۲
		معنی و مفهوم نظم	۲
جمع نمره			۲۰

روش مطالعه

درس فارسی از چند بخش متنوع تشکیل شده که هر کدام شیوه مطالعه مخصوص به خود را دارند:

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱ معنی واژه: برای کسب نمره این بخش، کافی است فقط واژه‌نامه انتهای کتاب را حفظ کنید. هنگام مطالعه واژگان به این موارد توجه داشته باشید:

- برخی واژگان بیش از یک معنی دارند، حتماً معانی مختلف و چندگانه واژگان را به ذهن بسپارید؛ واژه‌هایی همچون «سامان»، «بطالت»، «حریف»، «دمساز»، «سودا»، «طاق»، «ابدیت»، «اندیشه»، «روایی»، «عتاب»، «گرم‌رو»، «نغمه» و «وهم».
- اگر واژه‌ای چند معنی مترادف دارد، دانستن یک معنی کافی است، مشروط بر اینکه مترادف باشند!

- برخی واژه‌ها، تعریفی هستند. در این گونه موارد، کافی است اسکلت و ساختار کلی تعریف را به ذهن بسپارید؛ یعنی نیاز نیست دقیق، تعریف را حفظ کنید. تعریف را به گونه‌ای حفظ باشید که اگر سؤال درست و غلط از این واژگان دادند غلط بودن آن را بتوانید تشخیص دهید. واژه‌هایی همچون «تجريد، تفريد، سرسرا، منتشا، حیثیت، شرف، غرقه، طبق، حواله، درهم، دینار، بدحالان، خوش‌حالان، قبا، مراقبت، اشتیاق، فقه، حکمت، محتسب، حکیم، انبساط و پوییدن».

- بعضی از سؤالات واژگان، در قلمرو زبانی پایان درس‌ها آمده است. دانستن معنی واژه‌های مطرح‌شده در قلمرو زبانی پایان درس‌ها، چه در واژه‌نامه پایان کتاب باشد و چه نباشد، واجب است؛ مثلاً واژگان «شادی‌بخش، دارای نشان پیامبری، قطع کردن روزی، به خدا برگشتن» در درس اول، «گرامت و محتسب» در درس دوم، «همت» در درس سوم، «سریر و فرومایه» در درس پنجم، «دستور و بی‌گاه شدن» در درس ششم، «شیدایی و ناگزیر» در درس هفتم، «طاق» در درس هشتم، «سموم» در درس نهم، «اندیشه» در درس دوازدهم و ...

- واژه‌هایی را که معنی یکسانی دارند، حتماً علامت‌گذاری کنید یا در فهرستی جدا آن‌ها را یادداشت کنید. طرح سؤال از واژگانی که هم‌معنی هستند در سال‌های اخیر بسیار مورد علاقه طراحان بوده است. مثلاً واژه‌های «فایق و صفوت» در درس اول، «اورند و سریر»، «شرزه و ارغند» در درس پنجم، «شیون و نفیر، فغان» در درس‌های ششم و شانزدهم، «مغ و موبد» در درس‌های هشتم و دوازدهم، «کلان و معمر» در درس‌های چهاردهم و هجدهم، «هول و پتیاره» در درس‌های سیزده و شانزده و «محب و شیدا» در درس‌های هفتم و چهاردهم.
- در توضیح برخی واژگان، متضاد آن واژه نوشته شده، بدیهی است که چشمان هر طراح با دیدن این متضادها برق خواهد زد! مثلاً در توضیح واژه «عز» نوشته شده: مقابل «ذل»، «جسمانی» مقابل «روحانی» و حواستان به این موارد باشد که حواستان به شما هست!

- یکی از اشتباهات منطقی کتاب درسی، این است که گاهی معنی لغت، به سختی خود لغت است و فاجعه‌بارتر اینکه گاهی معنی لغت، از خود لغت، سخت‌تر است! این خطای منطقی کتاب، متأسفانه بستر طرح سؤال لغت شده است. به نمونه‌های زیر توجه کنید:

سریر: اورنگ / تاک: رز / شفیع: پایمرد / عصاره: افشرد / استشاره: رای‌زنی / سرحد: کرانه در این‌گونه موارد هر دو طرف واژه را باید به حافظه بسپارید؛ مثلاً حواستان باشد که «پایمرد» می‌شود «شفیع». یا در برابر «تاک» علاوه‌بر «رز»، «درخت انگور» هم نوشته شده، پس شما باید این‌گونه حفظ کنید: تاک و رز: درخت انگور.

- معنی برخی واژه‌ها بدیهی و آسان است، می‌توانید این موارد را حذف کنید تا واژه‌نامه خلوت شود؛ مثلاً بعید است ندانید که «شبهه» به معنی «صدا و آواز اسب» است و «روزی» به معنی «رزق». این آسانی و بدیهی، یک چیز نسبی است و فهرست این واژه‌های بدیهی برای هر کسی تفاوت دارد.

- بخش معنی لغت، از معدود بخش‌های امتحان نهایی است که کاملاً «حافظه‌محور» است. از طرفی هر دانش‌آموز برای حفظ کردن، شیوه خاص خود را دارد؛ مثلاً بعضی بچه‌ها با نوشتن لغت بر روی کاغذ و چسباندن آن به دیوار، بعضی با کارت‌های دوطرفه، بعضی با گوش دادن به صوت ضبط‌شده، برخی با پرسش شفاهی و ... حفظ می‌شوند. بنابراین به هر شیوه‌ای که بهتر حفظ می‌شوید معنی واژه‌ها را به ذهن بسپارید.

- فریب نمره نسبتاً کم معنی واژه را نخورید! درست است که مستقیماً فقط یک نمره از معنی واژه سؤال می‌آید، اما در نثر روان، درک مطلب و حتی در بخش آرایه، معنی واژه‌ها، عصای دستتان است و بدون دانستن آن‌ها، نمرات زیادی را در همه این بخش‌ها از دست می‌دهید؛ از ما گفتن!

۲ املاي واژه: برای مطالعه املا به دو نکته زیر توجه کنید:

الف: اغلب سؤالات املا، متعلق به واژگانی است که «هم‌آوا» دارند. فهرست واژه‌های هم‌آوا را می‌توانید در کتاب «بیست‌پک فارسی دوازدهم»، به تفکیک درس ببینید؛ مثلاً صواب - ثواب / منسوب - منصوب / خوان - خان / خاست - خواست / قربت - غربت / حیات - حیاط و امکان ندارد طراح امتحان نهایی، برای طرح سؤال املا سراغ این واژگان نرود؛ از ما گفتن!

ب: سایر سؤالات املا از واژه‌هایی است که «مشابه» دارند؛ واژگان مشابه املاي را می‌توانید در «بیست‌پک فارسی دوازدهم» به تفکیک درس ببینید. منظور از «مشابه» واژه‌هایی است همچون: اصرار - اسرار / شبه - شبیح / مطاع - متاع و

۳ دستور زبان: دستور زبان، برخلاف دو بخش قبل، «مهارت‌محور» است؛ یعنی بیش از حفظ کردن، به «تمرین» نیاز دارد. نکات مهم دستوری فارسی دوازدهم را در خلاصه کپسولی همین کتاب برای شما آماده کرده‌ایم. کاری که شما باید انجام دهید این است که این نکات دستوری خلاصه کپسولی را تا حد امکان تمرین کنید. تمرین دستور را هرچه زودتر شروع کنید مهارت بیشتری کسب می‌کنید، به هیچ وجه آن را به شب امتحان موکول نکنید. بخش عمده نمره قلمرو زبانی از دستور است؛ یعنی چهار نمره! پس تمرین، تمرین، تمرین!

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱ آرایه‌های ادبی: این بخش هم مانند دستور «مهارت‌محور» است؛ یعنی بیش از حفظ کردن به تمرین نیاز دارد. حواستان به آرایه جدید «اسلوب معادله» در درس ششم باشد که حتماً از آن سؤال می‌آید. ما در خلاصه کپسولی، همه نمونه‌های آرایه‌های مهم کتاب را برایتان جمع کردیم. یعنی همه اسلوب معادله‌ها، همه متناقض‌نماها، همه حسن تعلیل‌ها، همه ایهام‌ها و نمونه‌های مهم سایر آرایه‌های کتاب. البته فهرست کامل‌تر و جامع‌تر این آرایه‌ها در خلاصه کپسولی «بیست‌پک» آمده است. کاری که شما باید انجام دهید این است: آرایه‌هایی را که «می‌فهمید» که هیچ، بسیار هم عالی، اما اگر آرایه‌ای را کلاً درک نمی‌کنید یا نمونه خاصی را اساساً متوجه نمی‌شوید، چاره‌ای جز حفظ کردن آن ندارید. خوشبختانه در امتحان نهایی، همه سؤالات از داخل کتاب است. پس موارد خلاصه کپسولی را به حافظه بسپارید؛ زیرا طراح امتحان نهایی نمی‌تواند از خلاصه کپسولی سؤال ندهد!

۲ تاریخ ادبیات: این بخش کاملاً حفظی است. فهرستی را که در این بخش نیاز دارید در خلاصه کپسولی همین کتاب آورده‌ایم. پس دست به کار شوید و حفظ کنید. شب امتحان و حتی ساعات قبل از امتحان این فهرست نباید از کنار شما تکان بخورد!

۳ حفظ شعر: اسمش روشه! یعنی باید شعرهای حفظی کتاب را حفظ کنید. در فارسی دوازدهم، چهار شعر حفظی داریم؛ دوتا در نیم‌سال اول و دوتا در نیم‌سال دوم. در بارم‌بندی هر سال، مشخص می‌کنند که هر چهار شعر را باید حفظ کنید یا فقط دو شعر نیم‌سال دوم.

۴ دانش‌های ادبی: این بخش در بودجه‌بندی آموزش و پرورش وجود ندارد ولی متأسفانه هر ساله از آن سؤال طرح می‌شود و شامل موارد بسیار ریزی است که طرح سؤال از آن‌ها فقط به این نیت صورت می‌گیرد که ۲۰ گرفتن از فارسی دوازدهم آسان نباشد! پس درست است که فقط ۲۵/۰ نمره از این بخش می‌آید؛ اما کیفیت این ۲۵/۰ نمره خیلی زیاد است! (البته گاهی ۵/۰ نمره از این بخش آمده).

مواردی همچون تشخیص «قالب‌های شعری» (مخصوصاً قالب دو شعر «دماوندیه» و «مست و هشیار» - درس پنجم)، «زمینه‌های چهارگانه حماسه» (درس دوازدهم)، «تعریف مناظره» (درس دوم)، «تشخیص جدی و طنز بودن بیت» (درس دوم)، «ضرب‌المثل‌هایی که در قلمروهای ادبی درس‌ها پرسیده شده» (درس هشتم)، «تشخیص سفرنامه و حسب حال» (درس نهم)، «ویژگی‌های نثر جمال‌زاده» (درس شانزدهم) و «تشخیص پرسش انکاری» (درس هجدهم).

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱ نثر روان: این بخش چهار نمره دارد. برای شکار این چهار نمره چالش برانگیز به پنج نکته زیر توجه کنید:

اول: اگر در بیت یا جمله موردنظر، واژه‌ای که در واژه‌نامه کتاب آمده، هست، حتماً آن را معنی کنید. حتی اگر واژه یا واژه‌هایی در سؤال هست که واژه‌نامه‌ای نیست، اما معنی ساده‌تر آن را می‌دانید آن را هم معنی کنید.

دوم: چهار آرایه «نماد، استعاره، مجاز و کنایه» باید معنی شوند؛ مثلاً مصراع «جمله سر از یک گریبان برگزید» کنایه از «به وحدت و یگانگی رسیدن» است، پس در معنی باید بنویسیم: همگی به وحدت و یگانگی می‌رسند.

سوم: مرتب بنویسید؛ یعنی «نهاد» را در ابتدای جمله بیاورید و «فعل» را در آخر جمله. چهارم: در این بخش نباید به نوشتن «مفهوم کلی» اکتفا کرد؛ تک‌تک عبارات و واژه‌های سؤال، یا خودشان یا معنی آن‌ها باید در جمله شما حضور داشته باشند.

پنجم: پیش از آنکه محصول تولیدی خود را وارد پاسخ‌برگ امتحان نهایی کنید، یک بار با دقت و آرامش آن را بخوانید و کم و کاستی‌های آن را اصلاح کنید. توجه داشته باشید اگر شما از جمله تولیدی خود، راضی نباشید حتماً مصحح برگه شما هم راضی نخواهد بود! کمی، فقط کمی سلیقه به خرج دهید و جملات را مرتب و ساده بنویسید!

۲ درک مطلب: در این بخش با مفاهیم کلی ابیات و جملات، مفهوم کنایه‌ها و گاهی نیز مفهوم نمادها سروکار داریم. کافی است مفهوم کلی ابیات و جملات مهم درس‌ها را بدانید. اما علاوه بر این توصیه‌های کلی، چند توصیه عملیاتی و مهم:

- هنگام مطالعه هر سطر یا هر بیت، سعی کنید خودتان مفهوم کلی آن را حدس بزنید. سعی کنید به این جمله پاسخ دهید: «هدف شاعر یا نویسنده از این سطر چی بوده؟» این کار را آنقدر انجام دهید تا ذهن ورزیده‌ای در دریافت مفهوم کلی پیدا کنید.
- نام وادی‌های هفتگانه «منطق الطیر» را به ترتیب حفظ کنید. (درس چهاردهم)
- بیت مرتبط با هر وادی را حفظ کنید. (درس چهاردهم + قلمرو فکری درس چهاردهم)
- قلمرو فکری پایان هر درس را چندین بار حل کنید و در صورت نیاز حفظ کنید. بسیاری از سؤالات امتحان نهایی در این بخش، دقیقاً از قلمرو فکری پایان درس انتخاب می‌شوند.
- ساختار و شخصیت‌های داستانی درس‌هایی را که داستان تعریف می‌کنند، حتماً در حافظه داشته باشید، مانند درس‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۶ و همین‌طور روان‌خوانی‌های درس‌های ۵، ۹، ۱۶ و ۱۸.

توصیه‌های اورژانسی شب امتحان

۱ هنگام مطالعه «لغت و املا»، لغاتی را که برای شما چالش برانگیز است هایلایت کنید تا هنگام مطالعه مجدد به آن‌ها توجه بیشتری کنید. در شب امتحان تا حد امکان چندین بار، هایلایت‌شده‌ها را مرور کنید.

۲ در بخش دستور، از این موضوعات تمرین بیشتری حل کنید:

- نقش دستوری ضمیر متصل (درس ۱ و درس ۱۴)
- یافتن نقش‌های اصلی: نهاد، مفعول، مسند، متمم، منادا و قید (اغلب درس‌ها، به‌ویژه درس ۶)
- فعل‌های اسنادی مفعول‌پذیر (درس ۷)
- وابسته وابسته (درس‌های ۸ و ۹)
- وابسته‌های پیشین و پسین (درس ۱۳)
- نقش‌های تبعی (درس ۱۴)
- جمله ساده و مرکب (درس ۱۶)
- معانی مختلف پسوند «ان» (درس ۱۷)

۳ حفظ کردن شعرهای حفظی را اصلاً و ابداً به شب امتحان موکول نکنید. شب امتحان، زمان مرور کردن چندباره شعرهای حفظی است نه شروع به حفظ کردن آن‌ها!

۴ شب امتحان این درس‌ها را با دقت بیشتری از هر لحاظ مطالعه کنید (یعنی لغت، املا، آرایه، دستور، مفهوم و نثر روان). این درس‌ها استخوان‌بندی فارسی دوازدهم را تشکیل می‌دهند:

درس ۱، درس ۵، درس ۶، درس ۹، درس ۱۲، درس ۱۳، درس ۱۴ و درس ۱۶ بعد از مطالعه کامل تمام شانزده درس کتاب، سه آزمون شبیه‌ساز امتحان و دو آزمون نهایی را پاسخ دهید.

۵ بعد از حل اولین آزمون شبیه‌ساز، مهم‌ترین کار، مقایسه پاسخ‌هایتان با پاسخ‌نامه و بررسی خطاها و اشتباهات است. بدون انجام این کار، هرگز به سراغ آزمون بعدی نروید!

توصیه‌هایی برای ۲۰ گرفتن

این توصیه‌ها برای کسانی است که تمام آنچه را باید انجام دهند انجام داده‌اند، اما نگران این هستند که نکند نمره ۲۰ از دستشان در برود:

۱ مرور چندباره بخش آرایه‌های «خلاصه کپسولی» از نون شب هم واجب‌تر است! حتی روز امتحان و در حوزه امتحانی و قبل از ورود به سالن امتحان، خلاصه کپسولی از دستتان نیفتد.

۲ مواردی را که در بخش «دانش‌های ادبی» گفتیم خیلی جدی بگیرید! (مناظره، زمینه‌های حماسه، قالب‌های شعری و...)

۳ قلمروهای سه‌گانه پایان هر درس را چندین بار بخوانید! چندین بار! حتماً سؤالاتش را حل کنید و مواردی را که باید حفظ کنید، حتماً حفظ کنید. تأکید می‌کنم بخش عمده سؤالات امتحان نهایی از قلمروهای پایان درس‌ها انتخاب می‌شوند؛ از ما گفتن!

- پیدا کردن آرایه مشترک (مثلاً: دو بیت می‌دهند و می‌گویند یک آرایه مشترک در این دو بیت بیابید).

۲ زمینه‌های حماسه:

- بیت می‌دهند و از شما زمینه حماسی آن را می‌خواهند.

۳ قالب‌های شعری:

- یک یا دو بیت از یک درس می‌دهند و نام قالب آن را می‌خواهند.
- نام درس را می‌دهند و نام قالب را می‌خواهند (مثلاً: قالب شعر «دماوندیه» چیست؟)

۴ تاریخ ادبیات:

- نام نویسنده یا مترجم کتاب را می‌خواهند.
- نام کتاب یک نویسنده را می‌خواهند.
- درستی یا نادرستی توضیحات یک کتاب یا نویسنده را می‌پرسند.
- تألیفی بودن یا ترجمه‌ای بودن یک اثر را می‌پرسند.
- از فصل‌های کتاب درسی می‌پرسند. (مثلاً: کدام اثر متعلق به فصل «ادبیات جهان» یا فصل «سفرنامه» است؟)

۵ حفظ شعر:

- مصراع دوم یا اول یک بیت را می‌پرسند.
- جای خالی واژه یا واژه‌های یک بیت را می‌پرسند.
- واژه‌های نامرتب یک مصراع را می‌دهند و از شما می‌خواهند آن‌ها را مرتب کنید.

ج - قلمرو فکری

۱ نثر روان:

- نیمی از سؤالات نثر است و نیمی شعر. از شما می‌خواهند آن‌ها را معنی کنید.

۲ درک مطلب:

- مفهوم مشترک دو بیت یا دو عبارت را می‌پرسند.
- هدف و مقصود شاعر یا نویسنده از یک بیت یا یک جمله را می‌پرسند.
- بیتی را می‌دهند و می‌پرسند تأکید شاعر بر چه نکته اخلاقی، اجتماعی یا اعتقادی‌ای است.

- پیدا کردن بیت هم‌مفهوم با بیت صورت سؤال (سؤالات دوگزینه‌ای یا سه‌گزینه‌ای)
- وصل کردنی (چند بیت در ستون اول و چند مفهوم یا بیت در ستون دوم وجود دارد، شما باید مفهوم درست هر بیت یا بیت‌های هم‌مفهوم را از ستون دوم پیدا کنید).
- یافتن شخصیت مرتبط با بیت (مثلاً: بیتی می‌دهند و می‌پرسند مرتبط با کدام شخصیت داستانی درس «گذر سیاوش از آتش» است؟)
- سؤال از وادی‌های «منطق الطیر» (بیت می‌دهند و نام وادی منطق الطیر را می‌خواهند).

- حتماً چندین نمونه از ابیات و جملات چالشی کتاب را به نثر روان معنی کنید و ببینید اصولی را که در بخش نثر روان گفتیم رعایت کرده‌اید یا نه.

- سر جلسه، تا حد امکان پاسخ هیچ سؤالی را خالی نگذارید.

- مصحح پیش از حد استاندارد، برای خواندن برگه شما وقت نمی‌گذارد، پس حتماً و لطفاً «خوانا» بنویسید. خوانا نوشتن یعنی با یک نگاه جمله شما خوانده شود و نیازی به ذره‌بین، تلسکوپ و هوش مصنوعی برای خواندن برگه شما نباشد!

تحلیل تیپ‌های سؤالات نهایی

الف - قلمرو زبانی

۱ معنی لغت:

- زیر واژه در بیت یا در جمله خط می‌کشند و معنی آن را می‌خواهند.
- معنی نادرست یک واژه را می‌پرسند. (این تیپ، ویژه لغت‌های «چندمعنایی» است).
- باید واژه‌های مترادف دو بیت یا دو جمله را پیدا کنید. (این تیپ، ویژه دو یا سه لغتی است که معنی مشترک دارند).

۲ املا:

- انتخاب واژه درست املایی از داخل کمانک (یعنی صورت درست و غلط واژه داخل کمانک هست).

- پیدا کردن واژه غلط داخل جمله و نوشتن درست آن
- نوشتن تعداد غلط‌های املایی یک عبارت یا یک بیت
- پیدا کردن واژه یا واژه‌های غلط از میان چندین «گروه واژه»
- پیدا کردن گزینه‌ای که غلط املایی دارد. (سؤال سه یا چهار گزینه‌ای)

۳ دستور:

- تیپ‌های سؤالات دستوری بسیار متنوع است. برای آشنایی با تیپ‌های مختلف، به آزمون‌های شبیه‌ساز و سؤالات نهایی دو سال اخیر در همین کتاب مراجعه کنید. نکته مهم این است که شما باید با حل تمرین، در دستور مهارت پیدا کنید. در این صورت، تیپ‌های سؤال، برای شما دردرساز نخواهد شد.

ب - قلمرو ادبی

۱ آرایه‌های ادبی:

- طرح سؤال آرایه از بیت یا متن (مثلاً: در این بیت یک استعاره بیابید).
- انتخاب آرایه درست از داخل کمانک (روبه‌روی بیت یا جمله دو آرایه داده می‌شود).
- مشخص کردن واژه و درخواست آرایه (مثلاً: در این بیت واژه مشخص شده چه آرایه‌ای دارد؟)
- وصل کردنی (مثلاً: در یک ستون سه بیت می‌دهند و در ستون بعدی، چهار آرایه. از شما می‌خواهند آرایه مناسب هر بیت را از ستون دوم انتخاب کنید. معمولاً یک آرایه، اضافه است).

چک‌لیست درس فارسی (۳) امتحانیوم

موضوع	😊	😐	😞	مرور ۱	مرور ۲	مرور ۳	یادداشت و توضیحات
۱ مرور کلی کتاب درسی (تمرین‌ها، فعالیت و...)							
۲ حل نمونه سؤالات امتحانات نهایی سال‌های گذشته							
۳ فیلم جمع‌بندی							
۴ آزمون ۱ + تحلیل							
۵ آزمون ۲ + تحلیل							
۶ آزمون ۳ + تحلیل							
۷ آزمون ۴ + تحلیل							
۸ آزمون ۵ + تحلیل							
۹ خلاصه درس							

- اول از همه با توجه به شکلک‌ها مشخص کن وضعیت الانت چجوریه؛ پیشرفتت رو هم در مرورهای بعدی مشخص کن.

استراتژی مطالعاتی درس عربی، زبان قرآن (۳)

اهمیت درس

در بین دروس عمومی، درس عربی در سال‌های اخیر کمترین نوسان را داشته است. این درس از دو بخش ترجمه و قواعد تشکیل می‌شود و از این بخش‌ها معمولاً به شکل‌های متفاوت سؤال داده می‌شود. کتاب درسی عربی دوازدهم، تنها منبع امتحان نهایی است و طراح موظف است فقط از آن سؤال بدهد. تنها ابزار طراح برای سخت کردن سؤالات، تغییر جمله‌ها و ترکیب کردن موضوعات قواعد پایه با دوازدهم است.

بارم‌بندی

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف) مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۳ نمره
	مترادف و متضاد (سه کلمه داده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا مترادف را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه در هم داده می‌شود و دانش‌آموز آن‌ها را کنار هم به صورت مترادف و متضاد قرار می‌دهد). می‌توان این سؤال را در دل متن درک مطلب طراحی کرد، متضاد یا مترادف کلمه را در متن خواست و نمره درک مطلب افزایش یابد.	۰/۷۵	
	تشخیص کلمه ناهم‌هنگ از نظر معنا، در میان چهار کلمه	۰/۲۵	
	پیدا کردن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکرر خوانده‌شده در کتاب دوازدهم)	۰/۵	
ب) مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۳/۵	۸/۵ نمره
	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مدنظر است).	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبهة بالفعل (أَنَّ، كَأَنَّ، لَيْتَ وَلَعَلَّ) با تکیه بر معنای حروف مشبهة بالفعل	۰/۵	
	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی	۱	
	ترجمه یک جمله دارای قید حالت	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای استثنا	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای اسلوب ندا	۰/۵	
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
ج) مهارت‌های شناخت و کاربرد قواعد	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	۷ نمره
	ترجمه فعل‌های ماضی ساده، امر، نهی، نفی و مستقبل، داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آن‌ها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أَنَا دَخَلْتُ قَرْيَةَ جَدِّي أَمْسِي» که در این جمله دو قرینه «أَنَا» و «ي» در «جَدِّي» و قید زمان «أَمْسِي» به دانش‌آموز کمک می‌کنند تا بتواند «دَخَلْتُ» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل‌های دشواری مانند تَهْمِسُونَ استفاده می‌شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: يَا تَلَامِيذُ، لِمَ تَهْمِسُونَ فِي الصُّفِّ؟! (هَمَسَ: آهسته سخن گفت) یا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر یا به صورت تلفیقی از حالت اول و دوم	۲	
	تذکر مهم: از این فعل‌ها در این بخش سؤالی طرح نمی‌شود. ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، مجهول، معادل مضارع التزامی، فعل دارای نون و قایه، فعل مضارع دارای قد مانند قد یدهب، فعل دارای لم، لا، لای نهی غایب و فقط از فعل ثلاثی مجرد صحیح و سالم سؤال داده می‌شود؛ مانند: سَمِعَ، مَسَمِعَ، لَا تَسْمَعُ، سَمِعْتُ، سَمِعْتَ، سَمِعَ، لَا تَسْمَعُ		
	تشخیص محل اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ» جملات کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، اسم و خبر افعال ناقصه و حروف مشبهة بالفعل ولای نفی جنس، نائب فاعل، صفت، حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا) تذکر: سهم حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا ۱/۵ نمره از ۴ نمره است. از تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می‌شود.	۴	
	۵/۵ نمره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکداً باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شبیه کتاب درسی باشد.		
د) مهارت درک و فهم	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل؛ یا ترجمه درست آن‌ها یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آن‌ها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	۱	۱/۵ نمره
	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات سستون اول به توضیحات سستون دوم» یا ارائه چند کلمه که دوتا اضافه است و چند جمله یا جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۰/۵	
	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چند سؤال حتی‌الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده‌شده) یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آن‌ها براساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه‌شده در برگه امتحانی)، یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا، یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱	

روش مطالعه

همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردیم، درس عربی از دو بخش ترجمه و قواعد تشکیل می‌شود که هر کدام برای مطالعه روش‌های خاص خود را دارد: ترجمه: بهتر است دانش‌آموزان لغات ابتدا و پانویس هر درس را حفظ کنند و سپس به یادگیری جمله‌های کتاب درسی و نه حفظ آن‌ها بپردازند. همچنین باید مفهوم تمرین‌ها و جملات متن درس را بلد باشند. قواعد: علاوه‌بر تسلط بر قواعد پایه دوازدهم، شما باید بر قواعد سال‌های گذشته هم مسلط باشید؛ چون عربی هر پایه، با پایه بعدی کامل می‌شود.

توصیه‌های اورژانسی شب امتحان

- با خواندن متن درس‌های پنج‌گانه و تسلط بر تمرین‌های کتاب، می‌توان به راحتی سؤالات مبحث ترجمه را پاسخ داد.
- حتماً لغاتی که تسلط کمتری بر آن‌ها دارید، جداگانه بنویسید تا صبح امتحان مرور کنید.
- لغات ستاره‌دار، جمع و مفرد، متضاد و مترادف‌ها را رها نکنید و حتماً آن‌ها را مرور کنید.
- قواعد را در یک کاغذ بنویسید و آن‌ها را با مثال‌های موجود در کتاب مرور کنید.
- آزمون‌های تألیفی موجود در بسته و امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ را حتماً پاسخ دهید و نکات آن‌ها را مرور کنید.
- در هیچ شرایطی، پاسخ سؤالی را رها نکنید؛ مخصوصاً در ترجمه، هر لغتی که به ذهنتان می‌رسد، بنویسید.

تحلیل تیپ سؤالات

۱. واژگان

معنی واژه/ مترادف و متضاد/ جمع و مفرد/ تشخیص کلمه ناهم‌هنگ. شرط گرفتن نمره کامل در این سؤالات، حفظ کردن و تسلط بودن بر همه واژه‌های کتاب درسی است؛ پس نباید فقط به جدول‌های ابتدایی هر درس تکیه کرد.

۲. ترجمه

ترجمه روان / تکمیل ترجمه / انتخاب گزینه صحیح در ترجمه. در این تیپ از سؤالات که معمولاً دانش‌آموزان در آن نمره از دست می‌دهند، تسلط بودن بر ساختارهای ترجمه اهمیت ویژه دارد. علاوه‌بر آن، دانش‌آموز باید بر متن هر درس، ترجمه تمرین‌های کتاب درسی و آیات نیز تسلط باشد. نکته دیگر اینکه در بخش ترجمه روان عربی به فارسی، دقت دانش‌آموز باید بالا باشد تا کلمه‌ای را از دست ندهد و جمله را به صورت روان ترجمه کند.

۳. قواعد

انواع اسم (اسم تفضیل و ...) / تشخیص محل اعرابی / سؤال «عین ما طلب منك...». در تیپ قواعد، علاوه‌بر تسلط بر قواعد پنج‌گانه کتاب درسی (حروف مشبّهه / حال و انواع آن / مستثنی (محذوف و مذکور) / مفعول مطلق / منادا) باید بر پایه‌های گذشته و مطالب آن‌ها هم تسلط داشت؛ به‌طور مثال در آزمون‌های اخیر از انواع اسم (درس‌های ۱ و ۲ یازدهم) سؤال آورده شده است.

۴. مهارت درک و فهم

سؤالات درک مطلب و مهارت فهم و دانش‌آموز علوم انسانی با درک مطلب عربی در آزمون‌های تستی آشنا است؛ اما فرمول پاسخ به آن در آزمون تشریحی به‌طور کلی متفاوت است. در سؤالات درک مطلب، شاید خارج از کتاب درسی سؤال بیاید؛ اما واژگان آن باید در کتاب درسی ذکر شده باشد. پس باز هم تسلط بر واژگان و حتی درک مطلب‌ها و تمرین‌های کتاب درسی مهم است.

فرمول حل این تیپ از سؤالات:

- فهم درست و کامل درک مطلب
- دقت در سؤالی که طراح از شما پرسیده و جوابی که می‌خواهد؛ به‌طور مثال برای سؤالات دارای «هل» باید جواب با «نعم» یا «لا» شروع شود.

توصیه برای ۲۰ گرفتن

- مرور قواعد سال‌های گذشته و پیدا کردن آن‌ها در متن درس‌ها
- پاسخ به تمامی تمرین‌های کتاب درسی و رفع اشکال در آن‌ها
- پاسخ به سه آزمون شبیه‌ساز موجود در بسته در زمان مناسب و تحلیل آن‌ها
- یاد دادن قواعد درس برای شخص دیگر یا توضیح آن در برابر آینه
- مطالعه کامل خلاصه کپسولی، شب قبل از امتحان

چک‌لیست درس عربی، زبان قرآن (۳) امتحان‌نیوم

موضوع	😊	😐	😞	مرور ۱	مرور ۲	مرور ۳	یادداشت و توضیحات
۱. مرور کلی کتاب درسی (تمرین‌ها، فعالیت و...)							
۲. حل نمونه سؤالات امتحانات نهایی سال‌های گذشته							
۳. فیلم جمع‌بندی							
۴. آزمون ۱ + تحلیل							
۵. آزمون ۲ + تحلیل							
۶. آزمون ۳ + تحلیل							
۷. آزمون ۴ + تحلیل							
۸. آزمون ۵ + تحلیل							
۹. خلاصه درس							

● اول از همه با توجه به شکلک‌ها مشخص کن وضعیت الانت چجوریه؛ پیشرفتت رو هم در مرورهای بعدی مشخص کن.

استراتژی مطالعاتی درس زبان انگلیسی (۳)

اهمیت درس

درس زبان انگلیسی، با داشتن ضریب ۶/۵ سوابق تحصیلی و دارای تأثیر قطعی ۵/۷ درصد از ۶۰ درصد تأثیر امتحان نهایی در کنکور سال ۱۴۰۵ است.

تغییرات نسبت به قبل

بعد از سال ۱۴۰۲ سؤالات این درس مفهومی‌تر و سخت‌تر شد. برای مثال پیش از سال ۱۴۰۲، در سؤالات بخش درک مطلب، از درک مطلب‌های کوتاه چهار گزینه‌ای استفاده نمی‌شد یا در بخش شنیداری سرعت خواندن فایل‌ها افزایش یافته است. در مجموع، معادل ۵ نمره در بارم سؤالات تغییر کرده است و در طراحی سؤالات، سؤالات کاربردی که پاسخ به آن‌ها مشروط به یادگیری عمیق مباحث است، بسامد بیشتری یافته‌اند.

بارم‌بندی

با مطالعه بارم‌بندی و تیپ‌بندی سؤالات، بهتر می‌توانید خودتان را برای کسب نمرات بالاتر و مدیریت زمان آماده کنید. تیپ و بارم تک‌تک سؤالات امتحان نهایی طبق آخرین تغییرات به تفکیک بخش در جدول زیر آمده است:

ردیف	تیپ سؤالات	نمره	تغییر نسبت به قبل
۱	شنیداری	۷	-۲
۲	تصویری	۲	۰
۳	جای‌گذاری کلمات	۱/۵	۰
۴	تعریف کلمات	۲	+۰/۵
۵	واژه چهارگزینه‌ای	۲	+۲
۶	پر کردن واژگان با دانش خود	۰/۵	-۰/۵
۷	گرامر چهارگزینه‌ای	۲	-۰/۵
۸	شکل صحیح کلمه داخل پرانتز	۲	+۱
۹	جمله‌سازی	۲	+۰/۵
۱۰	سؤال تصویری گرامری	۲	۰
۱۱	درک مطلب جمله‌ای	۱/۵	-۰/۵
۱۲	درک مطلب	۸/۵	+۰/۵
۱۳	نگارش	۷	-۱

در امتحانات نهایی، از هر سه درس، سؤال می‌آید و بارم هر درس را نمی‌توان به‌طور دقیق تعیین کرد و از نظر دشواری لازم است به درس سوم توجه بیشتری شود و متن‌های آن، با دقت بیشتری خوانده شوند، مخصوصاً بخش‌های مرتبط با سؤالات پاراگراف‌نویسی.

روش مطالعه

با توجه به مفهومی‌بودن بیشتر سؤالات امتحان نهایی (۳۳ نمره از ۴۰) توصیه می‌شود که خطبه‌خط کتاب درسی و کتاب کار را مطالعه کنید و واژگان یا ترکیب‌ها را به‌دقت به خاطر بسپارید. تمرین‌های کتاب درسی و کتاب کار را مرور کنید و به رمزینه‌های کتاب درسی دوازدهم مراجعه کنید.

توصیه‌های اورژانسی شب امتحان

قبل از هر چیزی، خواندن زبان را به شب امتحان موکول نکنید؛ زیرا یادگیری زبان امری تدریجی است و نمی‌توان در یک شب تمام مباحث را آموخت. با این حال، اگر دقیقه نودی هستید، چند میان‌بر کار راه‌انداز برایتان در ادامه آورده‌ایم:

- از تمام واژه‌های کتاب درسی و کتاب کار در بخش واژگان درسنامه آمده، شروع کنید بیست‌تا بیست‌تا، مرور کنید.
- تمام تعریف کلمه‌ها و ضرب‌المثل‌های کتاب درسی و کتاب کارتان هم در درسنامه آمده، پنج‌تا پنج‌تا مرور کنید.
- اگر چیزی از مباحث دستور زبان یادتان نمانده یا نیازی به مرور کلی دارید، تمام نکته‌ها در بخش دستور زبان درسنامه آمده، ولی همه را یک‌جا نخوانید، بلکه مبحث به مبحث جلو بروید.

۴ خودآزمایی با امتحانات نهایی ۱۴۰۰ به بعد (دی و خرداد و شهریور) سعی کنید با پاسخ تشریحی، آن‌ها را مرور کنید. ریا نباشد، ما در کتاب امتحانات دوازدهم امتحان‌های اخیر را با پاسخ تشریحی آورده‌ایم.

مهم‌ترین موضوعات و صفحات کتاب درسی

درس اول: حروف ربط صفحه ۳۴، کلمه‌های صفحه ۵۶ کتاب درسی
درس دوم: (Topic Sentence) صفحه ۶۵
درس سوم: (Supporting Sentences / Concluding Sentences) / (Topic Sentence) صفحات ۹۱ به بعد و حل تمرینات آن

توصیه برای ۲۰ گرفتن

۱ خطبه‌خط کتاب درسی و کتاب کار را بخوانید و واژگانی را که نمی‌دانید یادداشت و پیوسته مرور کنید. ۲ حتماً به قسمت‌های رمزینه‌دار کتاب درسی مراجعه کرده و بر مطالب آن تسلط پیدا کنید. ۳ امتحانات نهایی خرداد ۱۴۰۳ و خرداد ۱۴۰۴ و سه امتحان مفهومی بسته امتحانیوم را در زمان خواسته‌شده حل کنید و سپس پاسخ‌های تشریحی و نکات آن را حتماً بررسی کنید. ۴ با توجه به اهمیت پاراگراف‌نویسی، تمام متن‌ها و حتی تصاویر مربوط به شخصیت‌ها را که در کتاب کار آمده است، دقیق مطالعه بفرمایید. ۵ خلاصه کپسولی را شب قبل از امتحان به‌طور کامل مطالعه کنید.

تحلیل تیپ سؤالات

بخش شنیداری

سؤال‌های ۱ تا ۱۴ (مجموعاً ۷ نمره)

سؤال ۱ تا ۳: درست یا نادرست / سؤال ۴ و ۵: چهارگزینه‌ای - مکالمه	۲/۵
سؤال ۶ تا ۱۰: درست یا نادرست - مکالمه	۲/۵
سؤال ۱۱ تا ۱۴: سه‌گزینه‌ای - متن	۲

بخش واژگان

سؤال‌های ۱۵ تا ۳۰ (مجموعاً ۸ نمره)

سؤال ۱۵ تا ۱۸: سؤال تصویری	۲
سؤال ۱۹ تا ۲۱: جای‌گذاری کلمات	۱/۵
سؤال ۲۲ تا ۲۵: تعریف کلمه	۲
سؤال ۲۶ تا ۲۹: چهارگزینه‌ای	۲
سؤال ۳۰: کامل کردن واژه با دانش خود	۰/۵

بخش دستور زبان

سؤال‌های ۳۱ تا ۴۲ (مجموعاً ۸ نمره)

سؤال ۳۱ تا ۳۴: چهارگزینه‌ای	۲
سؤال ۳۵ تا ۳۸: شکل صحیح کلمه داخل پرانتز	۲
سؤال ۳۹ و ۴۰: جمله‌سازی	۲
سؤال ۴۱ و ۴۲: سؤال تصویری	۲

بخش درک مطلب

سؤال‌های ۴۳ تا ۵۸ (مجموعاً ۱۰ نمره)

سؤال ۴۳ تا ۴۵: درک مطلب کوتاه	۱/۵
سؤال ۴۶ تا ۵۱: درک مطلب: دو درست یا نادرست / دو چهارگزینه‌ای / دو تشریحی	۴
سؤال ۵۲ تا ۵۸: درک مطلب: دو درست یا نادرست / سه چهارگزینه‌ای / دو تشریحی	۴/۵

بخش نگارش

سؤال‌های ۵۹ تا ۶۶ (مجموعاً ۷ نمره)

سؤال ۵۹ تا ۶۱: حروف ربط: جای‌گذاری	۱/۵
سؤال ۶۲: حرف ربط: تصویری	۰/۵
سؤال ۶۳ تا ۶۵: جمله موضوعی - سؤال تستی درباره جملات پشتیبان - جمله نتیجه	۲
سؤال ۶۶: نوشتن یک پاراگراف	۳

چک لیست درس زبان انگلیسی (۳) امتحانیوم

موضوع	😊	😐	😞	مرور ۱	مرور ۲	مرور ۳	یادداشت و توضیحات
۱ مرور کلی کتاب درسی (تمرین‌ها، فعالیت و...)							
۲ حل نمونه سؤالات امتحانات نهایی سال‌های گذشته							
۳ فیلم جمع‌بندی							
۴ آزمون ۱ + تحلیل							
۵ آزمون ۲ + تحلیل							
۶ آزمون ۳ + تحلیل							
۷ آزمون ۴ + تحلیل							
۸ آزمون ۵ + تحلیل							
۹ خلاصه درس							

● اول از همه با توجه به شکلک‌ها مشخص کن وضعیت الانت چجوریه؛ پیشرفتت رو هم در مرورهای بعدی مشخص کن.

استراتژی مطالعاتی درس سلامت و بهداشت

اهمیت درس

درس سلامت و بهداشت ضریب $1/76$ در معدل و سوابق تحصیلی در تمامی رشته‌ها و تأثیر قطعی $1/47$ از 60 درصد در کنکور سال 1405 دارد. دقت کنید که معمولاً این درس در مدارس کشور تدریس نمی‌شود؛ اما امتحان آن به صورت نهایی برگزار می‌شود؛ در نتیجه دانش‌آموزان باید برای کسب نمره بالاتر توجه ویژه‌ای به این درس داشته باشند.

تغییرات نسبت به قبل

دانش‌آموزان دوازدهمی، تا قبل از مفهومی‌شدن سؤال‌های امتحان نهایی در خرداد 1402 می‌توانستند با خلاصه‌نویسی یا مرور شب امتحانی کتاب درسی، نمره نسبتاً خوبی کسب کنند؛ اما بعد از امتحان نهایی خرداد 1402 و نگاه مفهومی طراح به کتاب درسی، دانش‌آموزان باید به همه قسمت‌های کتاب درسی (فعالیت‌ها، شکل‌ها و توصیه‌ها) توجه ویژه و خاصی داشته باشند.

بارم‌بندی

با مطالعه بarm‌بندی سؤالات، بهتر می‌توانید خودتان را برای کسب نمرات بالاتر و مدیریت زمان امتحانتان آماده کنید.

روش مطالعه

سلامت و بهداشت، 14 درس دارد که هر درس بین 8 تا 15 صفحه است و شما باید هر درس را به‌طور موضوعی در یک واحد مطالعاتی بخوانید. برای مطالعه این درس، باید مطالب هر فصل را به‌طور موضوعی طبقه‌بندی کنید تا بتوانید تسلط کافی بر مباحث آن فصل داشته باشید؛ به عنوان مثال در فصل سوم، بیماری‌های غیر واگیر (بیماری قلبی، فشار خون بالا، سرطان، دیابت و...) و بیماری‌های واگیردار (بیماری‌هایی که از طریق دستگاه تنفس، پوست و مخاط، خون و... منتقل می‌شوند) را دقیق دسته‌بندی کنید و نکات هر کدام را در مقابل هر موضوع یادداشت کنید. دقت داشته باشید به علت پیوستگی مباحث مختلف با یکدیگر، برای خواندن هر مبحث جدید، باید مروری بر مباحث جلسات مرتبط قبلی داشته باشید. در این درس، به تمامی جدول‌ها، شکل‌ها، مفاهیم، تعاریف، فعالیت‌های کتاب درسی و حتی زیرنویس شکل‌ها توجه ویژه داشته باشید و همه آن‌ها را با دقت مطالعه کنید. برای آشنا شدن با سبک جدید سؤالات، به شما دانش‌آموزان توصیه می‌کنیم بعد از خواندن دقیق و مفهومی کتاب درسی، آزمون‌های شبیه‌ساز کتاب امتحانیوم مهر و ماه را حل کنید.

توصیه‌های اورژانسی شب امتحان

۱ سؤالات این درس جزئی است و سؤالات کلی و ساده طرح نمی‌شود. بنابراین اگر مطالعه دقیق و جزئی نداشته باشید، نمره کامل را نمی‌گیرید.
۲ با توجه به اینکه در امتحان نهایی خرداد 1405 ، با سؤال‌های جدیدی (ترکیبی و مفهومی) روبه‌رو خواهید شد، همچنان با خواندن سؤال‌های سال‌های قبل می‌توانید 5 تا 6 نمره امتحان را کسب کنید.
۳ با توجه به حفظی بودن این درس و حجم بالای درس‌های آن، چنانچه خلاصه‌نویسی و مرور نداشته باشید، سر جلسه امتحان حتماً با مشکل روبه‌رو خواهید شد؛ در نتیجه خلاصه کپسولی‌های این بسته خیلی می‌تواند به شما کمک کند.

توصیه برای ۲۰ گرفتن

● همه صفحه‌های کتاب، تمام فعالیت‌ها و همه موضوع‌ها از نظر طراح امتحان نهایی مهم است و دانش‌آموزی در این درس نمره 20 را کسب می‌کند که اصطلاحاً کتاب را قورت داده و تمام تمرین‌ها و مسائل مهم را حل کرده باشد؛ پس دانش‌آموزان باید به سطر به سطر کتاب درسی دقت لازم داشته باشند تا بتوانند با تسلط کامل، در امتحان نهایی خرداد 1405 حاضر شوند. در هیچ شرایطی برای نمره بالا فقط به حل سؤالات سال‌های اخیر اکتفا نکنید و تا حد ممکن سؤالات مفهومی، تالیفی و مخصوصاً دشوار را در شرایط آزمون امتحان کنید. امتحان‌های بسته امتحانیوم مهر و ماه می‌تواند تا حد زیادی این کمبود را پوشش دهد.
● مطالعه کامل خلاصه کپسولی، شب قبل از امتحان

فصل‌ها	درس	عنوان	بارم
فصل اول سلامت	۱	سلامت چیست؟	۱
	۲	سبک زندگی سالم	
فصل دوم تغذیه سالم و بهداشت مواد غذایی	۳	برنامه غذایی سالم	۴/۵
	۴	کنترل وزن و تناسب اندام	
	۵	بهداشت و ایمنی مواد غذایی	
فصل سوم پیشگیری از بیماری‌ها	۶	بیماری‌های غیرواگیر	۴
	۷	بیماری‌های واگیر	
فصل چهارم بهداشت در دوران نوجوانی	۸	بهداشت فردی	۴/۵
	۹	بهداشت ازدواج و فرزندآوری	
	۱۰	بهداشت روان	
فصل پنجم پیشگیری از رفتارهای پرخطر	۱۱	مصرف دخانیات و الکل	۳
	۱۲	اعتیاد به مواد مخدر و عوارض آن	
فصل ششم محیط کار و زندگی سالم	۱۳	پیشگیری از اختلالات اسکلتی عضلانی (کمردرد)	۳
	۱۴	پیشگیری از حوادث خانگی	
جمع نمره			۲۰